

Bekymringsamtaler som kriminalpræventivt værktøj

- *et kvalitativt casestudie af to politikredses brug af bekymringsamtaler*

Udarbejdet af:
Mathilde M. Sørensen & Bolette A. Vogt

Aalborg Universitet
Kandidatspeciale i Kriminologi, 2017

TITELBLAD

PROJEKT TITEL:	BEKYMRINGSSAMTALER SOM KRIMINALPRÆVENTIVT VÆRKTØJ
UNDERTITEL:	ET KVALITATIVT CASESTUDIE AF TO POLITIKREDSSES BRUG AF BEKYMRINGSSAMTALER
UDDANNELSESIONSTITUTION:	AALBORG UNIVERSITET
INSTITUT:	SOCIOLOGI & SOCIALT ARBEJDE
STUDIEORDNING:	KANDIDAT I KRIMINOLOGI
SEMESTER:	4. SEMESTER, KANDIDATSPECIALE FORÅR 2017
AFLEVERING:	7. AUGUST 2017
FORFATTERE:	SØRENSEN, MATHILDE MØLLER & BOLETTE AUTZEN VOGT
GRUPPENR.:	GRUPPE 9
SAMARBEJDSPARTNERE:	MIDT- OG VESTJYLLANDS POLITI & NORDJYLLANDS POLITI
HERUNDER KONTAKTPERSONER:	CLAUS SERUP & KNUD U. RASMUSSEN (AALBORG) ERIK HYKKELBJERG (HOLSTEBRO)
SPECIALEVEJLEDER:	BRITTA KYVSGAARD
ANTAL ORD:	33580
FYSISKE SIDER:	121 SIDER (BILAG 73 SIDER)

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at samtlige gruppens medlemmer egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Vi er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<http://www.studerende.aau.dk/Eksamenssnyd++hvordan+undg%C3%A5r+du+det%3F/>

Vi er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står vi inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

Abstract

This master thesis contains an empirical investigation of how two Danish police districts work with crime prevention through the usage of *concern conversations*. The two police districts are Central and West Jutland Police and North Jutland Police. A *concern conversation* is an early and targeted effort for preventing juveniles of entering a criminal career. The purpose of the concern conversations is to convene juveniles below the age of 18 that display a deviating or criminal behavior to a conversation between the authorities and the juvenile in question. The concern conversations create an identification of the risks and resources in the juvenile's life. By identifying such factors, the right focus can be applied by the police officers to help the juvenile towards a conform life course. The master thesis investigates the usage of the concern conversations to analyze if such is used in practice at the two police districts or if the individual police officers in some instances create their own concept when conducting the conversations. This thesis investigates therefore the practical usage of the concern conversations and which promotional and inhibitory factors can be identified using the tool to achieve crime prevention. It is a contribution through empirical and criminological insight to the application of the concern conversations in the two police districts. This is investigated through a qualitative method using a multiple case research design with an adaptive approach of considering the empiricism and the theory. The empirical part of this master thesis consists of quantitative data of the factual use of the conversations in the period of 2013-2016, police documents regarding concern conversations from 2015 and two workshops with preventive officers. The quantitative data emphasizes that the two police districts are similar in terms of the frequency of the conversations and how the juveniles are distributed according to age and gender. The majority of the conversations regard males with a slight weight in occurrences of juveniles above the criminal age. 'Crime as the cause for concern' is the most frequent cause of convening a concern conversation. Furthermore, the quantitative data demonstrates variable practices in terms of the follow-up efforts after the concern conversations have taken place. In most cases, the follow-up consists of a crosscheck in the police systems to see if the juvenile

reappears in a criminal context. The follow-up and the importance of such have initiated the crime preventive officers' reflections on the practices of the concern conversations. The officers have become aware of the need for uniform follow-up procedures so that the concern conversation does not stand alone without the initiation of action if such is needed. The national concept can, therefore, appear to be incomplete when the actions initiated range outside the reach of the police.

It has become apparent that the officers use their role to enforce the formal rules of the society and therefore sometimes use general deterrence to regulate the future behavior of the juvenile. In this relation one could ask whether this has the intended effect when effect evaluations of preventive initiatives show that deterrence does not influence criminal relapse. The two workshops and the accounts from the officers show that the concern conversations are sometimes used as a trust-building tool to create a positive relation to the youngsters. Furthermore, a list of factors for the preventive goal with the conversations can be derived. One of the challenges is that the target group of the concern conversations is unspecific. Also, it is important that the officers focus on the juvenile's resources instead of problems because this secures a positive perspective of the future. The collaboration across the authorities is also an important factor because juvenile crime is a complex phenomenon that requires cohesive solutions. Currently the level of knowledge sharing that should occur between the different initiatives challenges the collaboration, because there is not clarity about when such information may be shared confer § 115 of 'Retsplejeloven'. Fast intervention is important, where the current response time is assessed too long. The labeling-risk is reduced through the informal approach of the concern conversation. This is positive for the preventive purpose of the conversations, where a court process would negatively label the juvenile. The current training of the officers for such conversations consists of peer practice knowledge sharing, and as such, it is problematic that the officers are not formally trained in this practice. Based on the results of the master thesis the concern conversations appear to be an important element in the preventive efforts, but the investigation emphasize that the concern conversations should not stand alone, thus should be supplemented with other initiatives to support the juveniles' future perspectives and opportunities.

FORORD

I tilblivelsen af dette speciale vil vi først og fremmest rette en stor tak til medarbejdere i Det Kriminalpræventive Sekretariat i Midt- og Vestjylland og Nordjyllands Politi for at give os adgang til at denne undersøgelse kunne udformes. Dernæst skal rettes en tak til alle respektive betjente, som har bidraget med betydningsfulde beretninger om deres brug af bekymringssamtaler som en del af det præventive arbejde - for ikke at glemme de kontaktpersoner, som har gennemlæst specialet og bidraget god konstruktiv kritik herfor. Vi er blevet mødt med venlighed, åbenhed og god faglig dialog under hele processen. Slutteligt skal rettes en stor tak til vores vejleder, Britta Kyvsgaard, for konstruktiv sparring og vejledning og for altid at være til rådighed.

Indholdsfortegnelse

Indledning	9
Problemfelt	10
Bekymringssamtaler som præventivt værktøj	10
En mulig stigmatiseringsrisiko	13
Udfordringer i evidensbaseret arbejde med bekymringssamtaler.....	14
Problemformulering	15
Kortlægning af registrerede bekymringssamtaler	17
Registrerede bekymringssamtaler i to politikredse i perioden 2013-2016	17
Omfanget af politijournaler omhandlende bekymringssamtaler	18
Forbehold ved aflæsning af kortlægningen.....	19
Målgruppen for bekymringssamtaler	21
Indholdet i politijournaler for bekymringssamtaler registreret i 2015	23
Årsag til bekymring.....	24
Risiko- og ressourcefaktorer.....	26
Fokuspunkter og aftaler i bekymringssamtalen	28
Deltagere ved bekymringssamtalen	29
Opfølgning	31
Metode	33
Undersøgelsesdesign	33
Multipelt casestudie	33
Adaptiv tilgang.....	34
Valget af to politikredse	36
Nordjyllands Politi	36
Midt- og Vestjyllands Politi.....	36
Empirisk grundlag	36
Politijournaler som en del af det empiriske grundlag	37
Workshops som en del af det empiriske grundlag	40
Bearbejdning af empiri	44
Kvalitetskriterier	45
Etiske overvejelser	47
Teori	48
Det udviklingsorienterede perspektiv	48
A Theory of Persistent Offending and Desistance from Crime.....	48
Det kontrolteoretiske perspektiv	50
Social Bond Theory	50
Selfcontrol Theory	51
Afskrækkelsesteori	52
Det stempelingsteoretiske perspektiv	54
Edwin Lemert - Primary and Secondary Deviance.....	54
Howard Becker	55
John Braithwaite - reintegrative shaming	56
Analyse	59
Politiets forståelse af bekymringssamtalen.....	59
Analysedel I: Politiets anvendelse af bekymringssamtaler	63
Visitering af unge til bekymringssamtaler	63
Politiets rolle ved bekymringssamtalen.....	73
Opfølgning	78

Delkonklusion delanalyse I	84
Analysedel II: Fremmende og hæmmende faktorer for det præventive udbytte	86
Fremmende faktorer for det præventive udbytte.....	86
Hæmmende faktorer for det præventive udbytte af bekymringssamtalen	92
Delkonklusion delanalyse II	100
Diskussion	102
“Samarbejde på tværs af myndigheder”	102
“Hurtig og tidlig indsats”	103
“Fokus på personernes ressourcer frem for deres problemer”	104
“Inddragelse af familie og nærmiljø”	105
“Sikre den unges kontakt med prosoziale miljøer/kammeratskabsgrupper”	105
“Undgå overdrivelser og skræmmekampagner”	106
“Varieret og individuelt baseret tilgang”	106
“Vedholdenhed/fastholdenhed/kontinuitet”	107
“Medtænk stemplingsrisiko”	107
Den gode forebyggelsesbetjent.....	108
Bekymringssamtaler og øvrige kommunale indsatser.....	109
Konklusion	111
Politiets anvendelse af bekymringssamtalerne	111
Betydningsfulde faktorer for præventivt udbytte af bekymringssamtalerne	113
<i>Anvendelse af specialets resultater i praksis</i>	116
Litteraturliste	118
BILAGSLISTE	121

Indledning

Ungdomskriminalitet berører alle i samfundet og har særligt været et fokusområde fra politisk hold gennem længere tid. Går vi bare cirka ti år tilbage besluttede den daværende regering at øge opmærksomheden på ungdomskriminalitet, hvorfor Justitsministeriet d. 27. september 2007 nedsatte en kommission, som fik til opgave at foretage en samlet gennemgang af indsatser mod ungdomskriminalitet, og hvordan disse styrkes gennem effektive præventive tilgange (Betænkning nr.1508, 2009:22). Den endelige kommissionsrapport udkom i 2009 med en lang række initiativer og anbefalinger til, hvordan forebyggende indsatser virker mest effektivt overfor unge (potentielle) lovbyggere. Selv med skiftende regeringer i den mellemliggende periode er der siden da sket en politisk opprioritering af det kriminalpræventive arbejde gennem et øget fokus på *forebyggelse* og *konsekvens*. At forebygge at børn og unge ender i en kriminel løbebane er en velfærdsstatslig opgave, der skal værne om, at børn og unge skal have et liv med uddannelse, arbejde og familie frem for kriminalitet. De børn der træder ved siden af og lever et liv, hvor kriminalitet er blevet en levevej, skal opleve at deres handlinger har konsekvenser (Regeringen, 2015a:6). Gentagne undersøgelser viser, at ungdomskriminaliteten generelt er faldet (Kyvsgaard, 2017:6). Ifølge regeringen er der behov for, at vi skubber på denne udvikling for at fastholde denne (Regeringen, 2015a:6). Gennem et skærpet fokus på de redskaber, der virker i kriminalpræventionen gøres en indsats for at fastholde den nedadgående udvikling i ungdomskriminaliteten (Regeringen, 2015a:7). Det er dermed afgørende, at samfundet sætter tidligt ind, hvilket effektivt skal sikre, at børn og unge mærker, at kriminalitet har konsekvenser, idet de stilles til ansvar for deres handlinger. Gennem en tidlig og målrettet indsats kan det forhindres, at børn og unge involverer sig i en kriminel løbebane, hvilket kan forebygge fremtidige tilfælde af mere alvorlig kriminalitet (Regeringen, 2015a:6f).

Problemfelt

Dansk Politi er en central bidragsyder i sigtet mod øget kriminalitetsforebyggelse, hvor vi anser politiet som en relevant aktør og gatekeeper til måden, hvorpå vi fremskaffer interessant empiri, der kan belyse et kriminalpræventivt værktøjs brug i praksis. I denne forbindelse vil nærværende speciale bidrage med en empirisk undersøgelse af, hvordan to politikredse i landet arbejder kriminalpræventivt gennem brugen af *bekymringssamtaler*. *Bekymringssamtalerne* indskriver sig som en tidlig og målrettet individorienteret indsats, der skal forebygge, at børn og unge ender i en kriminel løbebane. Med afsæt i teoretiske perspektiver og forskning i tiltag over for unge lovovertrædere, vil specialet bidrage med kriminologiske forklaringer på, hvad der kan forventes af indsatsen og politiet for at værktøjet opnår det forebyggende sigte, det er tiltænkt.

Bekymringssamtaler som præventivt værktøj

Bekymringssamtalerne stammer fra Norge og blev udviklet som et struktureret redskab til at forebygge kriminalitet. I Danmark blev det for første gang anvendt i 2003 som et pilotprojekt i Kolding, og har sidenhen udviklet sig til at blive en fast del af politiets kriminalitetsforebyggende arbejde i alle landets politikredse med undtagelse af Bornholm (Pedersen, 2013:39). *Bekymringssamtalerne* er hovedsagligt beregnet til, at indkalde unge under 18 år sammen med minimum en forældre eller værge til en samtale foranlediget af bekymrende adfærd. Samtidig er det et tiltænkt som et struktureret værktøj, der gør det muligt at finde frem til kernen af den bekymrende adfærd ved at stille spørgsmål til problemområder hos den unge i form af livssituation, ressourcer, risici og rette fokus mod hvilke forhold, der kan hjælpe den unge videre (Rigspolitiet, 2015:2). Værktøjet benyttes til at forebygge en bred vifte af kriminalitetsformer, og bekymringen kan opdeles i fire bekymringstypologier: en *generel* bekymring, en *specifik* bekymring, en *rocker-bande* bekymring og en bekymring vedrørende *ikke-almvorlig førstegangskriminalitet* (Rigspolitiet, 2015:4).

Effekten af *bekymringssamtalerne* kan være vanskelig at måle, og der findes ikke offentligt gengængelige effektmålinger og evalueringer af det norske koncept. Dette er imidlertid blevet videreudviklet og revideret i 2011 i forbindelse med den

daværende norske regnings handlingsplan "Gode krefter" (Politidirektoratet, 2011:5). Dermed også sagt, at vi ikke har kendskab til norske erfaringer i arbejdet med konceptet. I Danmark har Justitsministeriets Forskningskontor i 2013 udarbejdet en kortlægning af politiets brug af bekymringssamtaler og -breve samt en evaluering af, om bekymringssamtalerne har en kriminalpræventiv effekt. Evalueringen har haft metodemæssige vanskeligheder i forhold til udvælgelse af en sammenlignelig kontrolgruppe, hvilket har bevirket, at resultaterne er begrænsede og usikre (Pedersen, 2013:2). Siden 2013 er der ikke foretaget yderligere undersøgelser af brugen af bekymringssamtaler i regi af politiet og der findes begrænset viden om effekten heraf (Rigspolitiet, 2015:2). Alligevel er det et anvendt redskab i politiets forebyggende arbejde med børn og unge, og siden 2014 har det været et af politiets nationale fokusområder, at udvikle værktøjet (Rigspolitiet, 2014:3). Målsætningen er et øget fokus på bekymringssamtalerne i forhold til en standardisering i anvendelsen og registreringen heraf, hvilket tilsammen skal opkvalificere indsatsen og sikre en højere grad af ensartethed. Dette har bevirket, at Rigspolitiet i 2014 for første gang udgav en beskrivelse af det føromtalt bekymringssamtalekoncept med klare retningslinjer for, hvordan en bekymringssamtale forberedes, gennemføres og registreres (Rigspolitiet, 2015:2). Rigspolitiet videreformulerede konceptet i en aktuel version i 2015 med nye tilføjelser og ændringer efter kommentarer og input fra politikredsene. I den forbindelse er der i konceptet beskrevet, hvilken målgruppe værktøjet er tiltænkt, samt definitionen af hvornår der er tegn på bekymring, hvilket angiver en ramme og fokuspunkter for samtalen. Bekymringssamtalerne er som udgangspunkt tiltænkt børn og unge under 18 år, der har begået kriminalitet eller på et tidspunkt udvist en adfærd, der kan være forbundet med en øget kriminalitetsrisiko (ibid.:3).

For at sikre at bekymringssamtalerne bliver en helhedsorienteret indsats, bør politiet og relevante myndighedspersoner identificere den unges risiko- og ressourcefaktorer, da det er på baggrund heraf, at de kan iværksætte tiltag foranlediget af samtalen.

Da vi inden for kriminologien sjældent anvender årsagsbegrebet henvises i stedet til kriminogene faktorer – her risikofaktorer – der tager forbehold for forhold, der kan fremme risikoen for kriminalitet (Jørgensen et al., 2012:10). Modsat risikofaktorerne

inkluderer beskyttelsesfaktorerne forhold, der kan hæmme risikoen for kriminalitet. Væsentligt for den forebyggende effekt i forskellige præventive indsatser er ikke bare at fokusere på det, der fremmer risikoen for kriminalitet, men i lige så høj grad, at holde fokus på det, der kan modvirke eller hæmme udviklingen af kriminel adfærd (ibid.:10). På trods af at forskningen kan udpege en række risikofaktorer, der kan disponere til kriminalitet, er det dog ikke muligt at udpege præcis hvilke individer, der vil begå kriminalitet fremadrettet (ibid.:36). Begreberne om risiko- og ressourcefaktorer skal dermed ses som en del af tiltagene om forebyggelsen af ungdomskriminalitet. For at øge sandsynligheden for en positiv kriminalpræventiv effekt af bekymringssamtalerne er det da vigtigt, at disse retter sig mod at afhjælpe nogle af de problematiske forhold, der ligger til grund for kriminaliteten (ibid.:100). Dette ønsker vi at anskue i specialets analyse med formålet om at vise, at kriminalitet i nogle tilfælde kan forebygges ved at forstærke de faktorer i den unges liv, der kan modvirke den kriminelle adfærd.

Det førnævnte koncept om bekymringssamtaler skal ses som en overordnet ramme i forståelsen af bekymringssamtaler i politiets kriminalitetsforebyggende arbejde. Derudover tilbyder Rigspolitiet uddannelse i bekymringssamtaler, mens forebyggelsesbetjentene ligger inde med væsentlig *tavs viden* grundet deres erfaringer med samtalerne, som er vigtig information at få indsigt i. De betjente, der har erfaring med at afholde bekymringssamtaler, betegnes i dette speciale som forebyggelsesbetjente.

Én ting er, hvordan konceptet om bekymringssamtaler er formuleret som retningsgiver for sikring af ensartethed og analysebaseret viden, mens en anden er, hvordan værktøjet egentlig anvendes i dets lokale kontekst. Omdrejningspunktet for nærværende undersøgelse er derfor, at give indsigt i brugen af bekymringssamtaler som et kriminalpræventivt redskab i regi af politiet. Dette er muligt, fordi vi har indgået et samarbejde med to af landets 12 politikredse: Nordjyllands Politikreds og Midt- og Vestjyllands Politikreds. Det betyder, at vi undersøger en del af det kriminalitetsforebyggende arbejde i en kontekst, hvor bekymringssamtaler anvendes som et individorienteret værktøj. Samarbejdet indebærer, at politiet giver adgang til data om brugen af bekymringssamtaler både gennem deres sagsstyringssystem og

egne erfaringer. Dette grundet et ønske om indsigten i brugen af bekymringssamtalerne med formålet om en eventuel optimering heraf. Vi har selvstændigt konstrueret og designet undersøgelsen for at denne også tilgodeser vores interesserer.

En mulig stigmatiseringsrisiko

Såfremt bekymringssamtalerne har den tiltænkte kriminalpræventive virkning, vil de med stor sandsynlighed være med til at fastholde den faldende udvikling i ungdomskriminalitet. Der kan dog være mulige negative konsekvenser forbundet med at indkalde ikke-alvorligt førstegangskriminelle til en bekymringssamtale med politiets deltagelse. Eftersom politiet som autoritær myndighed er repræsenteret ved bekymringssamtalen i forhold til at håndhæve de formelt gældende strafferetlige regler, synes det interessant at fremdrage undersøgelser og forskning, der beskæftiger sig med den *stigmatiseringsrisiko*, der kan være forbundet hermed. Dette fordi mødet med politiet og det strafferetlige system som oftest relateres til en mulig *stemplingseffekt* (Jørgensen et al., 2015:97). Det er derfor relevant at diskutere, om lignende gør sig gældende i forhold til bekymringssamtalen. Nyere undersøgelser der beror på solide undersøgelsesdesign, peger på, at der kan forekomme en stemplingseffekt som følge af retssystemets indgriben i unges livsførelse. Stemplingen er ikke direkte deterministisk i forhold til den afvigende adfærd, da denne også kan bevirke andre effekter; herunder at det bliver vanskeligere at få et arbejde, eller at den unge trækker sig fra sine konventionelle fællesskaber, og søger mod kriminelle subkulturer. Dette kan øge kriminaliteten, hvorfor stemplingen i nogle tilfælde har en effekt ift. recidiv (ibid.:98). I studiet *Cambridge Study in Delinquent Development* udfører Farrington et al. en undersøgelse af langtidseffekten af stemplingen blandt 400 engelske drenge. Undersøgelser der baseres på disse data af selvrapporeret kriminalitet, viser at unge, der i alderen 18-21 år er blevet mødt med en strafferetlig sanktion, efterfølgende begår mere kriminalitet sammenlignet med dem, der begår ligeså meget kriminalitet, men som ikke er blevet straffet herfor (ibid.). Endvidere viser øvrige undersøgelser, at politiets indgriben i ungdomsårene medfører en risiko for at unge ikke får fuldført deres high-school (ibid.:100).

Det synes altså interessant og kontroversielt, at velfærdsstaten som følge af Rigspolitiets udviklede samtalekoncept og det øgede politiske fokus på konsekvens og forebyggelse, griber ind i unges liv på et så tidligt stadie uden, at de behøver have begået en egentlig kriminel handling, hvorfor der kan forekomme en potentiel stemping. Dog er det nævneværdigt, at det på den anden side også kan være fordelagtigt, at unge gennem en bekymringsamtale ikke får en plet på straffeattesten, hvilket kan være fornuftigt set ud fra et stempingsteoretisk perspektiv.

Specialets *analysedel II* vil indeholde en kritisk analyse af, hvad man kan forestille sig både positivt og negativt i forhold til det præventive udbytte af bekymringsamtalerne bl.a. med afsæt i stempingsteoretiske pointer. Desuden finder vi det aktuelt at undersøge, om der kan spores elementer fra afskrækkelsesteoriene i bekymringsamtalerne. Dette fordi gentagne undersøgelser viser, at sanktioner med afskrækkende eller disciplinerende tilgange ikke mindsker recidivet blandt børn og voksne – snarere tværtimod; enten viser de ingen effekt, og ellers øger de risikoen for kriminalitet (ibid.:97,102). Spørgsmålet er da hvilken effekt, der opnås ved et tiltag som bekymringsamtalerne; medfører politiets indgriben, at den unge afskrækkes fra at begå yderligere kriminalitet eller øger det tværtimod risikoen for ny kriminalitet som følge af stemplingen (ibid.:102).

Udfordringer i evidensbaseret arbejde med bekymringsamtaler

Politiet har foretaget et paradigmeskift i deres måde at arbejde på, hvor det forebyggende politiarbejde i højere grad end tidligere udføres gennem *smart policing*, hvilket betyder, at politiet har et ønske om at være mere analyse- og evidensbaseret (Hestehave, 2013:15f). Selvom evidens er sat i højsædet i det forebyggende politiarbejde, og der tilmed er foretaget en optimering af registreringspraksis, der skal sikre ensartethed i anvendelsen af bekymringsamtaler er vi blevet bekendt med, at politiets brug af bekymringsamtaler er en kompleks størrelse. En meget forskelligartet praksis har vist sig hos såvel politikredsene som i de i alt 20 kommuner inden for de to politikredse. I forhold hertil er det interessant, at der fra Rigspolitiet er udviklet et bekymringsamtalekoncept, som bidrager med klare retningslinjer for ensartethed, men med vores indsigt i praksis ser vi, at brugen

af samtalerne varierer og er forskelligartede i politikredsene og på lokalstationerne. Med ønsket om en mere analyse- og evidensbaseret praksis i politiet synes det iøjnefaldende, at politiet formodentlig skaber deres eget koncept – og på hvilken baggrund gør de så det? Er det ud fra teoretiske antagelser om, hvordan man skal gøre? Eller er det begrundet ud fra en viden om kriminogene forhold? Holdes dette op på det stigende fokus på evidens, virker det påfaldende, at politiet i praksis synes at gøre noget *lidt tilfældigt*. Der er mange spørgsmål at stille, og dette er blot nogle af dem, vi vil forsøge at afdække i dette speciale.

Evidensbaseret forskning om kriminalprævention har de senere år vundet indpas i kriminologien, men der er stadig brug for flere videnskabelige undersøgelser, hvis vi ønsker sikre svar på, hvilke kriminalpræventive tiltag, der virker (Kyvsgaard, 2005:170f). Her er det dog væsentligt at indvende, at nærværende speciale ikke har til hensigt, at måle effekten af bekymringssamtalerne, men bidrager i stedet med en empirisk indsigt i anvendelsen heraf. Dette giver anledning til en kriminologisk kritisk diskussion af deres virkning med afsæt i forskning omkring tiltag overfor unge (potentielle) lovbyggere. Brugen af bekymringssamtalerne undersøges ved anvendelse af den *kvalitative metode*, som muliggør at give et detaljeret og nuanceret billede af samtalerne praktiske anvendelse i regi af politiet med udgangspunkt i nedenstående problemformulering:

Problemformulering

Hvordan anvendes bekymringssamtaler i to politikredse, og hvilke fremmende og hæmmende faktorer kan identificeres ved brugen af værktøjet for at det opnår et kriminalpræventivt sigte?

For at kunne undersøge og besvare denne problemformulering, er denne operationaliseret gennem to analysedele og en dertilhørende diskussion, hvilket skal skabe en gennemgående sammenhæng for specialet. Problemstillingen undersøges gennem et empirisk studie af politijournaler, workshops med forebyggelsesbetjente, videnskabelige forskningsstudier af kriminalpræventive indsatser og teoretiske

begreber inden for kriminologien. Forinden metodekapitlet og analysen vil fremgå en kortlægning af politiets brug af bekymringssamtalerne for at vise et overordnet blik for den faktiske brug heraf.

I første analysedel synliggøres de to politikredses anvendelse af værktøjet. Dette for at skabe en forståelse og indsigt i hvilke forhold, der i praksis er medvirkende til bekymringssamtalernes præventive udbytte. Med et blik på forebyggelsesbetjentenes anvendelse af bekymringssamtalerne, ønsker vi samtidig at anskue og synliggøre, hvad der i værktøjet virker fremmende og hæmmende for at det opnår et kriminalpræventivt sigte. Dette undersøges gennem anden analysedel, der tager afsæt i hvad betjentene bringer i spil, som fremmer og hæmmer det præventive udbytte, men også hvad der ud fra forskningsbaserede effektstudier af kriminalitetsforebyggelse indsatser ses som værende effektivt. Slutteligt vil bekymringssamtalerne diskuteres i forhold til øvrige forskningsbundne *forebyggelsesstrategier* med formålet om at give indblik i, hvad der i et generelt forebyggelsesøjemed er relevant at have fokus på i indsatser som denne.

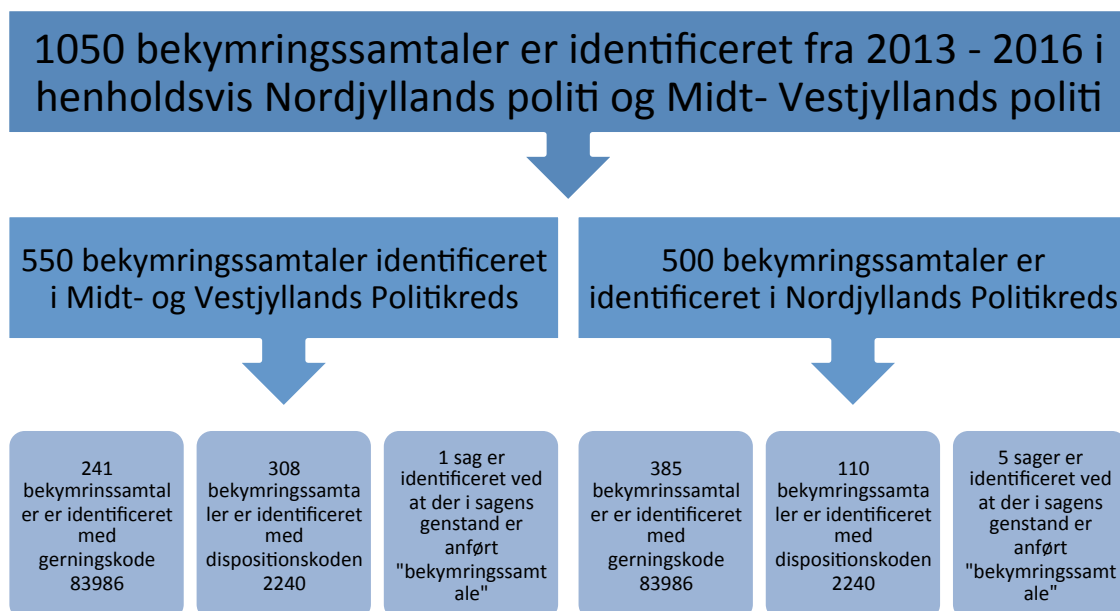
Kortlægning af registrerede bekymringssamtaler

Kommende kapitel indeholder en kortlægning af registrerede bekymringssamtaler i de to politikredse i perioden 2013-2016. Derudover indeholder kapitlet en grundig indsigt i politijournaler for bekymringssamtaler foretaget i 2015.

Registrerede bekymringssamtaler i to politikredse i perioden 2013-2016

I figur 1 nedenfor ses, at der til trods for de nedskrevne retningslinjer for registrering af bekymringssamtaler ikke eksisterer en ensartet registreringspraksis for, hvornår og hvordan politiets forebyggelsesbetjente registrerer en samtale. Retningslinjerne er beskrevet under det metodiske afsnit '*politijournaler som empirisk grundlag*', men handler i overvejende grad om, at betjentene skal registrere en bekymringssamtale under rette gerningskode 83986 og tilføje dispositions-koden 2240, når der afholdes en samtale. En metodisk refleksion over brugen af politijournaler som en del af specialets empiriske grundlag findes ligeledes i førnævnte afsnit.

Figur 1: Registrerede bekymringssamtaler på gernings- eller dispositionskode i to politikredse

Det kunne tyde på, at betjentene i Midt- og Vestjyllands Politi i udgangspunktet benytter dispositions-koden 2240 i registreringen af bekymringssamtaler, da der forekommer en overvægt af registreringer herunder sammenlignet med Nordjyllands Politi. Derimod ses en overvægt af registrerede bekymringssamtaler på

den rette gerningskode, 83986, i Nordjyllands Politi sammenlignet med Midt- og Vestjyllands Politi. Dette indikerer, at det er nødvendigt at inkludere begge koder i optællingen af antallet af registrerede bekymringssamtaler. De sager der er identificeret ved at søge på ordet "bekymringssamtaler" i sagens genstand, er hverken registreret under rette gernings- eller dispositionskode.

Omfanget af politijournaler omhandlende bekymringssamtaler

Der er en bred variation fra lokalstation til lokalstation i forhold til, hvor mange bekymringssamtaler, der er registeret, hvilket ses i tabel 1 nedenfor. Dette skal imidlertid ses i lyset af antallet af unge bosiddende i de respektive kommuner, hvilket der ikke er taget højde for i tabellen. Denne viser udelukkende antallet af registrerede bekymringssamtaler i absolutte tal.

Tabel 1: Registrerede bekymringssamtaler 2013-2016 fordelt på lokalstation og politikreds (antal).

Politistation	2013	2014	2015	2016	I alt
Herning	16	28	59	29	132
Holstebro	27	26	19	17	89
Ringkøbing-Skjern	5	6	8	7	26
Silkeborg	85	46	5	4	140
Skive	1	17	12	10	40
Thisted		11			11
Viborg	10	1	10	13	34
<i>Ukendt</i>	<i>17</i>	<i>14</i>	<i>33</i>	<i>14</i>	<i>78</i>
Midt- og Vestjyllands politi i alt	161	149	146	94	550
Frederikshavn	1	6	23	26	56
Hjørring	3	8	13	15	39
Vesthimmerlands	8	21	28	8	65
Aalborg	53	47	105	80	285
<i>Ukendt</i>	<i>4</i>	<i>9</i>	<i>19</i>	<i>23</i>	<i>55</i>
Nordjyllands politi i alt	69	91	188	152	500
I alt	230	240	334	246	1050

Tabellen viser, at der i Midt- og Vestjyllands Politi forekommer en nedgang i antallet af registrerede bekymringssamtaler. I 2013 er der registreret 161 samtaler, mens der i 2016 er registreret 94 bekymringssamtaler. Dette svarer til et fald på 41,6 % fra år 2013 til år 2016. I Nordjyllands Politi sker en stigning på 120,3 % i antallet af registrerede bekymringssamtaler fra år 2013 til år 2016. Dog ses det, at der fra år 2015 til år 2016 sker et fald i antallet af registrerede bekymringssamtaler på 19,1%. I 2015 registreres flest bekymringssamtaler, hvilket muligvis kan skyldes, at Rigspolitiet i 2014 lancerer bekymringssamtalekonceptet, og i denne forbindelse kommer til betjentenes kendskab.

Forbehold ved aflæsning af kortlægningen

Et forbehold som må tages, når kortlægningen aflæses, skal ses i forhold til bortfaldet af bekymringssamtaler, hvor der forekommer væsentlige fejlregistreringer. I tabel 1 ses 133 registrerede bekymringssamtaler kategoriseret som *ukendt*, når disse kategorier lægges sammen for begge kredse. Dette skyldes, at nogle sager er registreret med dispositions-koden 2240, hvor der ikke er tilknyttet personer. Vi kan derfor ikke vide os sikre på, om sagen indbefatter én eller flere personer, og tilmed kender vi ikke personernes køn og alder. Ved databehandlingen har vi i den forbindelse måttet antage, at der for hver sag, hvor der ikke er angivet tilknyttede personer, som minimum må være én person per sag. Der må derfor formodes at være et bortfald af personer, som ikke er registreret på pågældende sager. Derudover vil der formodentligt være et bortfald af sager, hvor der er foretaget en så fejlagtig registrering af en bekymringssamtale, at denne er registreret under anden gernings- eller dispositions-kode.

En forklaring på hvorfor nogle lokalstationer står anvist med et relativt lavt antal registrerede bekymringssamtaler, kan have flere årsager. Dette kan skyldes, at der ikke er blevet afholdt bekymringssamtaler i området, mens det ligeledes kan være fordi, bekymringssamtalerne ikke registreres. Sidstnævnte skal blandt andet ses i relation til, at vi gennem uformelle samtaler med forebyggelsesbetjentene er blevet bekendt med, at nogle udelukkende noterer bekymringssamtalen på sit årsværk. En registrering med journalnummer og dispositions-kode betyder, at sagen automatisk fremkommer på erindringslisten det forløbne år, hvorfor betjenten er tvunget til at

angive opfølgingsnotat, selvom der muligvis ikke er foretaget nogen opfølgning. Dette indikerer også, at antallet af registrerede bekymringssamtaler ikke kan anviser et fuldstændigt billede af hvor mange samtaler, der i praksis afholdes. Kortlægningen anviser derfor udelukkende antallet af bekymringssamtaler, der i politiets systemer er registreret under rette gernings- og dispositionskode jævnfør samtalekonceptet. Derudover kan en forklaring på differentieringen i afholdte bekymringssamtaler ses i lyset af, at det kriminalitetsforebyggende arbejde med unge ikke udelukkende er politiets indsatsområde, men ligeså vel er arbejdsopgaver som kommunen, skolerne og andre instanser beskæftiger sig med. Det er derfor muligt at der blandt unge, som potentielt er i målgruppe for en bekymringssamtale, allerede er iværksat lignende tiltag fra andre instanser end politiet. Der vil således være mørketal, som vi ikke kan tage forbehold for i nærværende undersøgelse.

I denne forbindelse er såkaldte Netværkssamråd nævneværdigt, da en lovbestemmelse fra 2014 indbefatter, at kommunerne er forpligtet til at indkalde relevante parter til et netværksmøde senest syv dage efter, at de har modtaget dokumentation fra politiet om tilfælde, hvor unge under 18 år er mistænkt for at have begået alvorlig kriminalitet (Fuglsang, 2016b:3). I en kortlægning af Netværkssamrådene står det beskrevet, at målgruppen for disse har forskellige definitioner, hvor der findes adskillige gråzoner for, hvornår der er tale om alvorlig kriminalitet. Der findes ligeledes gråzoner for, hvornår politiet skal afvikle en bekymringssamtale, fordi ikke-alvorlig førstegangskriminalitet er vanskeligt at definere. På baggrund heraf må det formodes, at der forventeligt vil være flere i målgruppe for en bekymringssamtale, men hvor der muligvis er foretaget en lignende foranstaltning – dog uden politiets tilstedeværelse.

Slutteligt er et sidste element, der må tages i betragtning, når de registrerede bekymringssamtaler aflæses, at kortlægningen ikke indfanger de sager med personer over 15 år, hvor sagen senere er blevet til en skarp sag. Det vil sige, at registreres en ung over 15 år i forbindelse med en skarp sag (en straffelovssag), kan journalnummeret være omdøbt til en sag med et andet journalnummer, som ikke indfanges ved de søgekriterier datamaterialet er dannet på baggrund af. Der vil således være et bortfald af sager med unge i alderen +15, som bliver til en skarp sag. Dog har en stikprøve herfor vist, at dette udgør et fåtal af sager.

Målgruppen for bekymringssamtaler

I nedenstående tabel 2 ses fordelingen af unge i forhold til deres alder på tidspunktet for bekymringssamtalen og ligeledes fordelingen af unge, som henholdsvis er over eller under den kriminelle lavalder.

Tabel 2: Registrerede bekymringssamtaler fordelt efter alder (U/O den kriminelle lavalder) (antal).

Alder	Midt- og Vestjyllands Politi	Nordjyllands Politi	I alt
10 år	8	9	17
11 år	21	18	39
12 år	45	34	79
13 år	79	57	136
14 år	82	93	175
Under den kriminelle lavalder i alt	235	211	446
15 år	123	78	201
16 år	71	83	154
17 år	44	78	122
Over den kriminelle lavalder i alt	238	239	477
<i>Ukendt</i>	<i>77</i>	<i>50</i>	<i>127</i>
I alt	550	500	1050

Tabellen viser en lille overvægt af samtaler i begge politikredse, der afholdes med unge over den kriminelle lavalder. Sammenlignes dette med udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet med opgørelser for kommuner og politikredse udarbejdet af Justitsministeriets Forskningskontor, kan vi se at der i perioden 2013-2015, som er denne periode nærværende kortlægning omfatter, er flere registrerede mistænkte/sigtede personer over den kriminelle lavalder end under den kriminelle lavalder, hvilket gør sig gældende i begge politikredse (Kyvsgaard, 2017:127,129). Dette kan være en forklaring på, at der afholdes flere samtaler med unge over den kriminelle lavalder.

Tabel 3: Politikredstabel. Antal mistænkte/sigtede personer og antal forhold fordelt efter aldersgruppe 2013-2015

Midt- og Vestjyllands Politi		2013	2014	2015
10-14 årige	Personer	131	126	119
	Forhold	296	227	256
15-17 årige	Personer	406	362	311
	Forhold	1129	920	894

(Kyvsgaard, 2017:127)

Tabel 4: Politikredstabel. Antal mistænkte/sigtede personer og antal forhold fordelt efter aldersgruppe 2013-2015

Nordjyllands Politi		2013	2014	2015
10-14 årige	Personer	89	97	100
	Forhold	111	170	139
15-17 årige	Personer	303	328	297
	Forhold	560	657	526

(Kyvsgaard, 2017:129)

Det interessante er, at bekymringsamtaler og konceptet herom er tiltænkt som en tidlig målrettet indsats, hvorfor det forventedes at finde flere samtaler afviklet med unge under den kriminelle lavalder.

Udregnes gennemsnitsalderen på de unge, der er afholdt samtale med i de to politikredse fås en gennemsnitsalder på **14,3** år, hvorfor der ikke er forskel de to politikredse imellem i forhold til aldersgennemsnittet.

Tabel 5: Registrerede bekymringsamtaler fordelt efter køn (antal).

Køn	Midt- og Vestjyllands Politi		Nordjyllands Politi	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Pige	97	18%	85	17%
Dreng	376	68%	365	73%
Ukendt	77	14%	50	10%
I alt	550	100%	500	100%

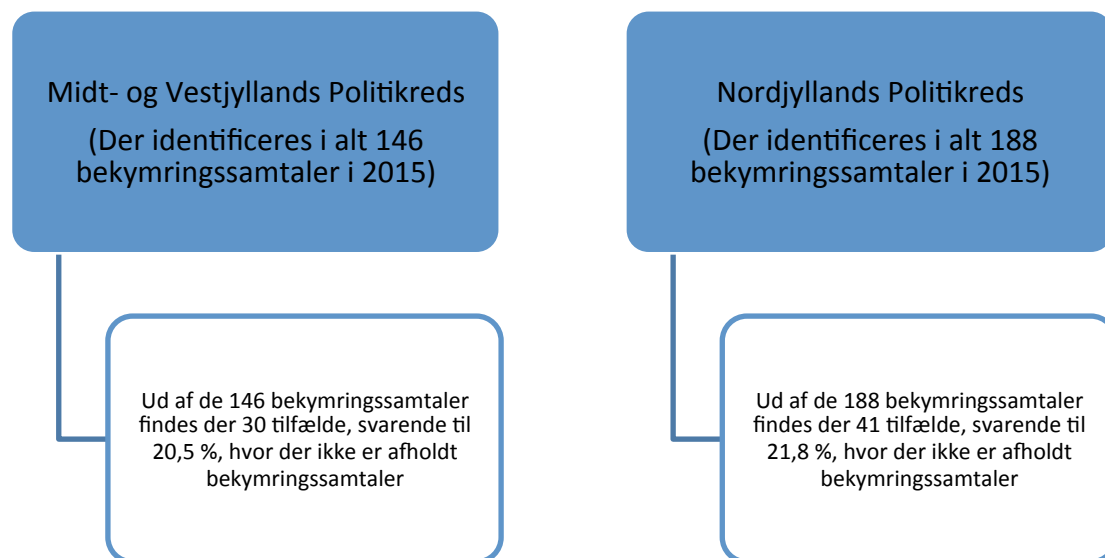
I ovenstående tabel 5 ses det, at den største andel af samtaler afholdes med drenge. I Midt- og Vestjyllands Politikreds udgør andelen af drenge 68 % af de samlede

registrerede samtaler, mens andelen af drenge udgør 73 % af de afholdte samtaler i Nordjyllands Politikreds. Dog må tallene læses med et forbehold eftersom der eksisterer mange uoplyste/ukendte i sager, hvor den unges køn og alder ikke er oplyst.

Indholdet i politijournaler for bekymringssamtaler registreret i 2015

Figur 2 nedenfor giver et overblik over det empiriske grundlag fra politijournalerne, hvor indholdet heri uddybes senere.

Figur 2: Opgørelse over bekymringssamtaler i 2015 fordelt på politikreds.

I Midt- og Vestjyllands politikreds identificeres 146 bekymringssamtaler. Ved nærmere gennemgang af politijournalerne viser det sig i 30 tilfælde af de registrerede sager, svarende til 20,5 %, at der ikke er afholdt en bekymringssamtale. En forklaring på, hvorfor bekymringssamtalen ikke er afholdt kan være, at der direkte i politijournalen står angivet "*ikke afholdt bekymringssamtale*", eller at der udelukkende er sendt et bekymringsbrev til den unge og dennes forældre.

I Nordjyllands Politikreds ses i alt 188 registrerede bekymringssamtaler fra 2015. Af de 188 sager, er der ikke holdt bekymringssamtaler i 41 tilfælde, dvs. i 21,8% af sagerne. En begrundelse for at samtalen ikke er afholdt kan skyldes, at der enten er tale om en socialsag, eller at betjenten har vurderet det er nytteløst. De sager hvor

der ikke er foretaget en egentlig bekymringsamtale, sorteres fra i denne kortlægning.

Årsag til bekymring

Gennem politijournalerne er der identificeret en række årsager til bekymring, som betjentene indkalder de unge til bekymringsamtaler på baggrund af. Som nedenstående tabel 6 viser, er disse kategoriseret under fire typologier¹: *kriminalitet, hash/anden narkotika, uheldig gruppering/radikalisering* og *andet*. I langt de fleste tilfælde fremgår årsagen til bekymringen i politijournalen, men i Midt- og Vestjyllands Politi er der i 6 sager, svarende til 5,2 %, ikke oplyst en årsag til bekymring, mens dette gør sig gældende i 2 sager i Nordjyllands Politikreds svarende til 1,4 %.

Tabel 6: identificerede årsager til bekymring kategoriseret i fire typologier

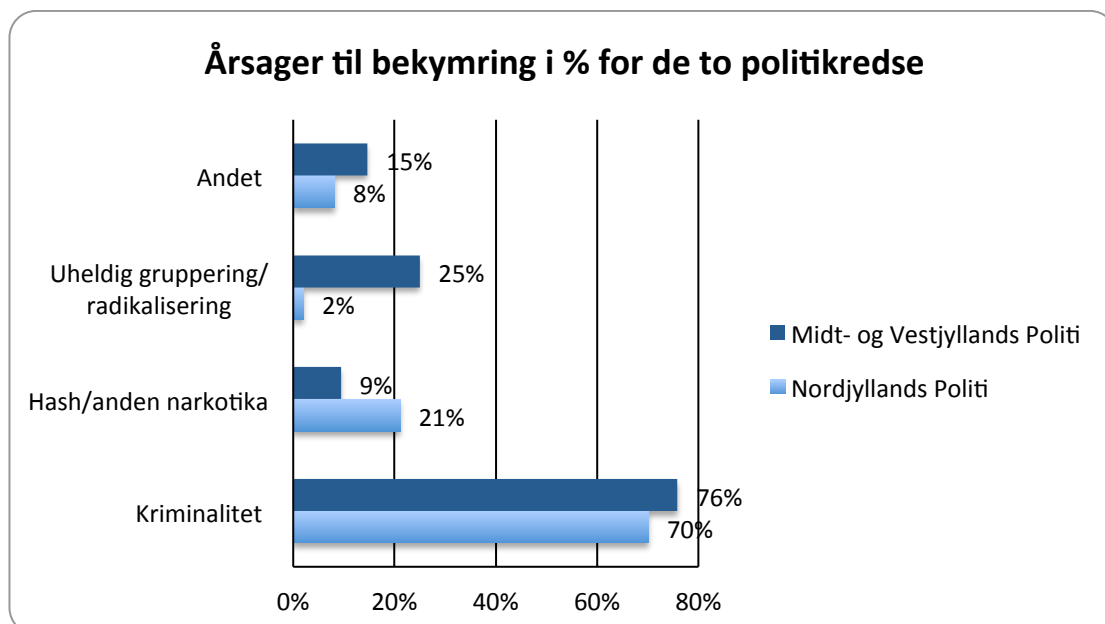
Kriminalitet	Hash/anden narkotika	Uheldig gruppering / Radikalisering	Andet
Tyveri	Hash	Uheldig gruppering	Sociale medier
Hærværk	Euforiserende stoffer	Radikalisering	Generel trivsel
Vold			Flugt fra opholdssted
Trusler/chikane			
Indbrud			
Våbenlov			
Færdselslov			
Seksuel krænkelse			

Der kan være angivet flere årsager til, at den unge er indkaldt til en bekymringsamtale. I Midt- og Vestjylland Politi er der i 26,7 % af sagerne angivet mere end én årsag til bekymring, mens der i 13,5 % af sagerne i Nordjyllands Politi indeholder oplysninger om mere end én årsag til bekymring.

I nedenstående figur fremstilles årsagerne til bekymring i de to politikredse i procent.

¹ Samtlige årsager til bekymring fremgår af bilag 1

Figur 3: Årsager til bekymring i to politikredse (procent). Tælleenheden for Midt- og Vestjyllands Politi er de 116 afviklede samtaler, mens det i Nordjyllands Politi er de 147 afviklede samtaler.

Note 1: I figuren er alle bekymringsårsager inkluderet. Der kan være flere årsager til bekymring pr. samtale, hvorfor procenterne vil summere til mere end 100 %.

Som figur 3 viser ligner de to politikredse hinanden i forhold til årsager, de indkalder unge til bekymrings samtale på baggrund af. De synlige forskelle er at se i kategorien *uheldig gruppering/radikalisering*, hvor de i Midt- og Vestjyllands Politikreds afholder flere samtaler med unge på baggrund heraf, end det er tilfældet i Nordjyllands Politi. Der forekommer her en forskel mellem de to politikredse på 23 procentpoint.

Endnu en forskel på de identificerede årsager til bekymring ses ved, at betjentene i Nordjyllands Politi hyppigere indkalder til bekymrings samtaler på foranledning af en bekymring om hash/anden narkotika, end det er tilfældet i Midt- og Vestjyllands Politi. Her forekommer en forskel på 12 procentpoint.

Dette er dog en forenklet anvisning af årsager til bekymring, men denne kategorisering antyder alligevel, hvad bekymringen *kan* bero på. I figuren ses det at bekymringer, der vedrører kriminalitet i begge politikredse er den hyppigste årsag til at afholde bekymrings samtaler. Når vi henviser til *kriminalitet* som årsag, er det væsentligt at tilføje, at størstedelen af sagerne vedrører hærværk og tyveri².

² I bilag 1 ses samtlige identificerede årsager til bekymring i de to politikredse

Risiko- og ressourcefaktorer

Størstedelen af politijournalerne fra 2015 indeholder faktorer ved den unge og deres omgivelser, der formodentligt hænger sammen med, hvorfor vedkommende er i målgruppe for en bekymringssamtale. De risiko- og ressourcefaktorer som er identificeret gennem politijournalerne, skal ses i relation til den kontekst, de er beskrevet i. Således er faktorerne forsøgt farvekategoriseret i forhold til, hvordan de beskrives i politijournalen, men kategoriseringen tager også afsæt i inspiration fra Socialstyrelsens skematisering (Socialstyrelsen, 2015:4f). Dette er et redskab, der bygger på forskningsbaserede risiko- og beskyttelsesfaktorer i forhold til børn og unges udvikling af kriminel adfærd og er centreret omkring seks temaer: *udvikling og adfærd, familieforhold, skoleforhold, sundhedsforhold, fritidsforhold og venskaber og andre forhold* (ibid.). Nogle risikofaktorer er vurderet til at have højere risiko end andre. I bilag 2 fremgår en dybere argumentation og gennemgang af, hvordan vi har foretaget de forskellige farvekategoriseringer. De grønne modvirker risiko, de gule indikerer let forhøjet risiko, de orange indikerer forhøjet risiko og rød udgør stærkt forhøjet risiko. Formålet med at inddrage dette skema i denne henseende er, at identificere de risici og ressourcer, som betjentene registrerer i politijournalerne.

Tabel 7: Ressource- og risikofaktorer identificeret i politijournaler fra 2015³

Udvikling og adfærd	
	Gode problemløsningsevner
	Gennemgået ART (Aggression Replacement Training)
	Dårlig opførsel
	Ubearbejdet sorg
	Evne til at sige fra
	Udadreagerende/aggressiv adfærd
	Diagnoser
	Ekstremistiske holdninger
Familieforhold	
	Positive rollemodeller i familien
	God relation/positiv forhold mellem forældre og barn
	Struktur og regler i hjemmet
	Forældre skilt
	Far begået selvmord
	Barnets tillid og relation til forældre er ringe
	Manglende opsyn og støtte i hjemmet
	Familiære relationer i bandemiljø
	Uhensigtsmæssig opdragelsesstil
Skoleforhold	
	Gennemsnitlig intelligens
	Barnet/ den unge er motiveret for at gå i skole
	Begrænset skolegang, manglende skoletilbud og fravær
	Mange skoleskift
Sundhedsforhold	
	Misbrug
Fritid og venskaber	
	Motiveret for fritidsinteresser
	Nære ikke-kriminelle venner
	Andre omsorgspersoner
	Manglende motivation for fritidsinteresser
	Manglende sociale relationer
	Anti-sociale venner
	Færdes på udsatte områder
Andre forhold	
	Arbejdsbeskæftiget
	Accepterer ikke voksne
	Ophold mange steder inden for kort tid
	Massive problemer

³ udarbejdet med inspiration i Socialstyrelsens risiko- og resourceskema med data fra POLSAS fra de to politikredse

Tanken om at identificere risiko- og ressourcefaktorer hos den unge er meningsfuld, fordi det skaber mulighed for at forholde sig til alle relevante aspekter af den unges liv. Identificeringen heraf kan indikere, hvor den unge har brug for hjælp, og hvilke ressourcer den unge har. I *analysedel I* under afsnittet *visitering af unge* fremgår de ovennævnte risiko- og ressourcer i forhold til, når forebyggelsesbetjentene kategoriserer de unge og deres egnethed for en bekymringssamtale, hvilket kobles til relevante teoretiske pointer.

Fokuspunkter og aftaler i bekymringssamtalen

Bekymringssamtalernes præventive sigte må antageligt forudsætte, at der i samtalerne italesættes fokusområder og/eller indgås aftaler, som kan afhjælpe, at den unge ender i kriminalitet, og som kan modvirke nogle af de risikofaktorer, der er identificeret. Gennem politijournalerne identificeres det, hvad der under samtalen bringes i spil for at modvirke, at den unge havner i en lignende situation. I nedenstående tabel 8 er disse fokuspunkter og/eller aftaler kategoriseret, hvilket repræsenterer begge politikredse⁴. Tabellen viser hvilke fokuspunkter, der er rettet mod den unge, mens andre berører forældrene, politiet, skolen og/eller kommunen. Der kan forekomme flere fokuspunkter i én samtale og ligeledes indgås flere aftaler, men det er ikke i alle samtaler det ses, at der er indgået en egentlig aftale eller har været et decideret fokuspunkt.

⁴ Samtlige fokuspunkter og/eller aftaler og hvordan de er kategoriseret fremgår af bilag 3.

Tabel 8: Identificerede fokuspunkter og aftaler

Fokuspunkt rettet mod	Fokuspunkt og handleaftaler
Unge	Skifte vennekreds Trivsel i skolen Vejledt i konsekvenser ved handlingen Stoppe med at ryge hash Øge evne til at sige fra
Forældre	Mere struktur og støtte i hjemmet
Politi	Henvender sig til anden instans Øget opmærksomhed på færden hos den unge
Skole	Opstarter indsats i skoleregi og er opmærksom på den unge
Kommune	Opstarter indsats

Kategoriseringen af aftaler og fokuspunkter viser ikke alle nuancer, men er snarere med til at vise et billede af hvilke aftaler, der *kan* indgås og som kan understøtte en positiv udvikling hos den unge. At kommune opstarter indsats kan bl.a. indebære, at kommunen bevilger et fritidspas til den unge, starter et mentorforløb op, opstarter familierådgivning eller finder en misbrugsrådgiver, mens et fokuspunkt i forhold til at politiet henvender sig til en anden instans kan betyde, at betjentene retter telefonisk kontakt til misbrugscenter, ungekonsulent eller lignende.

Deltagere ved bekymringsamtalen

I konceptet beskrives det at være relevant, at inddrage ressourcepersoner i henhold til at kunne videndele og således afdække, hvad der er på spil i den unges liv, mens formålet også er, at identificere hvilke ressourcer, der kan tages afsæt i og bygges videre på (Rigspolitiet, 2015:6). Det ses registreret, at der i over halvdelen af bekymringsamtalerne enten er en eller begge forældre repræsenteret foruden forebyggelsesbetjenten(e). I nedenstående tabel ses hvem der udover den unge selv, forældrene og forebyggelsesbetjenten(e) også er repræsenteret ved samtalerne, mens der ligeledes findes samtaler, hvor det er ukendt, hvem der har deltaget, fordi dette ikke er registreret.

Tabel 9: Deltagere ved bekymringsamtalerne udover forebyggelsesbetjenten(e). (Procent). Tælleenheden for Midt- og Vestjyllands Politi er de 116 afviklede samtaler, mens det i Nordjyllands Politi er de 147 afviklede samtaler.

Deltagere	Midt- og Vestjyllands Politi	Nordjyllands Politi
Den unge	86%	91%
En eller begge forældre (væрге)	53%	62%
Øvrige familie (eks. moster, broder)	3%	3%
Skole (lærer)	9%	10%
Institutions- /skoleleder	16%	8%
SSP	10%	10%
Kontaktperson	3%	4%
Gadeplansmedarbejder	5%	0%
Ungekonsulent	0%	10%
Socialrådgiver	16%	3%
Repræsentant fra kommunen	8%	2%
Pædagog	3%	2%
Plejeforældre/anden omsorgsperson end forældre	0%	1%
Tolk	3%	0%
Anden	0%	4%
Ukendt	8%	4%

Note 2: Der vil som oftest være flere deltagere pr. samtale, hvorfor procenterne vil summere mere end 100%.

Som anvist i tabellen deltog den unge i 91 % af samtalerne i Nordjyllands Politikreds og i 86 % af samtalerne Midt- og Vestjyllands Politikreds. I de få tilfælde hvor den unge ikke deltog kan forklaringen herpå, ifølge politijournalerne, bl.a. være en fejlkommunikation ved indkaldelsen, hvor forældrene har troet, at samtalen kun var rettet mod dem, eller at den unge har været uden for geografisk rækkevidde til, at politiet har fundet det nødvendigt at hente den unge hjem. Derudover angiver tabellen, at forældrene deltog ved 62 % af samtalerne i Nordjyllands Politi og 53 % i Midt- og Vestjyllands Politi. I Nordjyllands Politi ses det registreret, at en sagsbehandler deltog i 3 % af samtalerne, mens de i Midt- og Vestjyllands Politi

deltog i 16 % af samtalerne. Derudover ses det, at der i 2 % af samtalerne var en repræsentant fra kommunen tilstede i Nordjyllands Politi, mens dette tal udgør 8 % i Midt- og Vestjyllands Politi. Kategorien *anden* indeholder en række forskellige personer, herunder PPR-psykologer, fritidscenter og kæreste.

Opfølgning

Ifølge bekymringssamtalekonceptet har politiet ansvaret for kontinuerligt at følge op på den unges adfærd efter bekymringssamtalen. Dette skal politiet gøre ved som minimum hver måned at trække erindringslisten og krydstjekke denne med døgnrapport, ungerapport og indikationsliste (Rigspolitiet, 2015:5). Ved gennemlæsning af politijournalerne er vi blevet opmærksomme på, at der kan identificeres flere opfølgningstyper efter endt samtale. *Ukendt* indebærer de samtaler, hvor vi ikke har kunnet identificere en opfølgning i sagen, enten fordi politiet ikke har foretaget en egentlig opfølgning, eller fordi opfølgningen ikke er registreret. *Krydstjek i politiets systemer* indebærer, at politiet har krydstjekket, om den unge optræder i politiets systemer igen efter bekymringssamtalen. Optræder den unge ikke i politiets systemer indenfor et interval på 360-dage, kan sagen jævnfør konceptet henlægges (Rigspolitiet, 2015:12). *Skole, kommune og SSP* betyder her, at sagen er overdraget til disse instanser, og at de sørger for at følge op på den unge og igangsætte fornødne indsatser. Eksempelvis fremgår det i nogle politijournaler, at kommunen overtager sagen og sørger for at rekruttere en kontaktperson og igangsætter familierådgivning. Vi har i nogle tilfælde identificeret, at politiet har etableret telefonisk kontakt til hjemmet for at følge op på den unge.

Tabel 10: Opfølgningstyper (procent). Tælleenheden for Midt- og Vestjyllands Politi er de 116 afviklede samtaler mens det i Nordjyllands Politi er de 147 afviklede samtaler.

Opfølgningstype	Midt- og Vestjyllands politi	Nordjyllands politi
Krydstjek i politiets systemer	32%	28%
Kommune	6%	6%
Skole	2%	3%
SSP	8%	2%
Telefonisk kontakt til forældre	1%	15%
Telefonisk kontakt til PER	0%	1%
Telefonisk kontakt til skole	0%	1%
Ukendt	58%	52%

Note 3: Der kan være flere opfølgningstyper pr. samtale. Derfor vil procentandelene summere mere end 100 %.

Som det ses i tabel 10 udgør *ukendt* den største andel af opfølgningstyper i forhold til det samlede antal afviklede samtaler i begge politikredse. Vigtigt er dog, at vi ikke kan se, om der er foretaget en egentlig opfølgning, da forebyggelsesbetjenten godt kan have foretaget et krydstjek i politiets systemer eller kontaktet en forældre uden at dette er registeret i politijournalen, hvorfor denne optælling også er forbundet med en vis usikkerhed. Krydstjek i politiets systemer udgør henholdsvis 28 % for Nordjyllands Politikreds og 32 % for Midt- og Vestjyllands Politikreds. Den telefoniske kontakt til forældrene udgør en relativt høj procentandel hos Nordjyllands Politi sammenlignet med Midt- og Vestjyllands Politi. Denne indebærer, at politiet har haft kontakt til hjemmet for at høre til adfærden hos den unge efter samtalen, og om vedkommende har overholdt de eventuelle aftaler, der er indgået. Det kan altså konstateres, at der i mange af sagerne ikke er foretaget en egentlig opfølgning.

Metode

Dette kapitel har til formål at ekspliciterer specialets tilgang, undersøgelsesdesign og de metodiske refleksioner, der i samme ombæring er foretaget i forbindelse med specialets tilblivelse. Slutteligt i afsnittet vil forekomme en vurdering af specialets resultater med afsæt i begreberne om *validitet* og *reliabilitet*.

Undersøgelsesdesign

Undersøgelsesdesignet er udformet som et kvalitativt multipelt casestudie, hvor brugen af bekymringssamtaler empirisk er undersøgt i regi af to politikredse: Nordjyllands Politi og Midt- og Vestjyllands Politi. Dette gøres gennem inspiration i den *adaptive tilgang*, hvor formålet er at afdække og forstå et ukendt felt i form af politiets brug af bekymringssamtaler og hvilke muligheder og begrænsninger, der er forbundet hermed i forhold til at opnå den tilsigtede præventive virkning.

Multipelt casestudie

Forskningsstrategien i nærværende speciale afspejler det multiple casestudie. I metodelitteraturen forekommer en kompleks diskussion af, hvad en case er. Vi læner vi os op ad Antoft og Salomonsens definition af casestudiet, der definerer dette som en forskningsstrategi, hvor casestudiet har sin egen metode og sit eget dertilhørende rationale (Antoft og Salomonsen, 2007:30). Begrundelsen for at undersøgelsesdesignet afspejler casestudiet skal også findes i Antoft og Salomonsens argumentation for at: *"uanset hvad ens case er en case af, ligger der således i selve casebegrebet [...] en forestilling om, at ens case repræsenterer eller relaterer sig til en mere generel sammenhæng eller en større population"* (Antoft og Salomonsen, 2007:31). Væsentligt er dog, at vi blot undersøger brugen af bekymringssamtaler i to af landets politikredse – og med vores viden om den forskelligartede brug heraf, kan vi ikke være sikre på, at vi kan overføre disse empiriske fund til andre politikredse i landet, hvilket udfoldes yderligere i afsnittet om *kvalitetskriterier*.

Med afsæt i ovenstående og definitionen af en case udgør det kvalitative casestudie nærværende speciales forskningsstrategi, og har til formål at give indblik i og skabe

en forståelse for politiets brug af bekymringssamtaler. Casestudiet udmærker sig ved, at det bidrager med detaljeret viden omkring et specifikt område – herunder bekymringssamtalernes brug i praksis. Den viden som vi gennem et casestudie kan indhente er vigtig for at opnå et nuanceret syn på virkeligheden (Flyvbjerg, 2010:467). Formålet med nærværende speciale er derfor, at tilvejebringe nuanceret og grundig indsigt i, hvordan det kriminalpræventive værktøj anvendes i regi af to politikredse.

I specialet karakteriseres casedesignet som et multipelt casedesign med multiple enheder, idet de to politikredse betragtes som to enkeltstående cases, hvilket muliggør at anvende teori på flere afgrænsede cases. Eftersom vi har at gøre med multiple cases vil dette, ifølge Bryman, afspejle en komparativ tilgang i vidensproduktionen. Dette gør os i stand til at forstå et socialt fænomen bedre, når vi kan sammenligne dette i to meningsfulde, men varierende kontekster (Bryman, 2012:72). Dermed vil det give et bredere billede af brugen af bekymringssamtaler som et kriminalpræventivt værktøj. Dog kan der også være den fare ved det komparative, at vi kommer til at henlede opmærksomheden for meget på, hvorledes de to politikredse adskiller sig fra hinanden frem for at rette opmærksomheden på de specifikke kontekster, vi undersøger (ibid.:75).

Adaptiv tilgang

Den adaptive tilgang anvendes som den metodiske ramme, der forbinder teori og empiri. Vi finder derfor inspiration i Derek Layders udvikling af adaptiv teori, der i grundlæggende forstand forsøger at gøre op med de oppositionelle dualismer indenfor sociologien, herunder i forhold til kløften mellem eksempelvis induktion og deduktion. Layder argumenterer for, at denne kløft afspejler en kunstig adskillelse mellem to komplementære former for vidensudvikling (Jacobsen, 2009:251-252). Denne tilgang muliggør, at vekselvirke i produktionen af viden således at der er mulighed for at bevæge sig begge veje i vidensproduktionen: fra empiri til teori og omvendt (Jacobsen, 2009:263). Begrundelsen for specialets tilgang til vidensproduktionen finder inspiration heri er, at generere ny empirisk viden om et

kriminalpræventivt værktøj, hvorfor kriminologiske teorier og empirien i lige høj grad er styrende for forskningsprocessen til at tilvejebringe ny viden.

I specialet finder den adaptive tilgang ikke sin anvendelse i en minutiøs og slavisk efterlevelse, men tager i stedet afsæt i en mere fri og fleksibel forståelse af grundprincipperne, hvilket tillader at vi kan modificere og tilpasse dette til den opstillede problemstilling (ibid.:261). Denne fleksible anvendelse findes hensigtsmæssig, da formålet med undersøgelsen ikke er at fremdrive endegyldige konklusioner, men derimod bidrage med en empirisk indsigt i og forståelse af den praktiske anvendelse for at udlede hvilke faktorer, der kan henholdsvis fremme og hæmme den tilsigtede forebyggende virkning. Dette vil ekspliciteres gennem en vekselvirkning mellem teoretiske begreber udledt af kriminologisk teori, forskning samt den indsamlede empiri. Med den adaptive tilgang placerer vi os således i spændingsfeltet mellem *grounded* og *grand theory*, hvor vi trækker på teoretiske begreber udledt af generel kriminologisk teori (*grand theory*) samtidig med at vi forsøger at lade empirien have en styrende rolle (*grounded theory*). Dette placerer os således på et kvalitativt kontinuum, hvor graden af henholdsvis teori- og empiristyring i forskningsprocessen ikke udgør en enten-eller proces, men derimod gradbøjer vi omfanget af henholdsvis teori og empiri, når den indsamlede data analyseres (ibid.:254).

Med anvendelsen af den adaptive tilgang muliggør dette et eklektisk forhold til brugen af teori, da vi kan overtage enkeltstående begreber fra teorier til at forme den indsamlede empiri. Vi anvender således udpluk af teoretiske begreber, som udfoldes i mødet med empirien, hvilket sker gennem en vekselvirkende proces af såvel teori som empiri. Disse teoretiske begreber har til formål at fokusere analysen (ibid.:277,267). Det er ikke formålet at udlede nye teoretiske mønstre og idealtypiske betragtninger på baggrund af empirien, som kan bidrage til en kriminologisk forståelse af bekymringssamtalernes brug i det forebyggende politiarbejde. Formålet er derimod at udfolde eksisterende kriminologisk teori, der kan bidrage med en indsigt i brugen af bekymringssamtaler samt gennem forskning forklare, hvordan noget kan henholdsvis fremme og hæmme det forebyggende sigte i bekymringssamtalerne.

Valget af to politikredse

Specialesamarbejdet med Nordjylland Politi og Midt- og Vestjyllands Politi blev iværksat i december 2016, hvor vi sendte en ansøgning om et specialesamarbejde til politikommissæren for forebyggelsessekretariatet ved de to politikredse. Vi har begge kendskab til politikredsene gennem det eksterne forløb tidligere i studiet, som også betyder, at relevante aktører fra de respektive politikredse har haft kendskab til os på forhånd.

Nordjyllands Politi

Nordjyllands Politi er opdelt i fire politistationer med angivelse af kommunegrænser og dækker i alt ni kommuner fra nord til syd med i alt ca. 800 ansatte. Hovedstationen er placeret i Aalborg, mens lokalstationerne findes i Frederikshavn, Hjørring og Hobro. I undersøgelsesperioden er der i Nordjyllands Politi 19 forebyggelsesbetjente, der i højere eller mindre grad afvikler bekymringssamtaler. Efter 1. maj 2017 er der dog sket en ændring af organisationsstrukturen i Nordjyllands Politi således, at der nu er 24 forebyggelsesbetjente.

Midt- og Vestjyllands Politi

Midt- og Vestjyllands Politi er geografisk Danmarks største politikreds og omfatter i alt 11 kommuner. Hovedstationen ligger i Holstebro, mens lokalstationerne er i Ringkøbing, Herning, Viborg, Silkeborg, Skive og Thisted. Politikredsen har et personale på omkring 900 medarbejdere. Forebyggelsesbetjentene i Midt- og Vestjyllands Politi omfatter ni betjente. Ændringen i organisationsstrukturen sker først i Midt- og Vestjyllands Politi pr. 1/10- 2017.

Empirisk grundlag

Eftersom vi arbejder med et hvad man kan kalde, multidimensionelt fænomen, er det fordelagtigt at kombinere flere dataindsamlingsmetoder, da dette kan højne undersøgelsens validitet. Dette fordi brugen af flere metoder kan producere viden om fænomenets forskellige dimensioner (Halkier, 2007:18). Her har vi kombineret data fra indholdet i en række politijournaler med uformelle samtaler, besøg på

lokalstationer og afvikling af workshops, hvilket vil ekspliciteres i de kommende afsnit.

Politijournaler som en del af det empiriske grundlag

Politijournaler kan anskues som en særegen form for empiri, idet journalerne ikke kan betragtes som data i klassisk samfundsvidenskabelig forstand som eksempelvis surveys, interviews eller deltagende observationer. Derudover er politijournalerne eksisterende dokumenter, hvor formålet ikke er, at disse anvendes til brug for videnskabelige analyser, men snarere som redskab til at dokumentere en lovovertrædelse.

Vi har fået adgang til politijournalerne gennem politiets sagsstyringssystem, men for at indhente rette data for registrerede bekymringssamtaler har det ikke været muligt at indfange tilstrækkelige oplysninger ved udelukkende at rette opmærksomheden på de sager, som har den rette gerningskode for bekymringssamtaler i politiets systemer. Dette skyldes, at der er foretaget ændringer i registreringspraksissen (Rigspolitiet, 2015:2). På baggrund af anbefalinger fra Udredningskommissionen for ungdomskriminalitet - betænkning nr. 1508 om "indsatsen mod ungdomskriminalitet" - blev Justitsministeriets Forskningskontor i 2009 anmodet om at evaluere politiets brug af bekymringssamtaler- og breve. I den forbindelse agtede Justitsministeriet at indhente oplysninger fra de enkelte politikredse om brugen heraf. Dette medførte, at Rigspolitiet i 2010 oprettede en ny dispositionskode i politiets sagsstyringssystem, som blandt andet skulle gøre det muligt at fremsøge sager til brug i Justitsministeriets undersøgelse. Efter Justitsministeriets Forskningskontor i 2013 publicerede denne evaluering og kortlægning, nedskrev Rigspolitiet for første gang et koncept i 2014. Dette koncept indeholder klare retningslinjer for registrering af bekymringssamtaler gennem følgende procedure:

1. Opret kriminalpræventiv undersøgelse i POLSAS (Gerningskode 83986)
2. Anfør den unge som 'PER'
3. Anfør forældre som værge
4. kun 1 person per sag
5. Skriv 'bekymringssamtale' i sagens genstand
6. Anfør en af de fire søgenøgler: generel, specifik, rocker-bande eller ikke-alvorlig førstegangskriminalitet
7. Anfør dispositionstype 2240 'Bekymringssamtaler- og breve' under DISPOSITIONER
8. Skriv kort om sagen i tekstfeltet. NB max antal karakterer er 1000
9. Lad sagen forløbe over et år, fra oprettelsesdatoen.
10. Anfør hver drøftelse eller lignende opfølgninger under DISPOSITIONER, hvis det ikke har alvorligere karakter.
11. Sagsplacering til sagsbehandler med 360-dages interval på erindringslisten. Der skrives i tekstfeltet: *opfølgning* på XX. Sag afsluttes eller fortsættes.
12. Ved ny samtale inden for et år lukkes sagen med beskrivelse af årsagen, og det beskrives hvilke andre tiltag, der er iværksat. Fx at den unge er overgået til kommunalt regi med metorordning o.lign.

(Rigspolitiet, 2015:11)

For at indfange det mest retvisende billede af antallet af registrerede bekymringssamtaler er specialets kortlægning over politiets brug heraf forøvet med et dataudtræk fra politiets sagstyringsystem (POLSAS). Dette dataudtræk er tilsendt fra Rigspolitiet på baggrund af en forespørgsel om følgende oplysninger:

1. Journalnummer
2. Gerningskode (Gerningskoder hvor der logisk kunne være forekommet en bekymringssamtale)
3. Dispositionscode 2240
4. Politikreds (Nordjyllands Politi og Midt- og Vestjyllands Politi)
5. Dato for sagsoprettelse (2012 – til januar 2017)
6. Køn
7. Alder (10-17år)
8. Personkategori (PER, BØR, ANT, MIS, U.15)
9. Resumé/Sagens genstandsfelt

De bekymringssamtaler der bl.a. indgår som datagrundlag for dette speciale, er således identificeret gennem databehandling ud fra ovenstående oplysninger.

Politijournalerne indeholdende bekymringsamtaler er identificeret på baggrund af et journalnummer, der er kodet i forhold til politikreds, gerningskode, løbenummer og afslutningsvist årstallet for, hvornår sagen oprettes. Derudover findes dispositions-koden, som angiver en kode for, hvad betjentene har foretaget i sagen. Dispositions-koden er 2240, og kan tilføjes på et hvilket som helst journalnummer. Disse koder for journaler og dispositioner er af objektiv karakter – og for hver talte kode findes oplysninger om køn, alder, bopælskommune mv., hvilket gør det muligt at kvantificere, hvor mange gange koderne er anvendt inden for kredsene inden for et givent årstal. På den baggrund kan vi kortlægge frekvensfordeling på køn, alder, bopælskommune mv. (Nedergaard, 2015:50-54). I den forbindelse er dataindsamlingen altså koncentreret omkring objektive oplysninger for at opnå et målbart estimat af brugen af bekymringsamtaler (Boolsen, 2017:37).

Udover at politijournalerne indeholder objektive informationer, ligger der ligeledes enorme mængder af data omkring forebyggelsesbetjentenes subjektive fortolkninger af bekymringsamtalerne, som også vil være et essentielt bidrag til specialets empiriske grundlag, hvorfor vi også udleder kvalitative mønstre på baggrund heraf. Formålet med dette er, at få et systematisk overblik over forebyggelsesbetjentenes subjektive tilføjelser. Anvendt metodelitteratur beskriver, at fordelen ved at systematisere kilder eller data på denne måde muliggør, at reducere bias i databehandlingen, idet man undgår, at personlige sympatier og antipatier influerer på analysen, hvormed en indholdsanalyse også giver muligheden for at undersøge et bredere felt af datamateriale end eksempelvis interviews (Nedergaard, 2015:50). Derudover foreskriver andet metodelitteratur, at der i dokumenter kan ligge en dybere mening med det skrevne (jævnfør kildekritiske analyser) (Nedergaard, 2015:44). Vi anvender hverken politijournalerne til at foretage en egentlig indholdsanalyse eller en kildekritisk analyse, men finder derimod inspiration heri i forhold til, hvordan vi metodisk bruger politijournalerne som troværdig empiri. Sagt med andre ord anvendes politijournalerne på et mere overordnet niveau, mens tekstens latente indhold fra politijournaler oprettet i 2015 graves frem (Nedergaard, 2015:44). I forlængelse heraf skabes en

meningsfortolkning af politiets anvendelse af bekymringssamtaler ved at inddrage eksplicitte uddrag fra politijournalerne i analysens to dele.

En central overvejelse ved at anvende politijournaler handler i overvejende grad om, hvorledes politijournalerne indeholder nogenlunde ensartede, endegyldige og fyldestgørende informationer, som vi kan udlede mønstre og tendenser på baggrund af. Som nævnt ovenfor er der sket en ændring i registreringspraksissen. Foruden dette har vi ikke kunnet finde øvrige forhold, der skulle have påvirket en ændret journalføring, hvorfor det vurderes, at der ikke er andre gerningskoder eller dispositions-koder, som bør inddrages eller tages forbehold for.

Da det i indeværende speciale ikke er formålet udelukkende at anvende politijournalerne som reference til og belæg for politiets anvendelse, vurderer vi, at kombinationen af politijournalernes indhold og forebyggelsesbetjentenes udsagn tilsammen skaber rammerne for en besvarelse af den opstillede problemformulering. Foruden dette vurderer vi, at politijournalerne fra 2015 er den rette afgrænsning, idet vi sikrer, at indfange opfølgninger på bekymringssamtalerne, når nu konceptet fordrer at sagen er åben med et 360-dages interval (Rigspolitiet, 2015:16). Vi bør således kunne læse en opfølgning såfremt denne er foretaget og registreret og vurderer derfor, at grundlaget for at alle oplysninger i politijournalerne fra 2015 er fyldestgørende og fuldstændigt i forhold til, at disse kan anvendes som empirisk materiale.

Workshops som en del af det empiriske grundlag

Fremgangen i de workshops vi har afviklet med betjentene i de to politikredse, minder om et fokusgruppeinterview da den interaktion, der finder sted undervejs er centreret om et specifikt emne, hvilket er bestemt af os som forskere på forhånd (Halkier, 2007:11). Efter at have talt med en række forebyggelsesbetjente i både Nordjyllands Politi og Midt- og Vestjyllands Politi er vi blevet opmærksomme på, at der foreligger megen tavs viden i forhold til, hvordan samtalerne i det hele taget bruges i deres kontekst. Det er i denne forbindelse vi vurderer fokusgruppeinterviewet særlig fordelagtig til at få adgang til denne tavse viden (ibid.:13). I bearbejdelsen af den data, som de to workshops producerer, lægger vi

dog mere vægt på indholdet i diskussionerne og dialogen og knap så meget på den interaktion, der finder sted mellem betjentene. Det vil sige, at de to workshops afviger fra det "rene" fokusgruppeinterview. Vi betegner det som workshops, fordi vi forsøger at gøre det så arbejdsrelateret som muligt.

Deltagere i workshops

Udvælgelsen af deltagere til de to workshops baserer sig på praktiske forhold og hvad der vurderes mest hensigtsmæssigt i forhold til at besvare problemformuleringen. Vi har inviteret samtlige forebyggelsesbetjente i de to politikredse til to workshops. Det ideelle er, at der er en betjent for hver lokalstation i de to kredse repræsenteret på workshoppen således, at vi kan få indsigt i så megen variation i brugen af bekymringsamtalerne som muligt. Rekrutteringen af betjente er foretaget ved at sende dem en invitationen til workshoppen via mail, hvorefter vi har udsendt en reminder og foretaget telefonopkald til dem, der ikke har vendt tilbage efter den oplyste frist. På denne måde har vi forsøgt at højne antallet af deltagere. Det har dog ikke været muligt at imødekomme en fuldstændig deltagelse af alle forebyggelsesbetjente, fordi der er kommet andet politimæssigt arbejde i vejen. Det har betydet, at fire ud af ni forebyggelsesbetjente i Midt- og Vestjyllands Politi deltog i workshoppen, der blev afviklet på Holstebro Politigård, mens ni ud af 19 forebyggelsesbetjente deltog i workshoppen med Nordjyllands Politi, som blev afviklet på politigården i Aalborg. Dette vurderes hensigtsmæssigt til at kunne give indsigt i brugen af værktøjet, da flere deltagere formodentlig ville have vanskeliggjort dialogen undervejs, hvorfor vi om muligt havde været nødsaget til at afvikle flere workshops.

Vi valgte, at de to workshops skulle være *segmenterede* således, at der er afviklet én med betjente fra Midt- og Vestjyllands Politi og én med betjente fra Nordjyllands Politi. Dette skal finde sit argument i, at vi ikke var interesserede i, at betjentene brugte de forskellige politikredse som argumentation for deres forskelligartede beretninger og forståelser af værktøjet, og at dette skabte en konflikt. Derudover ved vi, at forebyggelsesstrategien i henholdsvis Nordjyllands Politikreds og Midt- og Vestjyllands Politikreds differentierer, hvilket vi ikke er interesserede i, at de

diskuterer på workshoppen. Et andet argument for at afholde segmenterede workshops er også, at forebyggelsesbetjentene i hver kreds kollegialt kender hinanden og derfor, formodentlig, er trykke ved at sige hinanden imod og tilmed støtte hinanden. Såfremt der er store forskelle i deres erfaringsgrundlag kan det være vanskeligt at få snakken til at køre, hvilket vi forsøger at eliminere ved at afholde to særskilte workshops (Halkier, 2007:32). Deltagerne til workshoppen er således homogent segmenteret internt i politikredsene, men er heterogene i form af, at de repræsenterer forskellige lokalstationer; dog med det forbehold, at der kan være flere betjente fra én lokalstation på workshoppen, fordi samtlige forebyggelsesbetjente er inviteret. En sidste årsag til at segmentere de to workshops handler om, hvad der logistisk vil kunne lade sig gøre, hvor det vurderes uhensigtsmæssigt, at betjentene skulle fragte sig rundt i store dele af landet for at kunne deltage.

Spørgeguide

Eftersom de to workshops har karakter af at være løst struktureret, har vi udarbejdet en åben spørgeguide med få, beskrivende spørgsmål⁵. Dette for at sikre, at vi tilgodeser formålet med de to workshops og den viden, vi efterspørger (Halkier, 2007:46). Samtidig er spørgeguiden også udarbejdet med inspiration i centrale teoretiske begreber samtidig med at vi giver plads til at lade betjentenes praksiserfaringer være styrende for den data, som de to workshops tilvejebringer.

Inden workshoppen påbegyndes med de øvelser, vi har udarbejdet, har vi vurderet det væsentligt at begynde med åbne, etnografisk inspirerede spørgsmål således at vi får betjentene til at tale ud fra deres egne erfaringer. For at forhindre at betjentene går i stå i deres beretninger, eller det er vanskeligt at få dem i tale, indeholder spørgeguiden også en række specifikke og målrettede opfølgingsspørgsmål. Vi har desuden udarbejdet en række øvelser, som betjentene præsenteres for, hvor de skal bruge post-its til at nedskrive deres erindringer og tanker. Disse post-its har forskellige farver alt efter hvilket tema, der italesættes og om der er tale om udfordringer eller muligheder i forbindelse hermed. Formålet er såvel at fremme som at fokusere diskussionerne omkring brugen af bekymringssamtalerne

⁵ Spørgeguiden fremgår af bilag 4

(ibid.:48,50). Disse post-its tjener dog også det formål, at betjentene tvinges til at italesætte det, de har skrevet ned, så vi sikrer, at alle betjente kommer i tale. Når betjentene har haft tid til at reflektere over de pågældende øvelser er det meningen, at de i fællesskab skal diskutere og forklare overfor hinanden, hvad de har skrevet.

I slutningen af workshoppen har vi sørget for at give plads til en såkaldt *debriefing*, hvor vi spørger ind til, hvordan betjentene har oplevet at deltage i workshoppen. Ifølge metodelitteraturen er dette dels en måde, at tage dem alvorligt på som medsubjekter i dataproduktionen. Det kan også give indblik i, hvordan workshoppen metodisk har udspillet sig, så vi får mulighed for at ændre på det, der ikke fungerede så hensigtsmæssigt, såfremt dette påpeges (ibid.:68). Derudover kan debriefingen også give indsigt i, hvorvidt betjentene har oplevet samtalerne undervejs i workshoppen som socialt genkendelige, hvilket kan give væsentlige input til fortolkningen af materialet fra de to workshops og dermed vurderingen af validiteten (ibid.:68).

Afviklingen af de to workshops

De to workshops er indledt med, at vi har præsenteret betjentene for elementer af den kortlægning, vi tidligere har præsenteret. Denne beskrivende analyse sikrede, at vi fastsatte emnefokusset og talte ud fra samme referenceramme inden workshoppen for alvor begyndte. Dernæst præsenterede vi temaerne. Undervejs fungerede den ene af os som moderator, hvor vi faciliterede diskussionen og sørgede for at give plads til, at alle betjente udtrykte deres erfaringer. Workshoppen var tidsmæssigt sat til at vare en formiddag på to en halv time, hvor tiden blev fuldt udnyttet med gode input og en god, faglig dialog. Grundlæggende var betjentene meget enige i deres beretninger, hvilket ikke gav anledning til de diskussioner, vi havde håbet at kunne starte. Derudover var to ud af fire betjente på workshoppen med Midt- og Vestjyllands Politi fra samme lokalstation og de talte derved langt hen af vejen på baggrund af den samme praksisforståelse. Det var tydeligt, at de gentagne gange søgte hinandens øjenkontakt under workshoppen for at opnå hinandens bekræftelse på det sagte. Det samme gjorde sig gældende med de betjente, der deltog ved workshoppen i Nordjyllands Politi, som repræsenterede

samme lokalstationer. I Nordjyllands Politi deltog ni ud af 19 forebyggelsesbetjente og kom fra fire forskellige lokalstationer. De øvelser vi havde udarbejdet virkede dog hensigtsmæssigt til at få indsigt i betjentenes differentierede forståelser af værktøjet – både indenfor og på tværs af lokalstationerne – fordi de skrev deres forståelser ned før det blev sagt, hvorfor der kom flere differencer i spil sammenlignet med, når det blev italesat direkte. Øvelserne gav derfor anledning til at få indsigt i flere nuancer og forskelle i deres praksisforståelser.

Som en afsluttende bemærkning på de to workshops synes det relevant at nævne, at der kan forekomme selektionsbias i den empiri, de skal tilvejebringe. Dette i form af at de betjente, der deltog i workshoppen formodentlig har været de mest motiverede og tilmed positive i forhold til at bruge bekymringssamtalerne, hvilket kan medføre, at empirien mister nogle væsentlige nuancer. Dog har vi forsøgt, at eliminere dette gennem de udarbejdede øvelser for at dialogen både afspejler muligheder og begrænsninger ved værktøjets brug i praksis for at få indsigt i så mange mulige nuancer. Derudover er samtlige deltagere ved de to workshops forebyggelsesbetjente, hvorfor de formodentlig er anderledes indstillet overfor et værktøj som bekymringssamtalerne, end det ville have været tilfældet med andre betjente. Begrundelsen for at det var forebyggelsesbetjentene, der skulle deltage har dog været, at vi ønskede indsigt i den praktiske brug, hvorfor vi er nødt til at tale med dem, der reelt anvender værktøjet.

Bearbejdning af empiri

Kodningen af empirien kan enten være *begrebsstyret*, hvilket vil sige, at kodningen sker på baggrund af koder, som i forvejen er udviklet eller *datastyret*, som indebærer en mere induktiv tilgang, hvor kodningen starter uden begreber, da disse udvikles ved gennemlæsning af empirien (Kvale & Brinkmann, 2009:224). Bearbejdningen af data fra de to workshops tager afsæt i begge tilgange. For at skabe et overblik over hvilke udsagn og elementer, som skal være behjælpelige til at svare på problemstillingen, er kodningen i første omgang foretaget gennem strukturen for workshoppen og finder således sit afsæt i spørgeguiden⁶. Den begrebsstyrede tilgang

⁶ se bilag 4

betyder, at vi kondenserer datastykker til de tematiske hovedoverskrifter spørgeguiden foreskriver, nemlig; 1) årsager til bekymring, 2) målgruppen for værktøjet, 3) opfølgingsprocedure og 4) fordele og ulemper ved bekymringssamtalerne. Derefter har vi benyttet en mere datastyret kodning, hvor temaer, gentagelser og mønstre, men også variationer, kontraster og paradokser kodes og udvikles uden nogen egentlig begrebsafklaring. På den måde er tankesættet bag grounded theory, hvor begreber og temaer dannes på baggrund af, hvad det empiriske materiale indikerer således udgangspunktet.

Kvalitetskriterier

Validitet og generaliserbarhed henviser til processen, der gør os i stand til at vurdere nærværende undersøgelses resultater og hvorvidt vi undersøger det, vi har til hensigt at undersøge.

I henhold til validitet skelnes mellem *intern* og *ekstern* validitet, hvoraf der kan argumenteres for at vi i nærværende undersøgelse efterlever kravet om en høj intern validitet gennem anvendelse af kvalitative interview – herunder workshops – til undersøgelse af bekymringssamtalernes brug i praksis. Sandsynligheden for at empirien indeholder det, som har været formålet, øges gennem den på forhånd formulerede spørgeguide. Samtidig gav den semistrukturerede tilgang til de to workshops anledning til at stille uddybende spørgsmål og dermed få en bedre indsigt i betjentenes praksiserfaringer. Ved at vi selv har indsamlet empirien i form af de to workshops, kan der argumenteres for, at dette er medvirkende til at øge validiteten, da dette har sikret, at empirien indfanger det, der har været hensigten. Gennem kombinationen af orienterede teoretiske begreber og de semistrukturerede, åbne workshops skabes en høj intern validitet i undersøgelsens forløb. Dette skyldes, at der dels ligger teoretiske overvejelser til grund for spørgeguiden samtidig med, at semistruktureringen giver anledning til at spørge ind til uklarheder (De Vaus, 2001:27). I denne forbindelse forsøger vi også at eliminere eventuelle overfortolkninger af betjentenes udsagn, da der under de to workshops har været mulighed for at få uklare formuleringer afklaret i den rette kontekst. Dette henviser

også til begrebet om *økologisk validitet*, der indebærer, hvorvidt informanterne kan genkende sig selv i undersøgelsen (Bryman, 2012:48). Vi forsøger derfor at lave vores fortolkninger i overensstemmelse med betjentes egne fortolkninger. Dette er i lighed med den adaptive tilgang, hvor teorien skal udfolde empirien og adaptere sig til virkeligheden – dog uden at dette ændrer på betjentes udsagn (Jacobsen, 2009:264).

Ekstern validitet henviser til, hvorvidt vi kan generalisere undersøgelsens resultater til en bredere sammenhæng foruden den specifikke undersøgelse (De Vaus, 2001:28). Dette er vanskeligt at imødekomme gennem undersøgelsens kvalitative casesdesign, da empirien er udformet på baggrund af et relativt lille antal informanter. I afsnittet om afviklingen af de to workshops beskrev vi, hvorledes selektion og selvselektion sandsynligvis har betydning for den data, som de to workshops tilvejebringer. Muligheden for at konkludere noget generelt om brugen af bekymringssamtaler i regi af politiet er derfor besværliggjort grundet den lille informantgruppe, hvorfor resultatet blot kan være vejledende for, hvad der gør sig gældende for denne gruppe (Bryman, 2012:69-70). Dette casestudie og dets formål har derfor ikke til hensigt at generalisere resultaterne til andre cases eller generelle populationer (ibid.:71). En overføring af resultaterne fra nærværende undersøgelse til hele politiorganisationen er derfor særdeles vanskelig, da vi er vidende om, at praksis er enorm forskelligartet i forhold til brugen af bekymringssamtaler.

Undersøgelsens *reliabilitet* omfatter, hvorvidt resultaterne er konsistente og vil fremtræde igen såfremt undersøgelsen blev gentaget (Bryman, 2012:46). Reliabiliteten af nærværende undersøgelse er diskutabel, idet de empiriske fund fra de to workshops sandsynligvis vil være afhængige af såvel kontekst som deltagere. Dog kan der argumenteres for, at forebyggelsesbetjente deler nogle generelle erfaringer med brugen af bekymringssamtalerne, som formodentlig også vil synliggøres gennem en tilsvarende undersøgelse i en anden kontekst. Såfremt resultaterne ønskes benyttet i andre politikredse er det da vigtigt, at de empiriske fund i nærværende undersøgelse sammenholdes med de kontekster, de har indfundet sig i. Et eksempel herpå er, at samtalekonceptet som nævnt ikke var nået ud til alle forebyggelsesbetjente, hvilket har betydning for deres praksisbrug og forståelse af bekymringssamtalerne. Såfremt vi skulle gennemføre denne

undersøgelse i en kontekst, hvor samtlige forebyggelsesbetjente på forhånd kendte konceptet, ville resultaterne formodentlig være anderledes. Et andet eksempel på, at det kan være vanskeligt at overføre resultaterne til en tilsvarende kontekst, handler i overvejende grad om, at politiet som organisation er konstant foranderlig, hvor vi er bekendt med, at der netop nu foreligger store organisationsændringer i hele politiorganisationen. Derved kan der argumenteres for, at undersøgelsen har en lav grad af reliabilitet, hvilket dog ikke menes at forringe resultatet af nærværende speciale, da dette som oftest gør sig gældende i kvalitative studier grundet de anvendte metoder.

Etiske overvejelser

Vi har forholdt os til de formelle retningslinjer for gennemførelse af kvalitative interviewundersøgelser, hvilket omhandler *anonymitet*, *fortrolighed* samt *informeret samtykke*, der indebærer: *"at forskningsdeltagerne informeres om undersøgelsens generelle formål og om designet i hovedtræk såvel som mulige risici og fordele ved at deltage i forskningsprojektet"* (Kvale & Brinkmann, 2009:89). Disse formaliteter har vi gjort klart over for betjentene både i vores invitation til de to workshops og ligeledes inden de påbegyndte, så der ikke herskede tvivl herom. Det viste sig da også, at være væsentligt eftersom flere af betjentene udtalte, at de ikke var interesserede i, at deres respektive ledelse kunne tilbageføre de forskellige udsagn til dem. Vi har sikret betjentene fuld anonymitet, men har også oplyst dem om, at undersøgelsen ikke er fortrolig. Dette opleves ikke at være problematisk, fordi betjentene ikke vil være genkendelige i det endelige produkt. Vi sikrer derved kravet om anonymitet, men kan stille spørgsmålstegn ved, om ikke ledelsen i nogle tilfælde vil kunne tilbageføre dele af udsagnene til deres respektive medarbejdere. Dog findes dette ikke yderligere problematisk, da udsagnene ikke omfatter en kritik af ledelsen og politiorganisationen generelt, men derimod et kriminalpræventivt værktøjs brug i praksis. Inden specialet afleveres har vi endvidere forsøgt at imødekomme de etiske kriterier ved at få vores kontaktpersoner i Det Kriminalpræventive Sekretariat i de to politikredse til at gennemlæse undersøgelsen således, at der ikke hersker tvivl om anonymiteten.

Teori

I det kommende teoriafsnit præsenteres tre teoretiske perspektiver inden for kriminologisk teori, som anvendes til en belysning af problemformuleringen. Teoriafsnittet indeholder ikke fuldgyldige redegørelser af de respektive teorier. I lighed med den adaptive tilgang afspejler den teoretiske gennemgang blot udpluk af teorierne, som anvendes til at udfolde den indsamlede empiri. Det betyder også, at det ikke er én bestemt teori, der vil være dominerende i analysen, men de teoretiske begreber vil i stedet sættes i spil med hinanden (Jacobsen, 2009:266).

Det udviklingsorienterede perspektiv

Det udviklingsorienterede perspektiv fokuserer på individet, og hvordan individets liv udfolder sig i forskellige sociale kontekster. Perspektivet er dynamisk og muliggør, at studere om et individs adfærd er stabilt eller foranderligt over tid (Cullen et al., 2014a:511). Teorien om *strukturelle vendepunkter*, udviklet af Robert J. Sampson og John H. Laub indskriver sig bl.a. i dette perspektiv og vil præsenteres i nedenstående.

A Theory of Persistent Offending and Desistance from Crime

Sampson og Laub plæderer for, at det ikke udelukkende er i barndomsårene, vi skal finde årsager og løsninger på kriminalitet, men at begivenheder der forekommer senere i livet også bidrager med forklaringer på, hvorfor individets tilbøjelighed til at begå kriminalitet ændres. De mener, at underliggende mekanismer bliver katalysator for ændringer i individets liv, når der sker *strukturelle vendepunkter*, hvilket medfører at individet ændrer sin kriminelle livsførelse til en mere konform og lovlydig livsstil (Sampson & Laub [2003]:547). *Human agency* udgør et centralt begreb i teorien, som henviser til, at individets forudsætning for forandring handler om dets vilje og motivation herfor (ibid.:549). Før det bliver muligt for en lovovertræder at ændre adfærd, må vedkommende gennemgå en forandringsproces, som kan inddeles i fire elementer. 1) lovovertræderen oplever et strukturelt vendepunkt, hvilket bl.a. kan være et forhold (ægteskab) eller et godt job, 2) som følge af dette vendepunkt er lovovertræderen nødsaget til at øge den uformelle sociale kontrol, hvormed menes, at han/hun også overvåges og

sanktioneres for afvigende adfærd. Disse forhold kræver støtte, der kan mindske kriminaliteten både direkte og indirekte ved at øge individets sociale bånd – herunder dets tilknytning til andre. 3) Lovovertræderens rutineaktiviteter transformeres fra at være ustrukturerede og orienteret mod kriminelle aktiviteter til at være strukturerede og fyldt med prosocialt ansvar (ibid.:548). Som et resultat heraf er lovovertræderen afskåret for indflydelse af andre afvigere og afvigende miljøer – herunder særligt antisociale jævnaldrende. Den *uformelle sociale kontrol* faciliterer processen, hvori et individ afstår fra at begå kriminalitet (ibid.:548). Dermed også sagt at den uformelle sociale kontrol kan ændre lovovertræderens rutineaktiviteter. 4) Som følge af denne proces følger en forpligtelse til et nyt liv. Lovovertræderen har investeret meget i nye venskaber og en ny livsstil, hvilket betyder, at der vil være for meget at tabe ved at involvere sig i en kriminel løbebane (ibid.).

Sampson og Laub har i deres teoretiske afsæt et dynamisk syn på de individuelle forandringer, der sker gennem livet, da de følger individet over tid og hævder, at sociale bånd kan forandre sig. Strukturelle vendepunkter skaber altså muligheden for at gennemgå en forandringsproces, men de forudsætter ikke konformitet rent deterministisk.

I indeværende speciale er det ikke formålet at forklare strukturelle forhold, men derimod hvordan bekymringssamtaler kan anskues som startskuddet til et vendepunkt, der kan give anledning til en forandringsproces. Forandringsprocessen ses dog bedst over længere tid, hvilket ikke er muligt at indfange i nærværende undersøgelse, da vi blot har bekymringssamtalen som enkeltstående begivenhed uden at kende til, hvorvidt denne foranlediger en forandringsproces hos den enkelte (ibid.:547). For at bekymringssamtalen skal kunne afstedkomme et vendepunkt, skal den unge være indstillet på at ændre sin adfærd og på trods af, at disse ændringer kan ske ubevidst, må der ikke være direkte modvillighed fra den unge. Begrebet om human agency kan omfatte den unges motivation og vilje over for forandring - her vedkommendes villighed til at ændre sin adfærd som følge af bekymringssamtalen. Er den unge således motiveret og villig til at ændre adfærd, kan deltagelsen i bekymringssamtalen anskues som katalysator for en langvarig adfærdsregulering og

dermed ændring i deres fremtidige livsførelse. Dette fordi den unge, som følge af samtalen, udsættes for uformel social kontrol, som kan bevirke, at der sker en ændring i deres rutineaktiviteter.

Det kontrolteoretiske perspektiv

Inden for kriminologien beskæftiger mange sig med at finde svar på, hvorfor nogle begår kriminalitet, mens andre modsat søger forklaringer på, hvorfor nogle individer *ikke* gør. Netop sidstnævnte perspektiv er at finde inden for den kontrolteoretiske tradition, hvor en af hovedskikkelserne er Travis Hirschi. At anskue kriminalitet ud fra forhold, der indbefatter en vis form for kontrol er ikke et nyt fænomen.

Social Bond Theory

Kriminologen Travis Hirschi skrev sig ind i den kontrolteoretiske tradition af kriminologien med sit første værk *Causes of Delinquency* i 1969 (Cullen et al., 2014b:216). Hirschi mener, at vi kan finde svaret på hvorfor nogle mennesker *ikke* bryder med loven ved at antage, at nogle er mere underlagt samfundets sociale kontrol end andre, og dermed har lettere ved at modstå fristelsen om at begå kriminalitet (Hirschi 2002:16). I den forbindelse begrebsliggør Hirschi fire elementer, der antyder styrken af individets sociale bånd, hvilket er med til at kontrollere, hvorvidt individet i større eller mindre grad er tilbøjelig til at begå kriminalitet. Disse elementer er: *Attachment*, *Commitment*, *Involvement* og *Belief*.

Attachment udtrykker et individs tilknytning til andre gennem en følelsesmæssig relation, hvor denne tilknytning i udgangspunktet vil være til forældre - eller et individs primære omsorgspersoner - som udgør vigtige rollemodeller, som individet ikke ønsker at skuffe. En sådan tilknytning - og stærkt socialt bånd - til nære relationer vil medføre en mindre sandsynlighed for, at individet begår kriminalitet (Hirschi, 2002:16).

Commitment udtrykker individets grad af engagement. Herunder vil de unge, der eksempelvis begår sig godt og tilmed trives i skolen være mindre tilbøjelige til at begå kriminalitet, fordi det vil have fatale konsekvenser for fremtiden (Hirschi, 2002:20).

Involvement er forbundet med et individets involvering i konforme aktiviteter, hvilket er afgørende for individets tilbøjelighed til at begå kriminalitet. Strukturerede konventionelle aktiviteter som eksempelvis fritidsaktiviteter vil således fjerne fokus fra kriminelle aktiviteter (ibid.:21).

Belief henviser til overbevisninger, der dannes på baggrund af indtryk og meninger ud fra samfundets normer og fælles værdier. Her forklarer Hirschi, at nogle individer snarere end andre finder det væsentligt, at overholde samfundets normer og regler. Tilbøjeligheden til kriminalitet afhænger således af, hvorvidt individet er af den overbevisning, at samfundets normer og regler er til for at blive overholdt (ibid.:23).

Teoriens anvendelse i specialet skal ses i kraft af dets overordnede budskab om, at individets tilbøjelighed til at begå kriminalitet er betinget af graden af dets sociale bånd. De teoretiske begreber skal bidrage til at skabe en forståelse af hvilke mekanismer af kontrol, der i overvejende grad er i spil under bekymringssamtalerne med et formodet formål om, at øge kontrollen hos den enkelte unge så vedkommende afstår fra at begå yderligere kriminalitet.

Selfcontrol Theory

Efter 21 år ændrede Hirschi sit teoretiske udgangspunkt, idet han erkendte, at årsagen til at nogle mennesker *ikke* begår kriminalitet ikke udelukkende måtte findes i styrken af sociale bånd til samfundet, men snarere at årsagerne hertil også måtte findes i individet selv. Denne antagelse blev videreformuleret af Hirschi selv og kollegaen Michael Gottfredson, som i 1990 lancerede *A General Theory of Crime*. I dette værk hævdes det, at personlige karakteristika er direkte forbundet med individets *motivation* og *tilbøjelighed* til at begå kriminalitet, hvorfor fokus måtte finde et indre sigte *indeni* individet. Individets mangel på selvkontrol er den essentielle kilde til, hvorfor nogle er mere disponerede for kriminel adfærd end andre. Selvkontrol kan i den forbindelse betragtes som personlighedstræk, hvor individer med en høj grad af selvkontrol evner at udskyde behov for tilfredsstillelse, mens andre med lav grad af selvkontrol konsekvent ønsker at opnå umiddelbar tilfredsstillelse. Derudover beskrives individer med høj grad af selvkontrol som værende forsigtige og rationelt tænkende, mens de med lav grad af selvkontrol er

risikovillige og handler meget kortsigtet (Hirschi & Gottfredson, 1990:119). Den centrale pointe i teorien er, at tilbøjeligheden til at begå kriminalitet er betinget af, hvorledes forældrene praktiserer børneopdragelsen (ibid.:119). Med dette menes, at den hyppigste årsag til, at individer udvikler lav selvkontrol skyldes ineffektiv børneopdragelse (ibid.:97). I den forbindelse skal følgende tre forældreforhold gøre sig gældende for en god børneopdragelse. Først og fremmest skal forældrene være i stand til at observere og overvåge barnets adfærd. Derudover skal forældrene kunne genkende, når barnet udviser afvigende adfærd. For det tredje skal forældrene være i stand til at være tydelig over for barnet ved at straffe, således barnet bliver bevidst om, hvad der er rigtig og forkert adfærd (ibid.:97). Dette henvises i teorien til ved *indirekte* (psykologisk tilstedeværelse) eller *direkte* opdragelse (via supervision og straf).

Teorien er blevet særlig kritiseret for ikke at indfange generelle årsager til kriminalitet, idet den udelukkende fokuserer på individets udvikling af selvkontrol. I den forbindelse kan der argumenteres for, at vi ved anvendelse af teorien mister det overordnede makro-perspektiv. Vi har imidlertid ikke til hensigt, at forstå hvordan unge generelt er mere eller mindre tilbøjelige til at begå kriminalitet, men snarere hvorledes forældrenes villighed og deltagelse i bekymrings samtalen har betydning for den unges udvikling og motivation for at ændre den bekymrende adfærd. Derudover findes et argument i teorien, som belyser at høj grad af selvkontrol effektivt reducerer muligheden for en kriminel løbebane (ibid.:89). Med andre ord er det netop denne pointe, som vi i specialet vil forsøge at inddrage i analysen af hvordan bekymrings samtalen anvendes, og hvordan forældrenes tilstedeværelse og forældresamarbejdet kan få betydning for den unges grad af selvkontrol.

Afskrækkelsesteori

Afskrækkelsesteoriene indeholder ideerne fra den klassiske teori i kriminologien, der hævder, at et individs valg om at begå kriminalitet er baseret på rationelle overvejelser i forhold til omkostningerne ved en kriminel handling (Cullen et al., 2014c:417). På trods af at afskrækkelsesteorien har grundfæste i den klassiske teori i kriminologien, betragtes den i nærværende speciale som en del af det

kontrolteoretiske perspektiv, fordi den bruges til at belyse, hvorvidt afskrækkelse anvendes som et kontrollerende redskab i arbejdet med bekymringssamtaler.

Reconceptualizing Deterrence Theory

De fleste afskrækkelsesteorier laver en skarp distinktion mellem *generel* og *specifik* afskrækkelse. *Specifik* afskrækkelse betyder, at det at straffe kriminelle for deres lovovertrædelse afskrækker dem fra at fortsætte deres kriminalitet. Det er således den *direkte* oplevelse med straf, der skal virke afskrækkende. *Generel* afskrækkelse betyder, at det at straffe kriminelle generelt afskrækker de øvrige i befolkningen fra at begå kriminalitet. Den generelle afskrækkelse deler med *indirekte* oplevelser af, at blive straffet gennem den viden et individ har tilegnet sig ved, at andre har været straffet (Stafford & Warr, 2014 [1993]:432). Stafford og Warr stiller dog spørgsmålstegn ved denne førnævnte distinktion, fordi de er af den overbevisning, at de samme individer ofte er subjekter for såvel direkte som indirekte oplevelser med straf gennem eksempelvis kendskab til venner og bekendte, der har været straffet for kriminalitet. Stafford og Warr påpeger derfor, at afskrækkelsesteorierne bør indeholde antagelser omkring *strafundvigelse*.

Der er to typer individer, der aldrig har oplevet straf: 1) dem, der aldrig har begået kriminalitet og 2) dem, der har begået kriminalitet, men har undgået at blive straffet herfor. I forlængelse heraf hævder Stafford og Warr, at det kun er dem, der aldrig har begået kriminalitet, der kan siges ikke at have *direkte* oplevelser med straf. På trods af at den anden type aldrig har fået en straf for den pågældende kriminelle handling, har han/hun per definition opnået oplevelse med strafundvigelse og denne oplevelse påvirker sandsynligheden for, at vedkommende vil begå kriminalitet igen (ibid.:432).

Ifølge Stafford og Warr kan der argumenteres for at de unge, der indkaldes til en bekymringssamtale, hvor årsagen hertil beror på kriminalitet, vil udgøre den anden type af ovenstående typologi. De har altså begået en kriminel handling, men har undgået at blive straffet herfor. Det er muligt, at den direkte strafoplevelse kan reducere individets tilbøjelighed til at begå yderligere kriminalitet. Det kan dog også være omvendt, hvor den direkte oplevelse med at kunne slippe afsted med at begå kriminalitet uden at blive straffet, kan øge sandsynligheden for at begå yderligere

kriminalitet (ibid.:434). Lovbrydere der har oplevet at undvige fra straffen kan formodentlig få den tanke, at de er immune overfor at blive straffet.

Det afskrækkende element i bekymringssamtalerne kan være risikoen for straf som følge af den handling den unge har begået, hvor samtalen kan anses som middel til at afholde og afskrække den unge fra at begå yderligere kriminalitet. Strafundvigelsen kan dog også være en hæmsko for det præventive sigte i bekymringssamtalerne såfremt nogle af de unge negligerer samtalen og fortsætter den kriminelle løbebane. De teoretiske begreber anvendes derfor til at undersøge hvilken form for afskrækkelse, vi kan spore i empirien gennem politiets rolle i bekymringssamtalerne, og hvordan samtalen i det hele taget kan anskues som et afskrækkende middel til at forsøge at opnå en adfærdsregulering hos de unge.

Det stempelingsteoretiske perspektiv

I det kriminologiske felt er spørgsmålet om, hvorvidt der sker en stempeling som følge af retssystemets og/eller politiets indgriben ikke ny (Jørgensen et al., 2015:98). Stempelingen indebærer, at omgivelserne opfatter individet som afvigende, hvor individet som følge heraf ændrer sin selvopfattelse ved at øge den afvigende adfærd.

Edwin Lemert - Primary and Secondary Deviance

Lemert introducerer i 1951 distinktionen mellem *primær* og *sekundær afvigelse*, som sker gennem en interagerende proces. Den *primære afvigelse* sker, når et individ udefra anses som værende afvigende, men hvor individets selvforståelse og identitet *ikke* er i overensstemmelse hermed (Lemert, 2014 [1952]:264f). Det afvigende stempel kan dog resultere i, at individet foretager valg og gennemfører handlinger, der er med til at fastholde det afvigende stempel. Den *sekundære afvigelse* opstår, når individet ikke længere afviser afvigelsen som en del af sin identitet. Den afvigende vil derfor handle i overensstemmelse med den afvigende identitet, som han/hun er givet af samfundet gennem dets reaktion på vedkommendes handlinger (ibid.). Det er bl.a. i forhold til den sekundære afvigelse, bekymringssamtalen kan bidrage til en stemplingsrisiko. Såfremt afvigelsen bliver sekundær som følge af politiets indgriben i den unges handling og adfærd, kan konsekvensen heraf blive, at

vedkommende vil være mere tilbøjelig til at fortsætte sin kriminelle løbebane, fordi afvigelsen bliver en del af den unges identitet og selvopfattelse.

Howard Becker

Med sin bog *Outsiders - Studies in the Sociology of Deviance* (1963) har Becker dannet grundlaget for afvigelsessociologien. Til forskel fra andre teoretiske bidrag indebærer Beckers tilgang, at fokus fjernes fra lovbryderen og dets motivation for lovbrud. Det er derfor adfærden hos dem, der reagerer på, stempler og har til hensigt at kontrollere lovovertræderne, der må studeres (Cullen et al., 2014d:253). Det vil sige, at det er samfundets reaktion og dermed stempel af den afvigende, der skaber afvigelsen (ibid.:255). Becker forstår afvigelse ved: "*en handling der offentligt stemples som en overtrædelse af en regel*" (Becker, 2005:164). Iboende dette tydeliggøres Beckers påstand om, at afvigelse er samfundsskabt og udtryk for en social konstruktion. Inden en given handling kan anskues som værende afvigende og individet kan modtage et stempel herfor, må der være nogle, der skaber reglerne for, hvornår en handling kan betragtes som afvigende. Disse henviser Becker til som *moralske entreprenører*, hvori foreligger to typer: *regelskabere* og *regelhåndhævere* (Becker, 2005:151). I nærværende speciale anskues politiet som moralske entreprenører af den type Becker henviser til som *regelhåndhævere*, da vi ikke har til hensigt at sige noget om *regelskaberne*, men derimod blot dem, der håndhæver de gældende regler i et samfund, hvilket vi bl.a. vurderer må være politiet. I forhold til de gældende regler i et samfund skelner Becker mellem *formelle* og *uformelle regler*. De *formelle regler* omfatter dem, der i et samfund er vedtaget ved lov og som straffes, hvis de overtrædes, mens de *uformelle regler* derimod er normer, værdier og traditioner, der eksisterer i et samfund, hvilket defineres af omgivelserne. Selvsagt fører en overtrædelse af de uformelle regler ikke til en straf, men kan dog føre til, at et individ stemples som afviger (Becker, 2005:35-36). Begreberne anvendes i analysen til at skabe en forståelse for, hvornår politiet håndhæver henholdsvis formelle og uformelle regler i bekymringsamtalerne.

Becker bidrager med fire idealtyper på afvigelse: *falsk anklaget*, *ægte afviger*, *konform* og *hemmelig afviger*. I analysen bruger vi dog blot begrebet om den *ægte*

afviger, hvilket omfatter det individ, der har begået en kriminel, afvigende handling og som tilmed har modtaget et stempel herfor gennem samfundets reaktion på handlingen (Becker, 2005:10-11,39). Omgivelsernes reaktion på et individs afvigende handling skal ikke forstås ved, at individet først bliver kriminel, når dette stempel er påført vedkommende. Det skal derimod forstås ved, at afsløringen i at bryde en given regel i samfundet, hvad enten denne er formel eller uformel, er afgørende i forhold til, at individet ændrer sin selvidentitet og dermed fastholdes i en kriminel løbebane (ibid.). Afsløringen i den unges kriminelle handling eller generelle bekymrende adfærd kan således være afgørende for, om den unge ændrer sin selvidentitet i en negativ retning og dermed fortsætter den kriminelle løbebane. Dette fordi andres signaler og opfattelse, herunder betjentenes håndhævelse af såvel formelle som uformelle regler under bekymringssamtalen kan få betydning for, hvordan den unge skaber sin identitet og selvforståelse.

John Braithwaite - reintegrative shaming

Ifølge Braithwaite må opmærksomheden rettes mod påstanden om, at det at stemple lovovertrædere gør tingene værre. I den forbindelse tilføjer Braithwaite begrebet om *reintegrerende shaming*, der henviser til at misbilligelse, synliggørelse af forventninger samt en direkte fordømmelse af tidligere afvigende handlinger kan (gen)skabe en social bevidsthed hos lovovertræderen med formålet om, at vedkommende skammer sig over den kriminelle handling. Braithwaite argumenterer for, at dette kan bevirke, at der ikke begås yderligere kriminalitet, hvorfor det får en kriminalpræventiv virkning. *Shaming* henviser til alle sociale processer, hvori et individ fordømmes af andre (Braithwaite, 2014 [1989]:269). Reintegrerende shaming er således processen, hvor lovovertræderen reintegreres i samfundet og respekteres som borger ved, at afvigelsen afskrives fra individet (ibid.:272). Ifølge Braithwaite er det fejlagtigt at antage, at stigmatisering er mere præventiv end reintegrerende shaming, da det anses som værende mere afskrækkende at blive påført skam fra nogle individet er i *gensidige afhængighedsforhold* med. *Gensidige afhængighedsforhold* er, ifølge Braithwaite, en betingelse for individet. Dette betyder, at individer deltager i netværk, hvori de er afhængige af andre for at opnå værdsættelse, og andre er ligeledes afhængige af individet selv. Individer der har

tætte indbyrdes afhængighedsforhold, vil således være mindre tilbøjelige til at begå kriminalitet. Når et individ oplever dette stærke indbyrdes afhængighedsforhold vil det ikke alene være skammen, der påføres efter en kriminel handling, men også frygten for skammen, der vil være kriminalitetsafskrækkende. Den reintegrerende effekt af skammen virker mest optimalt, hvis den påføres af personer, som individet er tæt knyttet til i et gensidigt afhængighedsforhold. En forudsætning for at bekymringssamtalen kan opnå denne reintegrerende effekt kan være, at den unges primære omsorgsgiver - herunder forældre eller værger - deltager i samtalen for at den unge oplever, at dem de er i gensidige afhængighedsforhold med fordømmer handlingen, der er begået således, at de føler skam.

I forhold til bekymringssamtalerne kan der argumenteres for, at disse kan få en reintegrerende effekt for de unge i Braithwaites forstand. Dette ved at politiet, der under samtalen fungerer som en form for mægler samt de pårørende til de unge på en respektfuld, lydhør og ikke-stigmatiserende måde fordømmer den gerning, pågældende har begået. Ifølge Braithwaite er det dog vigtigt, at fordømmelsen tilskrives handlingen og ikke individet, da konsekvensen heraf kan være *disintegrerende shaming*. *Disintegrerende shaming* er modsat reintegrerende shaming, idet der ikke forekommer en indsats for at forene lovovertræderen med samfundet. Dette gør kriminelle subkulturer mere attraktive, da disse oftest består af individer, der ligesom lovovertræderen er blevet udstødt fra det konventionelle samfund (Braithwaite, 2014 [1989]:273). Således argumenterer Braithwaite for, at reintegrerende shaming kontrollerer kriminalitet mens stigmatisering og disintegrerende shaming skubber lovovertrædere hen imod subkulturer og kriminalitet (ibid.:268). Shaming er således det bedste våben i forebyggelsen af kriminalitet så længe det ikke leder til stigmatisering (ibid.:269).

Bekymringssamtalen kan ansues som en *reintegrerende ceremoni*, der inkluderer lovbyrderen, her den unge i en fælles fordømmelse, hvor der opnås bekendelse og erkendelse fra den unge i forhold til den (kriminelle) handling, der er begået. Med bekendelsen kommer også tilgivelsen og en ekstra chance inden det bliver til en plet på straffeattesten. For at bekymringssamtalen skal virke reintegrerende kræver

dette dog, at det er den kriminelle handling frem for den unge selv, der fordømmes. Bekymringssamtalen kan således betragtes som en verbal konfrontation, hvor den unge mindes om hans/hendes skyldighed, gerning og hvilke konsekvenser det kan få for fremtiden. Bekymringssamtalen kan derfor, ud fra Braithwaites teoretiske grundforståelse, betragtes som en formel ceremoni, der bl.a. kan have til formål, at fratage den unge rollen som afviger.

Analyse

De to analysedele giver indsigt i, hvordan bekymringssamtalerne anvendes i praksis og dernæst udfoldes de faktorer, der vurderes at kunne henholdsvis fremme og hæmme det kriminalpræventive sigte. Analysen er bygget op omkring to analysedele, hvoraf første del har til hensigt at besvare første del af problemformuleringen: *hvordan anvendes bekymringssamtaler i to politikredse*, mens anden del skal medvirke til en besvarelse af problemformuleringens anden del: *hvilke fremmende og hæmmende faktorer kan identificeres ved brugen af værktøjet for at det opnår et kriminalpræventivt sigte*. Analysen afrundes med en analytisk diskussion af værktøjet og dets tilsigtede præventive effekt med afsæt i de *forebyggelsesstrategier* som udredningsrapporten til Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet opstiller på baggrund af kriminalpræventive projekter og effektevalueringer (Betænkning nr. 1508, 2009:376).

Politiets forståelse af bekymringssamtalen

Inden den egentlige analyse påbegyndes ekspliciteres politiets forståelse af bekymringssamtalen i relief til bekymringssamtalekonceptet, som tidligere er præsenteret. Væsentligt er, at politiet svarer på baggrund af de praksiserfaringer, de hidtil har draget ved at benytte bekymringssamtalerne og ikke nødvendigvis på baggrund af det samtalekoncept, som Rigspolitiet har udviklet, da det viser sig, at konceptet ikke er nået ud til alle rette vedkommende i politikredsene. Analysen baserer sig derfor på det betjentene fortæller, idet de udtaler sig på baggrund af deres erfaringer. Det kommende afsnit vil derfor give indblik i, hvori der består såvel en diskrepans som ligheder mellem politiets forståelse af bekymringssamtalerne og Rigspolitiets samtalekoncept velvidende at elementer i denne diskrepans, som en selvfølgelighed kan tilskrives den manglende viden om konceptets eksistens.

Ifølge konceptet er bekymringssamtalerne et værktøj, der kan anvendes ved bekymrende adfærd hos børn og unge med formålet om, at kortlægge den unges livssituation, ressourcer og risici og på baggrund heraf tale om, hvordan en lignende

bekymrende adfærd undgås i fremtiden (Rigspolitiet, 2015:2). I lighed med det tiltænkte formål fortæller en betjent på workshoppen, at en bekymringssamtale er:

”en samtale/redskab, hvor man belyser den unges problematik/situation og forsøger at hjælpe dem videre igennem denne. [...] Og så en advarsel/løftet pegefinger inden de får en plet på straffeattesten”. (bilag 6:47)

I forlængelse af denne betjents udsagn fortæller en anden betjent, at bekymringssamtalen er: *”[...] det gule lys kan man sige. Altså lyssignalet inden at den næste gang tipper over og bliver rød [...]”* (bilag 6:46). I betjentenes forståelse af bekymringssamtalen ses et gennemgående karakteristika i form af, at samtalen er en såkaldt ekstra chance og en løftet pegefinger. En betjent præciserer det på følgende måde:

”[...] det er et sted, hvor der gives en ekstra chance i gåseøjne ved at holde sådan en samtale. Det bruger jeg i hvert fald også tit som og fortælle dem, at de skal se det som en sidste chance det her; at når de er ved en som mig så kan man se det som om, at det er den bløde betjent man havner ved, men næste gang, så er det ikke sikkert”. (bilag 6:48)

Den mest synlige diskrepans mellem konceptet og politiets forståelse af bekymringssamtalen ses, når politiet reflekterer over på hvilket grundlag, de skal gennemføre en bekymringssamtale. Ifølge konceptet er bekymringssamtalen egnet til børn og unge under 18 år, der udviser en bekymrende, men ikke kriminel adfærd, eller ved mindre alvorlig kriminalitet eller førstegangskriminalitet (Rigspolitiet, 2015:3). Der er endog ikke enighed blandt betjentene i forhold til, hvornår de vurderer, at en bekymringssamtale er relevant. I princippet foreskriver konceptet, at der kan foretages samtaler med unge på baggrund af deres generelle trivsel, hvor en betjent udtaler:

”Altså vi kommer jo næsten altid kun på banen, hvis det er noget, der tangerer til noget kriminelt, så det er nok derfor det er sådan med generel

trivsel [...]. Det er jo nok mest den lidt blødere, endnu blødere, inde ved kommunen, hvor de følger op på det. Det er i princippet ikke noget vi kan gøre noget ved med generel trivsel. Det er jo nogle sagsbehandlere inde fra kommunen, der følger op på det” (bilag 6:50).

Fra betjentene opleves det vanskeligt, at gribe ind i sager, der berører den generelle trivsel hos en ung, fordi det hurtigt bliver for upræcist og de fortæller, at det er en grænse, de skal passe på med at overskride. Ifølge betjentene kan det sende nogle forkerte signaler, at de kommer med løftede pegefingre over for den mistrivsel en ung oplever (bilag 6:50). I forhold til den generelle trivsel udtaler en betjent:

”[...] der kommer politiet lidt på forkert bane, fordi når vi sidder der i vores blå skjorter og de snakker trivsel, så får det et lidt forkert signal [...], men det kan jo engang imellem være godt nok, men jeg synes man så vidt muligt skal have SSP-delen, den bløde del, uden P’et skal over og rode i det der” (bilag 5:24).

Politiet har derimod brug for, at det er på baggrund af noget konkret, at de skal afvikle en bekymrings samtale, da dette danner grundlag for et fokus i samtalen. De kommer således oftest på banen, når:

”[...] vi kan se på vores udskrifter eller et eller andet ”nu har de begået kriminalitet – butikstyveri eller hærværk eller et eller andet, andet” og så bliver det måske et issue for os, og altså, man kan sige, at fordi der måske er nogen, der ikke møder op i skolen med madpakke osv. osv., jamen altså, jeg tænker bare – altså hvis [baren] bliver for lav – så tænker jeg, at os som politifolk vi vil helst have noget sådan konkret. Har han gjort noget eller ej og hvis han har gjort noget eller vi har noget håndgribeligt at gå efter, så er det dét vi tager udgangspunkt i” (bilag 6:51).

Det er blandt nogle af betjentene ønskværdigt, at de kommer på banen så tidligt som muligt uden at der er tale om (gentagne) hændelser på døgnrapporten, hvilket ifølge dem også er et kriterium for, at bekymrings samtalen opnår den forebyggende

virkning. Ifølge en af betjentene hører bekymringssamtalen ikke hjemme, når det bliver til en politisag, der skal behandles med en sigtelse og en afhøring (bilag 5:23). Denne betjent forstår bekymringssamtalen som en: *"Tidlig indsats uden sag. Det er sgu' da det der er kernen i det. Det skulle da helst ikke ende med en sag. Det er vi bare længe over, desværre"* (bilag 5:40). Ifølge samtalekonceptet er det heller ikke en decideret bekymringssamtale, hvis en afhøring afsluttes med en samtale, der er fremadrettet og konstruktiv som en bekymringssamtale bør være, da denne er centreret omkring risici og ressourcer hos den unge, hvorfor en snak i forlængelse af en afhøring ikke bør registreres som en bekymringssamtale (Rigspolitiet, 2015:10). Det er som oftest på baggrund af, det konceptet definerer som en *specifik bekymring*, at politiet foretager bekymringssamtaler da samtalerne, ifølge politiet, er foranlediget af konkrete hændelser eller adfærd, der har givet anledning til bekymring. Dermed ikke sagt at det jævnfør Rigspolitiets koncept er fejlagtigt, at politiet foretager bekymringssamtaler på baggrund af specifikke bekymringer, men det væsentlige er, at det ifølge konceptet er tiltænkt, at generel trivsel ligeledes bør danne grundlag for, at politiet foretager bekymringssamtaler. Dette strider dog imod nogle af betjentenes opfattelse af, hvad der er politimæssige opgaver, og hvad der bør være skolens og/eller de sociale myndigheders ansvar.

Som en afslutning på ovenstående er det væsentligt at påpege, at Rigspolitiets bekymringssamtalekonceptet ikke er et diktat om en præcis metode. Det er derimod tiltænkt som et koncept til at handle i overensstemmelse med den bedst mulige viden og tilmed reflektere over praksis (Rigspolitiet, 2015:13). Formålet med at udvikle konceptet har været at tydeliggøre, at bekymringssamtalerne tager udgangspunkt i principper, der generelt anbefales på det kriminalpræventive område; herunder tidlig indsats, en helhedsorienteret tilgang og et tværsektorielt samarbejdet (ibid.:3).

Analysedel I: Politiets anvendelse af bekymringssamtaler

Visitering af unge til bekymringssamtaler

Dette analyseafsnit giver indblik i, på hvilken baggrund betjentene vurderer unges egnethed til en bekymringssamtale i forhold til, hvilke kriminogene forhold dette baserer sig på.

”Skydeskiven” – betjentenes vurdering af unges egnethed til en bekymringssamtale

”I vurderingen af om en skal have en bekymringssamtale eller ej, så vurderer man, vil det her have et formål, vil der komme noget positivt ud af det her, og lige forhører sig rundt omkring. Altså er det at kaste vand på en gås. [...] Og jamen så er det jo spildt, så kunne vi ligeså godt have sigtet dem i en sag i stedet for at forsøge at glatte den væk”. (bilag 6:56)

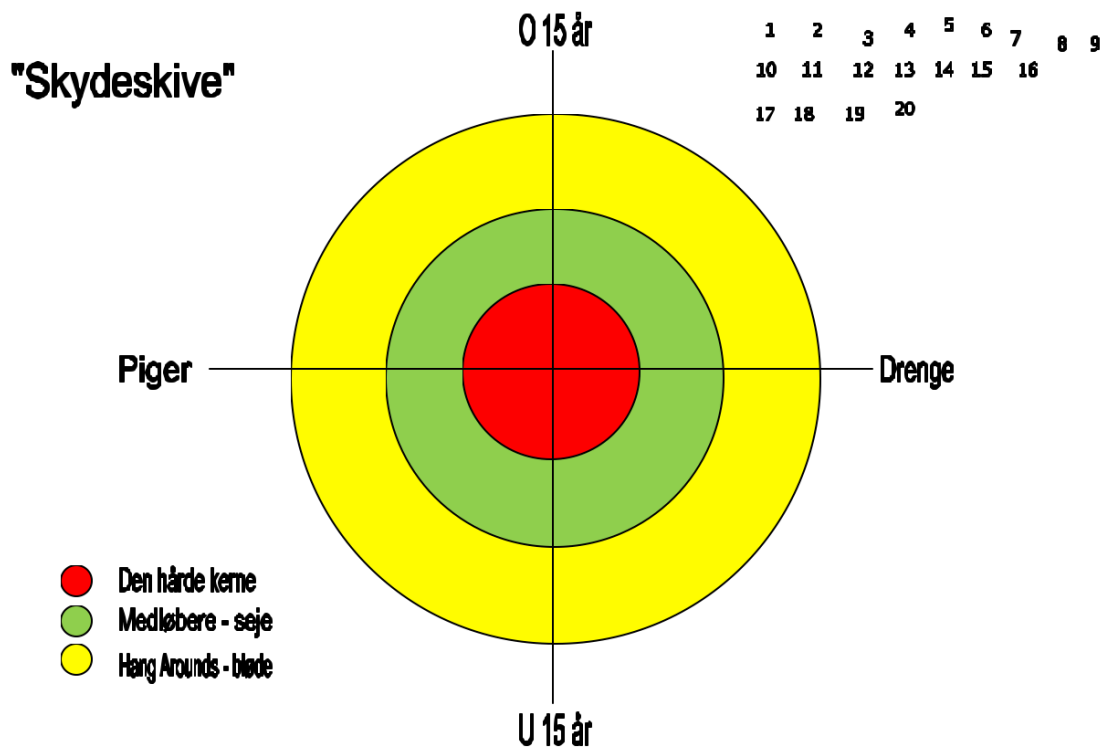
Gennem de to workshops og ligeledes vores færden på de forskellige politistationer i de to politikredse, er vi blevet opmærksomme på, at betjentene kategoriserer de børn og unge, de træffer i deres politimæssige sammenhænge som *røde*, *gule* og *grønne unge* – også i sammenhæng med, hvornår de synes det giver mening, at foretage bekymringssamtaler. En betjent fortæller:

”Altså vi plejer jo at lave skydeskiven. [...] Så har vi den røde kerne inde i midten. Dem der er hardcore. Så har vi den grønne, som er dem der er rimelig seje hangarounds. Og så har vi den gule yderst. Det er de der løse nogen, som egentlig bare synes det er spændende at være der. Så prøver vi at få sat navne på. [...] Og alle dem derude i de gule. Hvis du går hen og siger ”bøh” til dem en gang til en ordentlig samtale. Så er de væk”. (bilag 5:34-35)

For at visualisere dette er politiets ”skydeskive” inddraget, som giver indblik i dels hvordan denne ser ud, og hvordan kategoriseringen af de unge foretages. Tallene til højre hører til et personnummer, som betjentene placerer i skydeskiven alt efter hvilken farvekategori, de vurderer den pågældende unge tilhører. Det er dog

væsentligt at nævne, at denne model blot tager udgangspunkt i én praksis, på én lokalstation, men måden hvorpå betjentene italesætter de unge på baggrund af de tre farvekategorier er den samme uanset hvilken kreds og praksis, vi bevæger os i.

Figur 4: Skydeskive udviklet i SSP-regi ved Ikast Kommune

(Ikast-Brande Kommune, SSP-regi⁷)

Med afsæt i denne skydeskive vurderer betjentene, hvem der er inderkernen, hvem der er tæt på inderkernen og hvem, der er medløbere. Endvidere bruges denne farvekategorisering også i forhold til de risici og ressourcer, som betjentene identificerer hos den unge, og som de får kendskab til gennem netværket omkring den unge. Når der forekommer en overvægt af risici kan dette, ifølge betjentene, danne grundlag for at de skal afvikle en bekymringsamtale. I forhold til "skydeskiven" og betjentenes kategorisering af de unge, de afholder bekymringsamtaler med siger en betjent: "[...] altså en bekymringsamtale, det er jo meget forskelligt, det kan være alle mulige; det kan være dem, der er kriminelle, dem der er halvkriminelle eller dem, der slet ikke er. [...]" (bilag 6:55). Dette citat tydeliggør de tre kategorier betjentene inddeler de unge i.

⁷ Modellen er tilsted via mail fra forebyggelsesbetjent i Midt- og Vestjyllands Politi

I relation til ovenstående "skydeskive" vil vi i det kommende forholde os kritiske til politiets anvendelse af skydeskiven og eksplicite, hvordan det ved inddragelse af Socialstyrelsens risiko- og ressourceskema kan være meningsgivende, at politiet vurderer de unges egnethed til en bekymringsamtale. Dette for i højere grad at medtænke særligt de unges ressourcer i det forebyggende arbejde. Såfremt skydeskiven skal afspejle Socialstyrelsens kategorisering af risiko og ressourcer, bør den gule og grønne farve byttes om.

I tabel 7 i kortlægningen viste vi en oversigt over de risici og ressourcer, som betjentene identificerede ved de unge, de havde til bekymringsamtale det pågældende år. Her finder vi det aktuelt at opstille nogle *idealtyper* i forhold til, hvornår en ung kategoriseres som henholdsvis rød, gul eller grøn for at drage nytte af det skema og den kategorisering, der er forskningsmæssigt er testet af Socialstyrelsen og SFI gennem identificering af kriminalitetstruede børn og unge.

Det er vigtigt, at betjentene ikke blot fokuserer på de risici, der optræder hos en ung, men i højere grad holder fokus på de ressourcer, den unge har, som kan modvirke eller mindske sandsynligheden for en eventuel kriminel løbebane. Dette er dog vanskeliggjort af, at der i forskningen ikke forekommer megen fokus på de beskyttende faktorer, hvorfor de i langt de fleste tilfælde omtales som modpol til risikofaktorerne (Jørgensen et al., 2012:10). Vi har dog alligevel forsøgt, at tydeliggøre hvad der kan udgøre en beskyttende faktor, her kaldet ressourcefaktor, hos en ung med inspiration i, hvad Socialstyrelsen betegner som faktorer, der kan modvirke kriminalitet. I litteraturen omkring risiko- og beskyttelsesfaktorer skelnes desuden mellem faktorer, der er dynamiske eller ikke-dynamiske. De dynamiske faktorer er dem, der kan forandres – herunder eksempelvis skole og fritid – mens de ikke-dynamiske faktorer indebærer forhold, der er uforanderlige. Dette udgør f.eks. køn, alder og etnicitet (Jørgensen et al., 2012:10). Som en selvfølge er det de dynamiske faktorer bekymringsamtalen har mulighed for at forandre, hvorfor det også udelukkende er dynamiske faktorer, der indgår i tabel 7 og som benævnes i afsnittene om de røde, gule og grønne unge.

Betjentenes kategorisering af de unge vil tage afsæt i, hvorvidt der er begået noget kriminelt eller ej, eller om der i det hele taget er en adfærd hos den unge, der kunne tangere til en kriminel løbebane. Det er også i den forbindelse, betjentene forstår bekymringssamtalen. I forlængelse heraf findes det aktuelt, at drage paralleller til Hirschi og Gottfredson teori om *selfcontrol* og ligeledes Hirschis teori om *social bond*. Dette kobles til de risici og ressourcer, som betjentene i politijournalerne fra 2015 har beskrevet som særlige karakteristika ved de unge. Der vil sandsynligvis optræde flere risici og ressourcer end dem, der benævnes heri, fordi disse blot tager afsæt i, hvad betjentene italesætter under de to workshops, og hvad de har registeret i politijournalerne fra 2015.

Røde unge

De unge der besidder lav grad af selvkontrol vil, ifølge teorien om selvkontrol, være mere sårbare eller modtagelige overfor fristelser. Dette er karakteriseret ved karaktertræk som eksempelvis impulsivitet, risikosøgende adfærd, dårlige kognitive færdigheder og ringe empati (Hirschi og Gottfredson, 1990, Jørgensen et. al, 2012:12). Dette er ligeledes nogle karaktertræk, vi i politijournalerne har identificeret, at nogle de unge som betjentene har haft til en bekymringssamtale kan besidde.

De røde unge kan besidde risici i form af eksempelvis udadreagerende/aggressiv adfærd og have ekstremistiske holdninger, diagnoser eller lav intelligens. Desuden kan de børn, der mangler støtte og opbakning i hjemmet og ligeledes dem, hvor forældrene udøver en uhensigtsmæssig opdragelsesstil i forhold til at sætte grænser sandsynligvis besidde en lavere grad af selvkontrol da dette, ifølge Hirschi og Gottfredson, kan tilskrives *ineffektiv* børneopdragelse (Hirschi & Gottfredson, 1990:97). Den uhensigtsmæssige opdragelsesstil kan medføre, at den unge af forældrene ikke straffes for den afvigende adfærd, hvormed den pågældende unge ikke lærer, hvad der er rigtigt og forkert (ibid.). Ifølge teorien vil disse unge ikke opleve en *direkte opdragelse* fra forældrene, som finder sted gennem supervision og straf. Ligeledes vil de unge heller ikke opleve den *indirekte opdragelse* fra deres forældre, fordi de mangler støtte og opbakning hjemmefra. Dette er således, ifølge teorien, direkte medvirkende til, at disse unge i nogle tilfælde udvikler en lav grad af

selvkontrol, som kan bevirke en stærkt forhøjet risiko for at de senere begår kriminalitet. Desuden vil de unge, der har manglende prosociale relationer og færdes på udsatte områder være mere tilbøjelige til at udvikle kriminel adfærd, fordi dette afspejler de miljøer, de færdes i. Endvidere vil manglende prosociale relationer hos en ung, ifølge social bond teorien, udgøre et svækket socialt bånd, som kan gøre den unge mere disponeret for kriminel adfærd. Svage gensidige afhængighedsforhold og brudte sociale bånd er nemlig, ifølge Braithwaite og Hirschi faktorer, der får betydning for et individs tilbøjelighed til at begå kriminalitet. Gentagende skoleskift kan medvirke til en lavere grad af commitment hos en ung, som kan øge risikoen for, at pågældende begår handlinger, der kan få konsekvenser for fremtiden. Såfremt disse risikofaktorer er til stede hos en ung, vil disse unge sandsynligvis udgøre den røde cirkel, de hardcore, i skydeskiven.

Gule unge

Med afsæt i de risiko- og ressourcefaktorer vi har identificeret gennem politijournalerne fra 2015, kan de unge, der afspejler den gule cirkel i skydeskiven bl.a. besidde risici i form af at have ubearbejdet sorg, manglende evne til at sige fra og have en uhensigtsmæssig opførsel. En manglende motivation for fritidsinteresser kan, ifølge Hirschi, udtrykke en lav grad af involvering i konforme aktiviteter, som kan gøre den unge mere tilbøjelig til en kriminel løbebane. Den uhensigtsmæssige opførsel kan, ligesom det var tilfældet hos de røde unge, skyldes ineffektiv børneopdragelse og manglende kontrol fra forældrene i hjemmet, hvilket kan afføde en lavere grad af selvkontrol hos den unge. Dette kan også finde sin årsag i, hvornår nogle unge modsat andre har sværere ved at sige fra overfor fristelser.

Grønne unge

Modsat de røde og til dels også de gule unge, kan de grønne være i besiddelse af faktorer, der kan mindske sandsynligheden for, at de udvikler kriminel adfærd. Disse ressourcefaktorer er i høj grad med til at bekræfte Hirschis teori om *social bond* og ligeledes Hirschi og Gottfredsons teori om *selvkontrol*. I forbindelse hermed kan de børn og unge, der oplever struktur og regler i hjemmet og tilmed har en god relation til forældrene opleve en såvel *direkte* som *indirekte opdragelse*. Dette medvirker til, at disse unge vil besidde en højere grad af selvkontrol, end når det modsatte gør sig

gældende. Ifølge teorien gør dette dem også i stand til at besidde evnen til at være gode problemløsere gennem livet i forhold til de udfordringer, de møder undervejs. Den gode relation til forældrene og nære ikke-kriminelle venner vil, ifølge social bond teorien, afspejle en høj grad af attachment, som mindsker sandsynligheden for at udvikle kriminel adfærd (Hirschi, 2002:16). Hertil kan også drages paralleller til Braithwaite og betydningen af gensidige afhængighedsforhold for den unges tilbøjelighed til at udvise bekymrende og/eller kriminel adfærd. Ligeledes vil en øget motivation for skolegang udgøre en høj grad af commitment, som gør den unge mindre tilbøjelig til at begå handlinger, der kan få konsekvenser for fremtiden, fordi vedkommende sandsynligvis er forpligtet til konformitet (ibid.:20). Det at den unge engagerer sig i en fritidsinteresse, udgør vedkommendes involvering i konforme aktiviteter hvilket, ifølge Hirschi, kan være medvirkende til at fjerne fokus fra kriminalitet (ibid.:21). Disse unge vil formodentlig også være af den overbevisning, at samfundets normer og regler er til for at blive overholdt, hvilket udgør sidste element, belief, i Hirschis teori om sociale bånd (ibid.:23). Dette er også årsag til, at en overvægt af beskyttelsesfaktorer kan være medvirkende til, at den unge ikke udvikler eller fortsætter en kriminel løbebane. Et øget fokus på ressourcefaktorerne kan derfor være med til at pege den unge i retning af en konform adfærd, hvilket fremmer det kriminalpræventive sigte i bekymringssamtalen (Betænkning nr. 1508, 2009:376). Som en af de faktorer vi har identificeret ved den unges udvikling og adfærd, må vi betegne ART (Aggression Replacement Training) som en ressource hos en ung på trods af, at det sandsynligvis har udgjort en forhøjet risiko inden programmet fuldførtes. Forskningen antyder, at sådanne kognitive programmer har en klar recidivhæmmende effekt, og danske effektevalueringer af sådanne vredeshåndteringsprogrammer tyder på positive effekter (Jørgensen et al., 2015:113).

Den ovenstående karakteristik af de henholdsvis røde, gule og grønne unge skal forstås som *idealtyper* i den forstand, at de ikke vil findes som rene "typer", hvor alle risici og/eller ressourcer vil optræde for de børn og unge politiet kategoriserer ved de respektive farver. Derimod kan de bidrage til en indsigt i, hvad der *kan* karakterisere børn og unge med henholdsvis mange eller få risici og/eller ressourcer,

hvorfor ovenstående idealtypiske betragtninger sandsynligvis vil være en grovere inddeling, sammenlignet med den politiet foretager. Her vil de unge formodentlig i størst omfang være gule i forskellige grader af nuancer. Der er dog noget, der medvirker til, at de grønne unge alligevel kommer i politiets søgelys. Antageligt fordi de kan være antruffet med de forkerte, hvorfor de kan være i besiddelse af ressourcer, men det er noget relativt, der afgør, at politiet får kendskab til dem. Det er vigtigt, at "skydeskiven" betragtes i et forebyggelsesperspektiv, hvorfor de grønne børn i politiets karakteristik formodentlig ikke er så konforme som ovenstående idealtypiske betragtninger.

Upræcis målgruppe

Ifølge betjentene tyder det på, at være en svær vurderingssag i forhold til, hvem der er i målgruppe for en bekymrings samtale, og hvornår de vurderer den unge egnet, hvad enten vedkommende er placeret i rød, gul eller grøn zone af "skydeskiven". Nogle betjente siger da også, at det er et skøn hver gang de skal have en ung til en samtale, hvor det handler om at ramme rigtigt (bilag 6:55,66). En betjent siger, når vedkommende reflekterer over visiteringen af unge til bekymrings samtaler og målgruppen herfor, at:

"Jeg tror vi kan skære det lidt ned og sige, at målgruppen for værktøjet er den unge, der har en ressource enten i sig selv eller i sit netværk, fordi hvis det er sådan at der f.eks. er en diagnose; jamen det kan vi ikke. Der kæmper vi mod vindmøller. Og hvis forældrene ikke har ressourcerne, så kommer vi heller ingen vegne. Så der giver det heller ikke mening at holde en samtale. Så målgruppen må være dem, der en ressource" (bilag 5:26).

Ovenstående er med til at understøtte pointen om vigtigheden i at holde fokus på ressourcer frem for risici hos den unge og dennes omgivelser, da det er ressourcerne og fremtidsperspektivet, der skal sikre at bekymrings samtalen præventive sigte lykkes. En betjent fortæller i denne forbindelse:

"[...] hvis man tager dem ind som vi ikke har været gode nok til at visitere, hvorvidt der er et perspektiv eller ej. Fordi hvis du tager en 14-årig ind, hvor man kan se ved du hvad, det her det er sgu kørt, så lad være med at hold den samtale, fordi så skyder vi altså forkert alligevel. Der kunne vi godt flytte det fokus på dem, hvor vi kan sige det her det er sgu atypisk" (bilag 5:21).

Ifølge en anden betjent er det en svær grænse med hensyn til visitationen af de unge:

"Vi er nødt til at være mere og mere konkret mht. hvem vi tager ind og det betyder så også at vi er nødt til at afvise nogle og sige at dem her dem prioriterer vi ikke [...]. Så det er jo virkelig en ond cirkel. Og hvad er det vi prioriterer udefra (bilag 5:26).

For at være mere konkret i forhold til visitationen af de unge bliver det afgørende formodentlig, at ressourcerne hos de unge er identificeret på forhånd således, at der kan træffes beslutning om aftaler og handlepligter på baggrund heraf. Dette fordi fremtidsperspektivet hos de unge sandsynligvis udgør en stor motivationsfaktor for betjentene for overhovedet at gennemføre bekymringssamtalen, hvilket også er med til at bekræfte, at det er ressourcerne frem for risiciene, der udgør væsentlige afsæt for at mindske kriminalitetsrisikoen. Dette kan understøttes gennem en af de forebyggelsesstrategier, som udredningen til brug for ungdomskommissionen opstiller; *fokus på personernes ressourcer frem for på deres problemer*, hvilket udgør en grundsætning for god præventiv virksomhed (Betænkning nr. 1508, 2009:376).

I figur 3 i kortlægningen har vi identificeret de årsager, de unge var indkaldt til bekymringssamtaler på baggrund af i 2015. I figuren ses det, at det vi kategoriserer som *kriminalitet* som årsag til bekymring i begge politikredse, udgør den største procentandel af de samtaler, der er registreret. I de to workshops blev betjentene i de to kredse gjort bekendt med denne figur, hvor nogle undrede sig meget over, at kriminalitet som årsag forekommer så hyppigt i de registrerede samtaler. Hertil oplyser en betjent: *"Det er fordi det er blevet til sager [...]". Det viser jo at*

forebyggelsen er startet for sent. Vi er kommet på for sent” (bilag 5:23). Dette hænger ifølge selvsamme betjent sammen med at: ”Nu får vi kun kendskab til de unge via de sager, der havner på vores bord. Det er en sigtelse og en afhøring og deraf en bekymringssamtale” (bilag 5:23). Ifølge denne betjent er bekymringssamtalen som tidlig indsats antageligt mislykket, når bekymringen beror på kriminalitet. Derudover siger en betjent: ”Altså jeg synes jo den der uheldig gruppering burde være meget meget større. Jeg synes det er dér vores bekymring oftest har en rigtig rigtig stor værdi [...]” (bilag 5:23).

Ovenstående skal ses i relation til, hvornår betjentene vurderer de unge egnet til en bekymringssamtale og der hersker da heller ikke enighed blandt betjentene både indenfor og udenfor politikredsene om, hvornår en ung vurderes egnet. I den ene politikreds er de grundlæggende enige i, at de røde børn ikke egner sig til en bekymringssamtale, mens der i den anden kreds forekommer en diversitet i deres forståelse af, hvornår en ung er egnet. Nogle betjente vil gerne lave en bekymringssamtale *før* det bliver til en sag, mens andre betjente afvikler bekymringssamtaler med unge de ved, de kommer til at få kontakt til i fremtiden på trods af, at de egentlig udgør de røde i ”skydeskiven”. En betjent fortæller:

”jeg vil bare sige at der er nogen af dem her jeg holder en samtale med som jeg ved, at det egentlig bare [er] for at få en god relation, fordi jeg ved vi kommer til at have med hinanden at gøre igen”. (bilag 6:53)

I forhold til hvornår politiet *bør* visitere unge til en bekymringssamtale, hersker der ikke enighed i de to politikredse og blandt betjentene om, hvornår de skal tilbyde denne. Her fortæller en betjent:

”Jamen jeg ligger sgu lige meget sjæl i det uanset om det er ham her jeg havde for noget tid siden ik’ som i 7. Klasse er [...] voldsomt afhængig af hash og vi forsøgte at få ham ud på misbrugscenteret [...]. Altså jeg tænker det er sgu ligeså vigtigt, fordi hvis han fortsætter det spor, så kommer han jo til at fremstå som en 7. klasses elev de næste mange år [...] (bilag 6:46).

I det ovenstående tilfælde vil nogle af betjentene argumentere for, at en sådan samtale er forebyggende i kraft af, at det kan være med til at mindske sandsynligheden for, at det bliver endnu værre. Andre betjente vil argumentere for, at det ikke giver mening, at visitere sådanne unge til en bekymringssamtale, fordi løbet er kørt. Når der antydes en diversitet i forståelsen af målgruppen, kan det angiveligt være svært at vide, for hvem bekymringssamtalen er nyttig. En betjent fortæller her:

"Målgruppen er svær lige nu [...] Altså stod det til mig så ville det være langt tidligere inden det blev til en sag. Langt tidligere inden det blev en henvendelse fra skolen så skulle det være via noget snak igennem netværket, igennem SSP-møder [...]" (bilag 5:25).

Blandt nogle af betjentene er der således enighed om, at målgruppen skal være en tidlig målgruppe, fordi dette i højere grad muliggør en adfærdsregulering hos den unge. Endvidere kan dette også medvirke til, at politiet får kendskab til disse unge, hvilket kan fremme indsatsen omkring bekymringssamtalen. Her mener andre betjente, at den tillidsskabende sidegevinst ved bekymringssamtalen kan være fordelagtig i forhold til de røde børn, hvorfor de også vurderes egnet til en bekymringssamtale. Med udgangspunkt i figur 3 og de identificerede årsager til bekymring fra politijournalerne i 2015, kan det dog diskuteres, hvorvidt de når i mål med deres forståelse og tanke om, at handle inden det bliver til en sag, når nu kriminalitet som årsag til bekymring udgør så stor en procentandel af de registrerede samtaler med henholdsvis 76 % i Midt- og Vestjyllands Politi og 70 % i Nordjyllands Politi. I praksis viser det sig dog, at det ikke i alle tilfælde er betjentene selv, der visiterer de unge til bekymringssamtalerne, hvilket kan være en begrundelse for, at disse først tilbydes, når bekymringen er blevet til en sag.

Politiets rolle ved bekymringsamtalen

Kommende afsnit giver indblik i, hvordan forebyggelsesbetjentene forstår deres rolle ved bekymringsamtalerne, og hvordan de positionerer sig overfor den unge ved samtalen.

Politiets opfattelse af deres rolle under en bekymringsamtale

Ifølge betjentene der deltog i de to workshops, skal man som forebyggelsesbetjent besidde visse kvalifikationer for at kunne gennemføre en god bekymringsamtale. Det kræver, at man kan komme ind under huden på den unge, således den pågældende bliver i stand til at adfærdsregulere som følge af samtalen. I fortolkningen af hvordan betjentene opfatter deres rolle ved en bekymringsamtale, tegnes et tydeligt billede af, at de bruger deres autoritet som politimænd og tilmed den symbolværdi, som uniformen udtrykker. En betjent siger:

"[når man] snakker med nogen i uniform, så ser de det med det samme og generelt så kalder jeg dem ind på stationen og siger jamen fint så får de også den der proces, at de skal lige sidde og vente der og mange politi'er og det har også et eller andet" (bilag 6:58).

Ovenstående passage er med til at tydeliggøre, hvordan nogle af betjentene er af den overbevisning, at samtalen får en anden gennemslagskraft, hvis de unge møder op på politigården og taler med en, der bærer uniform.

En anden betjent udtaler:

"[...] det er vores fornemste opgave som politimænd at være med til at trykke på nogen ting, der rent faktisk kan være med til at skubbe dem af sted i den rigtige retning, fordi vi kan jo ikke gå som en støttekontaktperson for dem 10 timer i ugen" (bilag 6:54).

Flere af betjentene italesætter deres rolle ved, at de hverken er pædagoger eller en trivselslærer, som skal tage sig af de bløde problemer. En betjent siger: *"Nej, de skal bare være klar over, at jeg sidder som politimand" (bilag 5:36).* I den forbindelse

antyder betjentene, at de unge ikke skal forvente en snak på baggrund af, hvad der står skrevet i pædagoghåndbogen, men i stedet forvente en samtale, hvor politiets tilstedeværelse og rolle som ordstyrer giver anledning til, at den unge bør tage situationen alvorligt (Bilag 5:36). Betjentene påpeger en væsentlig fordel ved at være politibetjent, fordi tingene bliver sagt, som de egentlig er, hvortil en betjent siger:

”Jamen det er den der, som du også siger [kollega]. Vi kan godt komme og skælde ud og ridse fuldstændig op hvordan det egentlig er, og så egentlig bakke lidt ud igen [...]. Det er helt klart en fordel, at vi kan lige komme ind og give et nyrehug og ud igen” (bilag 6:52).

Ifølge denne betjent er det altså fordelagtigt, at de mere objektivt vil kunne påpege alvoren af den hændelse, den unge har foretaget, fordi bekymringssamtalen er en engangsforestilling, hvorefter de kan bakke ud igen.

Politiet som moralske entreprenører

Når politiets rolle ved en bekymringssamtale anskues synes det væsentligt at fremhæve, hvorledes de positionerer sig under samtalen i forhold til, hvilken dagsorden de har med samtalen. Dette skal også ses i lyset af, at samtalen til forskel fra en egentlig afhøring i efterforskningsøjemed ikke er dækket af retsplejelovens regler, men i stedet er det politiloven og politi-instrukserne, der sætter rammerne for samtalen (Politidirektoratet, 2011:19). Derfor vil politiets rolle ved en bekymringssamtale være differentieret fra en egentlig afhøring.

Forebyggelsesbetjentene kan, ifølge Becker, forstås som *moralske entreprenører*, idet de har ordensmagten til at kunne håndhæve *formelle regler*, som er styret ved lov (Becker, 2005:151). Der ses et mønster i, hvordan betjentene italesætter og understreger formelle regler under samtalen, mens vi ligeledes kan identificere en adfærd hos forebyggelsesbetjentene, som følge af deres position som politimand, der i sig selv også implicerer de formelle regler. Jævnfør de fokuspunkter vi tidligere har identificeret ud fra politijournalerne fra 2015, fremkommer det bl.a., at den unge er vejledt i den kriminelle lavalder, hvad det vil sige at få en plet på straffeattesten,

hvilke konsekvenser det får, når man udøver en kriminel handling, og hvordan politiet sammen med kommunen holder øje med den unge (bilag 3).

I relation til de nævnte fokuspunkter anvender forebyggelsesbetjentene positionen som regelhåndhævere til at gøre de unge opmærksom på, hvilke formelle regler de i samfundet bør rette sig efter. På den måde bruger betjentene deres position til at vejlede den unge i rigtig og forkert adfærd bl.a. jævnfør straffeloven. En anden måde hvorpå forebyggelsesbetjentene håndhæver de formelle regler, kommer til udtryk i måden, de agerer overfor den unge. En betjent udtaler:

”Jeg ved godt det er svært for en teenager, men jeg kan da godt fortælle dem, hvor det er henne, hvis de fortsætter i samme spor. Så går vi ud og kigger lidt. Arresten ligger derovre på den anden side af gaden. [...] Jeg tager dem ikke med derover. Men jeg viser den der pæne bygning, der er ude i gården. Og så får de lov til at kigge derover. Der ligger hotel Gitterly og det er derover de kommer [...], hvis ikke de ændrer spor” (bilag 5:35).

Iboende dette udsagn ligger formodentlig et ønske om at vise den unge, hvilke konsekvenser det har, når vedkommende udviser en bekymrende adfærd med et formodet formål om, at afskrække vedkommende fra at begå lignende handlinger. Et andet eksempel ses i en politijournal fra 2015, hvor der står beskrevet: *”Sagens person udviser stor mangel på forståelse for sin adfærd. Han har en grov attitude og ingen respekt, selvom undertegnede endda bar uniform”⁸*. I dette eksempel kan det antages, at betjenten med sin uniform har en forventning om, at pågældende unge udviser respekt og tager sagen alvorligt. Her kan tankesættet bag Stafford og Warrs afskrækkelsesteori inddrages, idet betjentenes ageren, italesættelse og uniform formodentlig kan bevirke en afskrækkelse hos de unge. Det er dog ikke den direkte straf, der har til formål at effektuere en adfærdsændring, men snarere *frygten* for straf som et afskrækkende middel med et formodet formål, om at reducere den unges tilbøjelighed til at begå kriminalitet.

⁸ Uddrag fra politijournal i sagsstyringssystemet POLSAS

Et andet eksempel på hvordan betjentene agerer som håndhævere af de formelle regler ses, når de fortæller, hvordan de i dag kommer ud på skolerne for at undervise i nye tendenser inden for kriminalitet:

“Altså hvis vi går ud og det er jo det de siger [vi skal], vi skal ikke skyde med spredehagl, det skal være individorienteret ik’ også, men den tid vi bruger ude i en klasse og sidder og snakker med en gruppe på 25 elever eller sådan noget der ik’ også, hvad effekt har det? Jamen det kan du sgu ikke måle. Vi tror på det har en effekt, fordi vi er som vi er i den her afdeling og tror på forebyggelse” (bilag 5:12).

I citatet kan det antydes, at betjentene også påtager sig en rolle som autoritær regelhåndhæver overfor en større gruppe unge og dermed arbejder ud fra generalpræventive principper. I den forbindelse er det nævneværdigt, at politiet selv opfatter dette som en bekymringssamtale, idet vi finder sager som disse registeret under gerningskoden for en bekymringssamtale i POLSAS. I tilfælde hvor forebyggelsesbetjentene henvender sig til en bredere gruppe af unge, er det med afsæt i afskrækkelsesteorien antageligt ikke den specifikke afskrækkelse, der er formålet at opnå, men snarere at undervise i strafferetlige konsekvenser med et formodet formål om en generel afskrækkelse. Dette fordi de unge gøres bekendt med konsekvenserne ved at udvise en bekymrende adfærd, selvom der imidlertid er flere af de tilstedeværende, som ikke nødvendigvis er i visitationszone for en bekymringssamtale. Undervisningen kan argumenteres for at afskrække eller opdrage de unge til at handle efter og holde sig indenfor de love og regler, som samfundet har opstillet, hvorfor dette får et almenpræventivt sigte. Herved får de indirekte oplevelser med, hvilken betydning det kan have at overtræde straffeloven. Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet anviser dog, at en traditionel undervisningsform som denne, hvor eksempelvis en politibetjent via dramatiske eksempler om konsekvenserne ved at begå kriminalitet, ikke har påvist nogen positiv effekt til trods for, at denne form for undervisning udgør en stor del af politiets præventive arbejde. Tværtimod har et svensk forsøg påvist, at det blandt nogle grupper af unge havde den modsatte effekt (Betænkning nr. 1508, 2009:352).

Sammenholdes denne undervisning, som betjentene tilmed associerer med en bekymringssamtale med forskning, kan der argumenteres for, at dette fremmer de sociale overdrivelser blandt nogle unge. Denne antagelse kan ligeledes ses i overensstemmelse med metaanalysen, der undersøger effekten af kriminalpræventive tiltag, som konkluderer at afskrækkelsesprogrammer, der sigter mod at afskrække (potentielle) lovovertrædere fra at begå ny kriminalitet, typisk ikke tilvejebringer positive præventive resultater (Jørgensen et al., 2015:115). Derimod viser litteraturstudier, at disse tiltag og programmer i nogle tilfælde har vist sig at øge risikoen for recidiv, hvilket Stafford og Warr ligeledes hævder kan være tilfældet med dem, der i deres forstand er strafundvigere. Derfor kan det diskuteres, hvorvidt politiets rolle som afskrækkende regelhåndhævere har den intenderede effekt.

Udover at forebyggelsesbetjentene besidder rollen som autoritær ordensmagt, tegner der sig også et billede af, at de under bekymringssamtalen forsøger at appellere til den unges følelser og empati. I denne forbindelse er der bred enighed blandt betjentene om, at de til tider også må påtage sig en opdragende rolle, hvor en betjent udtaler følgende: *"Det er som at have snakken derhjemme med sine børn. Vi forsøger at være en overautoritet af mor og far"* (bilag 6:63). På den måde kan deres rolle, ifølge Becker, også betragtes som håndhævere af *uformelle regler*, der er skabt på baggrund af normer og værdier end egentlige lovmæssigheder. Betjentene forholder sig derved ikke udelukkende til de formelle strafferetlige regler og konsekvenser under en bekymringssamtale. I forlængelse heraf understreger en anden betjent denne pointe:

"Jeg synes også tit, at jeg bruger det psykologiske i at sige: "hvordan tror du, at din mor har det. Hvordan tror du, at din far føler, når deres barn stjæler, laver hærværk og truer andre". Så de får bevidstheden om, hvor mange det faktisk påvirker. Den synes jeg virker rigtig godt også. Selvom de kan være nogle møgunger for alt og alle, så føler de jo stadigvæk noget. Tit for deres forældre og søskende" (bilag 6:61).

Ifølge denne forebyggelsesbetjent rører det noget ved den unges bevidsthed, når vedkommende spiller på følelserne og appellerer til, at adfærden også påvirker andre end den unge selv. I fortolkningen heraf anses det imidlertid, at være deres rolle også at fordømme den bekymrende adfærd set i forhold til, hvordan pårørende skammer sig over årsagen til, at de sidder til en bekymringssamtale. Ifølge Braithwaite må betjentene forsøge at opnå en reintegrerende effekt af den shaming, som den unge formodentligt oplever fra sine forældre og de pårørende, der måtte være til stede under samtalen. Det vil sige, at det ikke alene er formålet, at den unge skammer sig over den handling pågældende har begået, som bevirker at vedkommende ændrer kurs, men også frygten for skam fra den pågældendes pårørende. Dette kan, ifølge Braithwaite, være kriminalitetsafskrækkende, fordi det ikke alene vil være skammen for handlingen, men også frygten for skam fra personer, de er i gensidige afhængighedsforhold med, der kan medføre, at vedkommende afstår fra at begå lignende handlinger.

Opfølgning

Grundlæggende ser forebyggelsesbetjentene opfølgningen på baggrund af bekymringssamtalerne som et vigtigt element for at sikre det præventive udbytte. I forlængelse heraf svarer en forebyggelsesbetjent, hvad en god bekymringssamtale indebærer:

”Og så skal man have en efterfølgende god kontakt. Der skal være samarbejde om opfølgning. Vi skal ikke bare lade det være det, når du går ud over dørtrinnet der, så kører det. Nej, vi bliver nødt til ligesom også at holde fast i det” (bilag 5:15).

Et centralt og væsentligt element, som er afgørende for opfølgningen på bekymringssamtalerne, handler i høj grad om samarbejdet mellem politi, skole og socialforvaltning. Dette afspejles i en ensartet opfattelse blandt betjentene, idet de italesætter, at særligt socialforvaltningen er en central bidragsyder med hensyn til, at kunne iværksætte nogle hjælpe- og støtteforanstaltninger. I konceptet for bekymringssamtaler beskriver Rigspolitiet, at der kan inddrages ekstra personer som

et led i afdækningen af, hvad der er på spil i den unges liv og hvilke ressourcer, der findes, som man også under samtalen kan tage fat i og bygge videre på (Rigspolitiet, 2015:6). Ydermere gøres det klart i konceptet, at man i løbet af samtalen kan foreslå tiltag i forhold til familie, skole og fritid, som kan bidrage til at sikre en positiv fremtidig udvikling. Dette kan bl.a. være, at man skal hjælpe med at finde et fritidsjob, tage kontakt til en støtte-kontaktperson eller undersøge mulighederne for en mentorordning, hvilket dog rækker ud over politiets gøremål og kompetencer (Ibid.). Ses dette i et teoretisk perspektiv, kan Hirschs teori om graden af individets sociale bånd bidrage til en forståelse af, hvorfor det netop kan være betydningsfuldt at inddrage personer under bekymringssamtalerne, som kan være med til at iværksætte tiltag, der styrker den unges prosoziale relationer og aktiviteter. Det er særligt begrebet commitment, som er centralt i denne forbindelse, da en høj grad af commitment indebærer, at den unge er forpligtet til konformitet gennem et eventuelt arbejde, og dermed er mindre tilbøjelig til at begå kriminalitet. De unge der iværksættes tiltag overfor som følge af en bekymringssamtale, forpligter sig derved i højere grad til at ændre adfærd så denne får karakter af at være konform. Når der er tale om socialforvaltningen som en central bidragsyder ved opfølgningen af en bekymringssamtale, skal det således ses i lyset af, at den unge styrker sit engagement og sin involvering i konforme aktiviteter gennem eksempelvis en støttelærer, et fritidspas eller en mentorordning.

Dog afspejler praksis, at det kan være vanskeligt at få relevante aktører til at deltage ved bekymringssamtalerne og jævnfør kortlægningen tabel 9 ses, at deltagerne i størstedelen af samtalerne alene består af den unge, forældrene samt betjenten. Henledes opmærksomheden i denne forbindelse på forebyggelsesbetjentenes egne udsagn tyder det på, at det i praksis er forskelligt, hvem der sidder med til bekymringssamtalerne. Dette kan der være flere årsager til, men et af de centrale argumenter herfor hænger blandt andet sammen med, at det er vanskeligt for forebyggelsesbetjentene at få samstemt de mange kalendere. I en forskningsoversigt, der måler effekten af præventive tiltag over for unge lovovertrædere beskrives det, at samarbejdet mellem myndigheder synes at være positivt, men er ligeledes betinget af barrierer for samarbejdets store krav til tid og

ressourcer (Jørgensen et al., 2015:111). Forskningsoversigten tydeliggør blandt andet også, at det er en udbredt opfattelse og erfaring i samarbejdet mellem myndigheder, at dette udgør et vigtigt og nødvendigt led i forebyggelsen af kriminalitet (Ibid.). Der kan således argumenteres for, at samarbejdet og deltagelsen mellem myndighederne må optimeres for at kunne sikre det præventive udbytte af bekymringssamtalerne.

Udover at der under samtalen er forhold, som ifølge betjentene kan være en hindring for det opfølgende arbejde, er det interessant også at se nærmere på hvilken opfølgningen, der i praksis foretages af politiet. Jævnfør den norske vejledning til brugen af bekymringssamtaler står det beskrevet, at det er vigtigt at undgå, at den unge og forældrene får urealistiske håb og forventninger om hjælp og tilbud på området, der ligger uden for politiets regi, og dermed er med til at undgå, at politiet påtager sig en terapi- eller behandlerrolle (Politidirektoratet, 2011:19). En forebyggelsesbetjent udtaler sig i overensstemmelse hermed:

”Det kan være en psykolog eller det kan være en misbrugsrådgiver, det kan være en socialrådgiver. Det kan være alle som tager del. Det kan jeg ikke påtage mig, det er ikke mit fag. Jeg kan bare åbne øjnene på dem og så er der andre, der skal tage over. Hvis de så holder den kontakt bagefter, så er det også godt” (bilag 5:30).

Citatet indikerer også, at politiets opfølgning på bekymringssamtalerne lige nu består i at videregive informationer om den unge. Denne udtalelse kan for så vidt også ses i overensstemmelse med Rigspolitiets koncept for bekymringssamtaler. Heri beskrives, at der kan finde en opfølgning sted, mens der ikke foreligger direkte krav eller retningslinjer for hvilken opfølgning, der skal forekomme efter endt bekymringssamtale. Den forventede opfølgning af politiet handler imidlertid om at tilkendegive og videreformidle informationer om den unge, såfremt vedkommende optræder i politimæssig sammenhæng efter endt samtale. Som tidligere nævnt fordrer dette, ifølge konceptet, at politiet kontinuerligt krydstjekker i

politisystemerne minimum én gang om måneden for at se, om pågældende har figureret på døgnrapporten siden bekymringssamtalen (Rigspolitiet, 2015:10).

I kortlægningens tabel 10 ses, at der i 28-32 % af sagerne i politijournalerne er oplyst, at politiet har foretaget et krydstjek i deres sagsstyringssystem. Disse tal skal naturligvis læses med tidligere nævnte forbehold, idet alle betjente ikke har haft kendskab til konkrete retningslinjer for registrering, og tilmed at nogle betjente har foretaget en form for opfølgning, uden at denne er registreret. Havde alle betjente registreret som anvist, måtte et krydstjek i politisystemerne formodes at udgøre en total på 100 %. Dog kan der stilles spørgsmålstejn ved, hvorvidt et krydstjek har indflydelse på det præventive udbytte af bekymringssamtalen. I denne forbindelse fortæller en betjent:

”Ja, altså – jeg kan godt se ud fra det der, at vi da i hvert fald har noget at lære af i forhold til at evaluere vores egen indsats, men også i forhold til hvis så man går ind og krydstjekker i politiets systemer. Jamen ja – så kan vi konstatere at der ikke er begået kriminalitet, men vedkommende er stadigvæk i et hashmisbrug, vedkommende møder ikke i skolen og der er også foregået noget, som ikke er meldt til politiet. Jamen er det et succes-kriterie ik’? Så jeg ved ikke, måske vil det hjælpe” (bilag 6:67).

I citatet her kan det antages, at et krydstjek i politiets sagsstyringssystemer kan være brugbar information i forhold til, hvorvidt den unge har været impliceret i politimæssige sammenhænge siden bekymringssamtalen. Denne opfølgningssprocedure bidrager antageligt ikke med et tiltag, der kan være medvirkende til en konform adfærd hos den unge. Derfor kan det også diskuteres, hvorvidt et krydstjek kan forstås som en egentlig opfølgning. Betjentene stiller da også spørgsmålstejn ved, hvad succeskriteriet bør være for den opfølgning, der skal finde sted.

Kommunernes brug af de tidligere nævnte netværkssamråd er et værktøj, som på visse områder kan sidestilles med bekymringssamtalerne. I disse netværkssamråd er formålet at indkalde relevante parter til et netværkssmøde i tilfælde, hvor unge under 18 år er mistænkt for at have begået alvorlig kriminalitet (Fuglsang, 2016b:29). I

Justitsministeriets evaluering står der beskrevet, at Socialstyrelsen anbefaler en opfølgning på møderne, hvilken kan foretages via brev, telefonsamtale eller et møde afhængigt af sagens karakter (ibid.). Det formodes hensigtsmæssigt at foretage en form for opfølgning, men spørgsmålet om hvordan opfølgningen skal foregå, kan være relevant at stille. I tråd hermed udtaler en betjent:

"Ja, jeg tror faktisk det ville hjælpe, hvis vi var mere systematisk til at begynde med. Jeg ved ikke om det er noget rød, gul, grøn eller et eller andet vi måske skal kategorisere efter og så sige: "hvad forventer vi af udbytte af det her". Altså forventer vi at der er nul kriminalitet og der er god trivsel eller forventer vi, over en længere proces, at vi hele tiden prøver at hive den unge i den rigtige retning, eller er det her bare en total rød, hvor vi tænker at det bare er for at få skabt en relation til de unge, og så ser vi hvad der sker" (bilag 6:67).

Som forebyggelsesbetjenten indikerer, kan det sandsynligvis blive nødvendigt med en mere ensartet procedure for, hvad der forventes af udbytte ved samtalen og udtaler i forbindelse hermed: *"Det handler om, at vi skal hjælpes til at skematisere det – også i forhold til hvad får vi ud af det"* (bilag 6:71). Der kan derfor argumenteres for, at betjentene mangler en form for procedure for, hvornår det vurderes, at et krydstjek ikke er tilstrækkeligt og i givet fald, hvordan politiet ellers kan bidrage til det opfølgende arbejde. Ses dette i relation til hvem der i første omgang er i visitationszone for bekymringssamtalen (jævnfør røde, gule og grønne unge) kan dette muligvis udgøre en opfølgningsprocedure. På den måde kan der formodentlig tilvejebringes nogle standardiserede opfølgningsprocedurer, betjentene kan tage afsæt i alt efter, hvilken kategori den unge tilhører og det fremtidsperspektiv, der kan forventes. Dette stemmer også overens med den forskning, der har målt forebyggende tiltag over for unge i alderen 12-17 år, der siger at den indsats, der skal ydes for at forebygge kriminalitet blandt de forskellige grupper af unge, ikke skal være den samme for alle (Clausen, 2009:138). Forebyggelsen af de røde unge vil med stor sandsynlighed være den vanskeligste og mest omfattende opgave, fordi deres risikofaktorer som oftest kan tilskrives problemer under opvæksten, som vanskeliggør forebyggelsen (ibid.:139).

Det kan derfor være fordelagtigt, at forebyggelsesbetjentene i samarbejde med øvrige parter ved bekymringssamtalerne gør sig nogle overvejelser om, hvorvidt og hvordan der kan følges op. Dette understreger vigtigheden i, at det tværsektorielle samarbejde fungerer og at de øvrige myndighedspersoner foruden politiet, deltager ved bekymringssamtalerne. Dette er en forudsætning for de indsatser, bekymringssamtalen kan iværksætte så opfølgningen ikke blot bliver et krydstjek i politiets systemer.

Justitsministeriets Forskningskontor har foretaget en evaluering af to forsøgskommuners brug af indsatsen "Aftale om god opførelse", også kaldet AGO, hvor den unge, forældrene og den professionelle underskriver en skriftlig aftale, som beskriver hvilken adfærd den unge *forventes* at udvise i den periode, aftalen gælder (Fuglsang, 2016a:4). I evalueringen påpeges det bl.a., at særligt den ene kommune har været begejstret for indsatsen. Dette fordi den dels har givet mulighed for tidligere, at kunne identificere kriminalitetstruede unge. AGO-indsatsen har ligeledes været et godt handleredskab, som har betydet en øget inddragelse og ansvarliggørelse af forældrene og den unge. Derudover har indsatsen skabt et tættere samarbejde mellem politiet og øvrige myndigheder (ibid.). I den ene kommune foreligger en fast procedure for opfølgingsmøder, der indebærer et møde fire uger efter selve AGO-mødet, hvor de to SSP-medarbejdere kommer på besøg hos familien. I nogle tilfælde aftales endnu et opfølgingsmøde fire uger efter det første med mindre det vurderes, at der ikke er behov herfor. Ifølge denne kommune er det væsentligt, at prioritere ressourcer på opfølgingsmøderne og at møderne foregår ved fysisk fremmøde frem for en telefonisk kontakt, fordi dette yderligere er med til at forpligte den unge og familien i forhold til aftalerne, der indgås (ibid.:20). I den anden kommune vurderes det fra sag til sag, hvordan opfølgningen skal foregå, og om denne skal ske i form af et fysisk møde eller en telefonsamtale. Typisk afholdes et opfølgingsmøde halvvejs i forløbet, men der kan forekomme flere opfølgingsmøder fra sag til sag. Henføres dette til bekymringssamtalerne, kan der argumenteres for, at der bør ligge lignende overvejelser til grund for, at opfølgningen skal opprioriteres. Dette kan betyde, at den unge i højere grad forpligter sig til det, der italesættes under

bekymringssamtalen på trods af, at der ikke underskrives en aftalekontrakt som det er tilfældet ved AGO-møderne.

I arbejdet med bekymringssamtalerne findes derfor forhold, som gør det vanskeligt at foretage en opfølgning, og det er ligeledes uigennemsigtigt, hvilken opfølgning politiet skal foretage uden at overtage de sociale myndigheders arbejdsopgaver. Konceptet foreskriver, at det med fordel kan være relevant, at inddrage andre aktører ved bekymringssamtalerne og at det ydermere er anbefalelsesværdigt at italesætte hvilke tiltag, som kunne være ønskværdige at iværksætte. Hvis det ikke er politiet, som skal foretage anden opfølgning end et krydstjek, ligger der elementer og opgaver i konceptet, som er ud over politiets arbejde, hvorfor kan det blive problematisk at sikre, at en tiltænkt opfølgning bliver fulgt til dørs. Når socialforvaltningen bør iværksætte støtteforanstaltninger, men samtidig ikke er til stede ved samtalen eller at opfølgningen på en bekymringssamtale udelukkende er et krydstjek i politisystemerne, kan det diskuteres, hvorvidt den unge undgår bekymrende adfærd i fremtiden.

Delkonklusion delanalyse I

Denne delanalyse har givet indblik i, hvilke kriminogene forhold betjentene lægger vægt på i vurderingen af de unges egnethed til en bekymringssamtale. Dette sker gennem identificering af risici og ressourcer hos de unge og en kategorisering som rød, gul eller grøn på baggrund heraf. Desuden har afsnittet tydeliggjort diversiteten i betjentenes opfattelser af, hvornår unge vurderes egnet til en bekymringssamtale. Ifølge nogle af betjentene kan det være fordelagtigt at afvikle en bekymringssamtale med røde børn, mens andre betjente er af den opfattelse, at disse unge er langt ude over den tidlige indsats, som bekymringssamtalen kendetegner. Derudover har delanalysen givet indblik i politiets rolle under bekymringssamtalerne, hvor der kan argumenteres for, at de agerer som håndhævere af de formelle regler i samfundet med et formodet formål om, at få de unge til at adfærdsregulere og rette sig efter det loven foreskriver. Endvidere kan der spores et afskrækkende element i politiets rolle i form af deres uniform og italesættelser overfor de unge. I forhold til opfølgningen på bekymringssamtalerne tegnes et billede af en manglende

opfølgningssprocedure. Der forekommer tilmed en række udfordringer i forhold til at få relevante aktører til at deltage ved samtalerne, således at handlepligter- og aftaler kan iværksættes af relevante samarbejds- og myndighedspersoner. Desuden efterspørger betjentene ensartede forventninger til opfølgningstiltag i forhold til, om den pågældende unge er kategoriseret ved rød, gul eller grøn, da indsatsen og dermed opfølgningen må være forskelligartet i forhold til denne kategorisering.

Analysedel II: Fremmende og hæmmende faktorer for det præventive udbytte

I den kommende delanalyse præsenteres de faktorer, vi gennem empirien har identificeret kan henholdsvis fremme og hæmme det præventive udbytte i bekymringssamtalerne. Afsnittet vil både indeholde faktorer på baggrund af betjentenes egne erfaringer og faktorer, der ud fra et kriminologisk perspektiv kan henholdsvis fremme og hæmme det præventive udbytte. Dette betyder også, at nogle af faktorerne ikke kan hænges op på kriminologisk teori, men findes alligevel relevante at nævne, idet disse optræder i den indsamlede empiri.

Fremmende faktorer for det præventive udbytte

Det kommende afsnit giver indsigt i de faktorer, der vurderes at fremme det forebyggende perspektiv i bekymringssamtalerne.

Bekymringssamtalen kan afstedkomme et vendepunkt

“Siden [hændelsen som er årsagen til bekymringssamtalen] har sagens person tænkt noget over sin situation, og vedkommende har bestemt sig for at lægge sin stil om. Sagens person vil prøve at deltage mere i skolen, og [...] vil prøve at holde op med at lave så meget ballade som [...] tidligere”.

Ovenstående er et uddrag fra en politijournal fra 2015, hvor betjenten beskriver hvad den unge har italesat under bekymringssamtalen som løsningsforslag til, hvordan vedkommende kan ændre den bekymrende adfærd. Der hersker bred enighed blandt betjentene om, at erkendelsen af at have gjort noget forkert i overvejende grad hænger sammen med, hvorvidt samtalen opnår det tilsigtede præventive udbytte. Ses dette ud fra et teoretisk tankesæt er det relevant, at inddrage elementer fra det udviklingsorienterede perspektiv. Dette fordi et kriterium for at bekymringssamtalen kan fungere som startskuddet til et vendepunkt, ifølge Sampson og Laub, kan være, at den unge er indstillet på at ændre sin adfærd. På trods af, at ændringerne kan ske ubevidst, må der ikke være en direkte modvillighed fra den unge overfor at ændre adfærd. Bekymringssamtalen som begyndelsen til et

vendepunkt kan blive katalysator for en langvarig adfærdsregulering og dermed en ændring i den unges fremtidige livsførelse. Såfremt der iværksættes tiltag som følge af bekymringssamtalen kan dette, ifølge Sampson og Laub, bevirke at den unge udsættes for en uformel social kontrol, hvor der vil ske ændringer i den unges rutineaktiviteter ved, at kommunen eksempelvis bevilger et fritidspas, som kan foranledige at den unge engagerer sig i fritidsaktiviteter.

Til workshoppen blev forebyggelsesbetjentene bedt om at skrive nogle stikord for, hvornår en bekymringssamtale ifølge dem har et positivt præventivt udbytte, hvortil en betjent udtaler:

"Jeg har skrevet, at når den, som vi har en samtale med, opnår en erkendelse af problemet – for eksempel misbrug. Hvis ikke de har den inden og hvis det lykkes i løbet af samtalen, at få dem til at få den erkendelse, så er vi kommet langt" (bilag 5:30).

I relation til citatet ovenfor er det imidlertid væsentligt, at det på den ene side er betjentens klare opfattelse, at et prik på skulderen og den unges selvindsigt og erkendelse af problemet som udgangspunkt kan være nok til, at vedkommende ændrer adfærd. Det kan dog ikke med sikkerhed vides, om der reelt fører en forandringsproces med erkendelsen. Som en succes for om samtalen har haft et præventivt udbytte, tilføjer en anden betjent: *"Det kan for eksempel være tårerne. Det kan være en af de pejlemærker vi har, hvis vedkommende virkelig bryder sammen og kan se, at det her er kraft'edme noget lort"* (Bilag 5:30). Mens en tredje betjent siger følgende: *"Når den unge kigger meget ned og ikke kan se sine forældre i øjnene"* (bilag 5:30). En tydelig berørt ung med følelsesladede reaktioner på samtalen, er udtryk for succes i forhold til hvornår samtalen, ifølge forebyggelsesbetjentene, har et præventivt udbytte. Dette kan med afsæt i Sampson og Laub forstås ved, at den unge antageligt er i færd med en forandringsproces, hvorfor samtalen kan afstedkomme et vendepunkt, der bevirker, at den unge formodentlig afstår fra at begå yderligere kriminalitet.

Høj grad af selvkontrol

Ved afholdelsen af de to workshops ses en tendens til, at betjentene deler opfattelsen af, at bekymringsamtalen har et præventivt udbytte, når den unge er i stand til reflektere over den bekymrende adfærd og i den forbindelse sætte ord på, hvad der er rigtigt og forkert. Et eksempel herpå kan blandt andet ses, når det i en politijournal står beskrevet:

”Sagens person var meget ked af episoden, og havde fortrudt sin opførelse. Under samtalen talte vi om venner og fritidsinteresser. Sagens person har en del gode venner, og har gået til fodbold, men var dog stoppet med det. Vi [...] aftalte at vedkommende inden 4 uger havde fundet sig en fritidsinteresse”.

Eller når en betjent udtaler følgende:

”[...] hvis den unge selv kan sætte ord på situationen og komme med nogle ideer til, hvad gør vi fremadrettet. Hvad skal der ske bagefter. Hvis de ting er i spil, så synes jeg mange gange, at vi faktisk har været heldig med samtalen og været dygtige, fordi man ikke hører fra dem igen” (bilag 5:29).

Gennem teorien om selvkontrol kan der således argumenteres for, at de unges grad af selvkontrol kan være medvirkende til, hvorvidt den unge evner at finde på forslag til løsninger for en fremadrettet konform livsstil, hvilket selvsagt får indflydelse på, om samtalen forhindrer fremtidig kriminalitet.

Derudover tegner der sig også et billede af, at forældrenes opdragelsesevne afspejler, hvorvidt bekymringsamtalen får et præventivt udbytte. I den forbindelse fortæller en betjent en anekdote om en oplevelse, han har haft med en ung, som har været til afhøring i en aktuel sag, hvor begge forældre var karakteriseret som ressourcestærke. Disse forældre tog affære efter samtalen, hvorfor den unge ikke har været i kontakt med politiet siden: *”det var nok forældrene, ja, der tog det største skridt i den rigtige retning.”* (bilag 5:29). I denne sammenhæng kan der argumenteres for, at disse forældre både har evnet en direkte forældreopdragelse ved at tage affære og handle på bekymringen, mens de ligeledes har udvist en

indirekte forældreopdragelse ved at tage ansvar, møde op til bekymringssamtalen og på den måde vise overfor den unge, at de tager situationen alvorligt. Ifølge teorien om selvkontrol er både den direkte og indirekte forældrekontrol medvirkende til, at den unge besidder en højere grad af selvkontrol. Derfor vil det også i høj grad være relevant at inddrage forældrene i bekymringssamtalen, fordi de kan agere som en støtteforanstaltning i sig selv. I kortlægningens tabel 9 ses det dog, at forældrene blot deltog i 62 % af samtalerne i Nordjyllands Politi og i 53 % af samtalerne i Midt- og Vestjyllands Politi. Sammenholdes dette med teorien om selvkontrol kan der argumenteres for, at det præventive udbytte fremmes, når forældrene deltager i bekymringssamtalerne.

Den unges møde med politiet

En anden faktor som kan fremme det præventive udbytte er, at bekymringssamtalen muliggør, at forebyggelsesbetjentene ikke behandler sagen som en skarp sag med en sigtelse. I forlængelse heraf siger en betjent:

”Det den er god til er, at den kan gøre sådan at vi faktisk undgår journalnumre [...]. Der er selvfølgelig journalnumre, men vi undgår en lang sagsbehandling med afhøring og skidt og kanel, fordi vi tager de unger og siger: ”prøv og hør – det er sidste gang. Nu skal du lære det”. [...] Alting behøver ikke være så sort hvidt. Her tager man en snak og prøver at få den unge til at reflektere og sige ”hva faen er det egentlig jeg har gjort – det er ikke godt” (bilag 6:68).

Det faktum at bekymringssamtalen muliggør, at politiet undgår at trække den unge gennem en retssag, kan sandsynligvis bevirke, at stemplingen mindskes. Dette fordi der ikke forekommer nogen hændelse med retssystemets indgriben, hvilket vurderes at være fordelagtigt for det fremtidige forebyggende perspektiv. I den forbindelse antyder forskningen, at opdagelsen og den efterfølgende straf i en ung alder er medierende for, at unge i højere grad begår kriminalitet igen, dropper ud af skolen eller forbliver i kriminelle netværk (Jørgensen et al., 2015:99). Når bekymringssamtalen ikke afføder en strafferetlig sanktion kan dette således

argumenteres for at have en positiv betydning for de unges fremtidsudsigter- og muligheder.

I USA har det siden 1970'erne været muligt at lede unge lovovertrædere uden om retssystemet gennem anvendelse af såkaldte *diversions programs*. Dette betyder, at politi, anklagemyndighed og domstol gives skønsmæssige beføjelser til at beslutte, hvorvidt en ung, der har begået ikke-alvorlig førstegangskriminalitet skal stilles for en ungdomsdomstol, videregives til et diversion program eller løslades. Formålet med diversion er, at mindske den stempeling, der kan forekomme gennem det formelle retssystem (Jørgensen et al., 2015:102). Forskning der undersøger at bringe en sag for en ungdomsdomstol frem for anden indsats eller ingen reaktion, peger på mindre recidiv, når de unge undgår den formelle rettergang (ibid.:103). Yderligere metaanalyser bakker dette op ved at påpege, at der samlet set er en negativ signifikant kriminogen effekt af at stille unge lovovertrædere for en ungdomsdomstol frem for at videregive sagen til øvrige myndigheder eller undlade indgriben (ibid.:103). I forhold til bekymringssamtalerne kan der argumenteres for, at stemplingen mindskes gennem den uformelle tilgang, som bekymringssamtalen indbefatter, idet de unge ikke hives igennem det formelle retssystem. Stemplingen kan især forventes at påvirke dem, der ikke tidligere har været i kontakt med politiet pga. kriminalitet. Det er dog vigtigt at gøre opmærksom på, at for dem hvor bekymringssamtalen erstatter en sigtelse, formodentlig også kan undgå en stempeling. Der kan dog også være nogle unge, der ikke har begået en reel kriminel handling, hvor selve samtalen kan indebære en stempeling, hvorfor stemplingen i dette tilfælde kan betragtes som en svær gråzone. Det kan således være fremmede for det forebyggende perspektiv, at stemplingen undgås jævnfør den uformelle tilgang, men det kan også være hæmmende, fordi der trods alt forekommer en reaktion på den unges afvigelse, hvilket vil fremhæves i afsnittet om de hæmmende faktorer.

En anden måde hvorpå vi kan anskue, at bekymringssamtalen mindsker stemplingen, er ved at tage afsæt i Braithwaites teoretiske islæt. Her kan bekymringssamtalen anskues som en reintegrationende ceremoni, hvori der forekommer en verbal

konfrontation med den unge i forhold til den adfærd/handling, der har fundet sted med formålet om at fratage den unge rollen som afviger således, at vedkommende reintegreres. Dette mindsker stempningen, og gør det lettere for den unge at blive en del af det konforme samfund på trods af politiets reaktion på den afvigende handling. Det får betydning for den reintegrerende skam, at betjentene møder de unge med respekt og lydhørhed således, at det er handlingen frem for personen, der fordømmes og hvor der gives plads til, at lade den unge fortælle og forklare sig. En betjent udtaler i denne forbindelse:

“Jeg har det sådan, at når de unge får lov til at forklare sig efter de har fået en løftet pegefinger fra hele rundbordet. Sådan at de faktisk selv får lov til at forklare sig og blive hørt et eller andet sted. Det er der kommet noget godt ud af i den anden ende, hvor de føler sig forstået af det fejltrin, hvor de lige tog den der pakke vingummi”. (Bilag 6:59)

Et element som angiveligt også kan fremme det præventive sigte, handler i overvejende grad også om, at betjentene forsøger at skabe et tillidsforhold, hvor den unge får et godt og tillidsfuldt kendskab til politiet:

“[...] så får man også et tillidsforhold til dem ud fra sådan en samtale. Det synes jeg, jeg får hver gang. Om den så er en halv time eller den er halvanden time. Så får man ligesom sådan ”hov der er faktisk også nogle flinke politibetjente” (bilag 6:52).

Ifølge betjentene er der som nævnt tidligere en bred diversitet i forståelsen af, hvorvidt tillidsforholdet mellem politibetjenten og den unge er en del af bekymringssamtalens primære formål. Nogle betjente anskuer tilliden til de unge som en sekundær gevinst, mens andre anvender bekymringssamtalen som et decideret værktøj til at skabe en tillid til røde unge, fordi denne målgruppe med sikkerhed er unge, de i en politimæssig sammenhæng møder igen. Uanset hvorledes forebyggelsesbetjentene opfatter dette, tegner der sig imidlertid et mønster i, at

relationen ifølge betjentene er en væsentlig faktor, der fremmer det præventive udbytte.

I relation til ovennævnte fremmende faktorer synes det relevant igen at henvise til evalueringen af kommunernes brug af netværkssamråd, som opstiller fem opmærksomhedspunkter til afholdelse af det bedst mulige netværkssamråd. Disse kan formodentlig tiltænkes også at gøre sig gældende i afholdelsen af den gode bekymringssamtale. I forenklet udgave udgør disse fem opmærksomhedspunkter: 1) *En anerkendende tilgang* overfor den unge for at sikre, at den unge får ejerskab over processen og de fremadrettede tiltag, der iværksættes som følge af mødet. 2) *Alle deltagere ved mødet er bevidste om hensigten med mødet*, hvilket sker gennem grundig forberedelse af de professionelle. 3) *En løsningsorienteret tilgang* der indebærer, at der laves aftaler og handleplaner, som kan understøtte den unges udviklingsmuligheder. 4) *En klar struktur* for mødet og 5) *sagsbehandlerens rolle* ved mødet (Fuglsang, 2016b:32-36). Disse fem opmærksomhedspunkter vurderes at være fordelagtige i forhold til at sikre den gode, konstruktive bekymringssamtale med et dertilhørende præventivt udbytte, hvorfor disse punkter kan være med til at fremme processen omkring det forebyggende perspektiv i samtalen, såfremt politiet kunne finde inspiration heri. Som afsnittet også indikerer er der i hvert fald ligheder at spore mellem punkterne og betjentenes vurdering af, hvad der skal gøre sig gældende for, at samtalen får en præventiv virkning.

Hæmmende faktorer for det præventive udbytte af bekymringssamtalen

I det følgende præsenteres de faktorer, der kan være hæmmende for det præventive udbytte af bekymringssamtalen.

Stempling

De faktorer der benævnes i det kommende afsnit relaterer sig til stemplingsrisikoen, da betydningen af unge lovovertræderes første møde med politiet som oftest relateres til en eventuel stemplingseffekt (Jørgensen et al., 2015:97). Her opfattes stemplingen som en hæmmende faktor, idet den kan have direkte effekt på kriminaliteten og recidivrisikoen. Det er dog væsentlig at indvende, at vi blot er i

stand til at påpege en *mulig* stempling som følge af politiets indgriben. Dette fordi vi ikke er i stand til at sige med sikkerhed, om de unge reelt påtager sig stemplet.

Som en ulempe der kan relatere sig til stemplingsrisikoen, påpeger en betjent: [...] *at barnet kommer ind og får en bekymringsamtale og så tænker "nå, var det dét?"* (bilag 5:27). Her kan der argumenteres for at forekomme en negligering af bekymringsamtalen, hvormed den unge formodentlig tør begå lignende handlinger igen, fordi det ikke var så slemt som antaget at sidde til en sådan samtale. I forlængelse heraf kan henvises til Stafford og Warrs videreudvikling af afskrækkelsesteorien, hvori de skelner mellem to typer af individer, som kan opleve strafundvigelse. I relation hertil vil en ung, der deltager i en bekymringsamtale karakteriseres som den type af individ, der har begået kriminalitet, men undgår en strafferetlig sanktion herfor, fordi sagen i første omgang kan klares med en bekymringsamtale. Det kan dog, ifølge Stafford og Warr, diskuteres hvorvidt denne strafundvigelse forebygger sandsynligheden for, at de unge vil begå kriminalitet igen, da de hævder, at dem der har erfaringer med at undvige en straf, formodentlig kan få den tanke, at de er immune overfor at blive straffet. Ifølge Stafford og Warr kan det antages, at når den unge enten ikke opdages eller opdages, men ikke får en straf herfor, begås der mere kriminalitet. Dette modsiger dog den empiriske forskning på området - bl.a. med hensyn til de resultater, som Farrington og kolleger viste i *The Cambridge Study in Delinquent Development*, som påpegede, at dem der får en strafferetlig sanktion efterfølgende begår mere kriminalitet end dem, der ikke pågribes og straffes herfor (Jørgensen et al., 2015:97).

I forlængelse af Stafford og Warrs påstand om, at nogle unge formodentlig kan få den tanke, at de er immune over at blive straffet, siger en betjent: *"Ja, altså "den tålte jeg en af, og så er jeg ikke så bange for at gøre det der igen, som jeg jo egentlig blev advaret imod"* (bilag 5:27). Når der forekommer denne negligering af bekymringsamtalen fra den unge, vil skammen over for den kriminelle handling, ifølge Braithwaite, formodentlig ikke opleves kriminalitetsafskrækkende, idet skammen angiveligt ikke har bevirket en reintegrerende effekt. Ifølge betjentene er en væsentlig faktor for at bekymringsamtalen lykkes, at de er i stand til at tale med

den unge og møde vedkommende med respekt og lydhørhed - og såfremt dette ikke er tilfældet - kan der argumenteres for, at bekymringssamtalen i nogle tilfælde vil udtrykke det Braithwaite beskriver som disintegrerende shaming fordi den unge, frem for handlingen, påføres skam. Dette kan have den konsekvens, at den unge udstødes endnu mere, hvorfor kriminelle subkulturer kan blive et attraktivt sted at søge tilflugt. Dette kan således være hæmmende for det præventive udbytte, fordi det formodentlig vil skubbe den unge yderligere i retning af en kriminel løbebane.

Ifølge Becker vil bekymringssamtalen i sig selv konstruere en afvigende status for de unge, der indkaldes til en samtale, men her opstår afvigelsen ikke grundet den handling, den unge har begået. Afvigelsen er derimod en konsekvens af samfundets regler og sanktioner overfor den unge, der har haft en bekymrende adfærd. Politiets reaktion og – ifølge Becker – stempel af den unge kan således være med til at skabe en afvigende status hos den unge. De unge vil derfor kendetegne det Becker forstår ved en *ægte afviger*, fordi de *har* begået en afvigende handling, og har samtidig modtaget et stempel herfor gennem politiets reaktion på den pågældende handling.

Ydermere kan bekymringssamtalen bidrage til en afvigende identitet, som i forvejen kan være dannet. I en af de to workshops giver en betjent et eksempel på, hvordan det med nogle unge kan være problematisk at holde en bekymringssamtale, fordi de oplever mødet med politiet som en form for statussymbol. En betjent fortæller her:

”Ja, eller at der faktisk [er] nogen, der bagefter sådan en samtale går ud og praler ude i klassen og så siger ”prøv og se nu har jeg talt med politiet, jeg er rigtig ganster og A-cap” og alt det andet lort der ikke, hvor man så tænker, okay, jamen så er der ingen grund til at give dem det, og så kører det bare derudaf, og nogen gange så kan man se på deres facebook, hvor de har været oppe og kravle på politibiler og alt muligt andet ik’ – og den mulighed skal de bare ikke have”. (bilag 6:57)

I ovenstående eksempel kan der argumenteres for, at disse unge i Lemerts optik vil være *sekundære afvigere*, fordi deres handlinger bliver i overensstemmelse med den afvigende identitet, de er tildelt gennem samfundets reaktion på deres afvigelse.

Det er i henhold til denne sekundære afvigelse, at bekymringssamtalen kan blive problematisk set i et stempelingsteoretisk perspektiv. Dette fordi afvigelsen bliver en del af den unges identitet, hvormed sandsynligheden for en fortsat kriminel løbebane efter samtalen vil øges.

I politijournalerne fra 2015 finder vi ligeledes eksempler på, hvordan afvigelsen hos den unge formodentlig er blevet sekundær. I en journal står der:

"PER var fuldstændig ligeglad med, at vi alle var samlet for at tale om ham og hans trivsel. Det var stort set ikke muligt at nå ind til sagens person, som under hele samtalen sad med et koldt udtryk i ansigtet samtidig med, at han udtalte, at han var ligeglad med alt, som der blev drøftet og foreslået. Sagens person oplyste desuden flere gange, at han "var neutral", når han blev spurgt til hans holdning til flere forskellige spørgsmål".

Med udgangspunkt i ovenstående uddrag fra en politijournal kan der argumenteres for, at afvigelsen hos sagens person sandsynligvis er blevet en selvopfyldende profeti, fordi vedkommende er blevet afsløret i sin afvigende handling. Stempelen er derfor blevet den unges statustræk, hvilket udgør en cirkel, der er svær at bryde. Stempelingen som en hæmmende faktor kan således finde sin forklaring i den ironiske negative effekt, idet samfundets stempel af afvigeren kan siges at skabe det, den har til hensigt at stoppe.

I evalueringen af netværkssamråd finder vi lignende eksempler som beskrevet gennem ovenstående citat fra en politijournal, hvilket i evalueringen henvises til som *det svære netværkssamråd*, hvor de unges reaktioner eller attituder kan vanskeliggøre gennemførelsen af netværkssamrådet og en realisering af de aftaler, der indgås, fordi der ydes modstand (Fuglsang, 2016b:31-32). I denne forbindelse kan vi gennem betjentenes udsagn sondre mellem to typer af unge, der sandsynligvis kan resultere i den *svære* bekymringssamtale: nemlig dem der negligerer samtalen,

og dem der opfatter det som et sejt træk, at de skal til samtale i politiet. Det kan formodentligt være vanskeligt at gennemføre en konstruktiv samtale med disse, fordi deres attitude og modstand vanskeliggør at iværksætte tiltag på baggrund af samtalen, som kan sikre det præventive udbytte.

Nogle af betjentene nævner, at det kan være en udfordring at afvikle bekymringssamtaler med unge, der allerede er sigtet i en sag. Om en konkret hændelse fortæller en betjent:

"[...] De er alle sammen blevet sigtet og blev anholdt på stedet af patruljerne [...]. Det hele er egentlig ordnet, men jeg blev bedt om at holde opfølgende samtaler med en af dem [...]. Den er sådan lidt op af bakke fra start af, fordi hun vidste godt at det var noget lort hun havde lavet osv. og der kommer et kæmpe erstatningskrav til dem uanset, så hvad er ideen i at holde sådan en samtale [...] hun er måske også allerede ovre i den røde, fordi det var også en, der røg hash i forvejen og det kan godt være lidt en ulempe nogen gange, at man bliver tildelt dem her, som er [...] for langt fremme i kassen" (bilag 6:56).

Ovenstående skal også ses i relation til, at betjentene nævner, at tillidsrelationen er brudt på forhånd, når de unge allerede er sigtet i en sag, og derefter skal ind og have en konstruktiv samtale om, hvordan lignende episoder undgås i fremtiden.

Langt størstedelen af de unge, der kommer til en bekymringssamtale vil dog, ifølge Lemert, være primære afvigere. Dette fordi de visiteres til en samtale som følge af, at der er begået noget kriminelt, de omgås de forkerte eller andet, der har relation til kriminalitet og kriminel adfærd, hvilket opfattes afvigende af politiet og samfundet generelt. De unge som erkender, at deres adfærd og/eller handlinger var forkert og derfor ændrer adfærd, vil formodentlig aldrig opnå en identitet, der afspejler den sekundære afvigelse, hvilket må være det mest efterstræbelsesværdige set i et forebyggende perspektiv.

Forhindringer i samarbejdet

Endnu en hæmmende faktor ved det præventive udbytte ved bekymringssamtalerne er forhindringerne i det tværsektorielle samarbejde. Disse forhindringer består bl.a. i, at få de forskellige instanser inden for netværket til at videndele og samarbejde. Jævnfør retsplejelovens § 115 kan:

“politiet [...] videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til andre myndigheder, hvis videregivelsen må anses for nødvendig af hensyn til 1) det kriminalitetsforebyggende samarbejde (SSP-samarbejdet) [...]”.
(Retsplejeloven § 115)

På trods af lovgivningen hersker der, ifølge betjentene, til stadighed tvivl om hvilke oplysninger, der må deles i henhold til tavshedspligten. En betjent fortæller:

“Jamen der er også utrolig mange indenfor netværket, synes jeg, som misforstår den her videndeling; hvad vi har lov til at dele og hvad vi ikke har lov til at dele. Altså der er virkelig mange, der er nervøse for at gå over den grænse. Vi må dele stort set alt for pokker og vi skal dele stort set alt. Det bliver bare ikke gjort” (bilag 5:17).

Angående SSP-møder på skolerne bakker en anden betjent i den anden politikreds op om, at kulturen omkring videndeling er misforstået: *“Jo på skoler, men der er de jo heller ikke meget for at der bliver nævnt navne og CPR-numre. Det er sådan en helt misforstået kultur”* (bilag 6:73). Den manglende videndeling er en begrænsning for samarbejdet mellem myndighederne, hvilket vurderes at være en hæmmende faktor for det præventive udbytte af bekymringssamtalerne, fordi samarbejdet mellem myndigheder er et væsentligt og nødvendigt led i forebyggelsen af kriminalitet (Jørgensen et al., 2015:111). Kortlægningens tabel 9 og betjentenes udsagn indikerer, at der er stor forskel på, hvorvidt de sociale myndigheder er repræsenteret ved bekymringssamtalen. En betjent fortæller:

”Nu hørte jeg at du også har socialforvaltningen med. Altså i [navn på kommune] kommune kan man knap nok få dem til at sidde med ved et SSP-møde ik’. Kan man så ikke sige, at det ville give større effekt, hvis politiet sammen med skolen og sammen med socialforvaltningen, i stedet for at det er os, der skal sidde og sige: ”hvis du går og laver det der, så kommer du i fængsel på et tidspunkt.[...]” men at det bliver en større indsats, hvor vi ikke skal til at sende nogle af de ting her videre. [...] så i stedet for at det kun var politiet, ville det give langt højere mening, at det også var socialforvaltningen og skolen som var inde over” (bilag 6:71-72).

Det faktum at socialforvaltningen ikke er repræsenteret ved alle samtaler, vurderes at være en hæmmende faktor for det præventive udbytte af bekymringsamtalen, fordi politiet afskriver sig fra at påtage sig rollen som tovholdere på de tiltag, der kan iværksættes.

Manglende uddannelse

Ifølge betjentene er en stor udfordring i deres anvendelse af bekymringsamtalerne, at de ikke har fået uddannelse heri i forhold til, hvordan samtalerne mest hensigtsmæssigt udføres for at sikre, at de bliver kriminalitetsforebyggende. Efter betjentenes eget udsagn agerer de nemlig som selvbestaltede eksperter.

Det faktum at de mangler uddannelse, kan argumenteres for at være problematisk i flere henseender. Dette eksempelvis i forhold til, at betjentene ikke har tilstrækkelige pædagogiske kompetencer, hvilket kan være en hæmsko for at skabe en forståelse i forhold til den unge. En betjent fortæller:

”Det er en kæmpe udfordring. Og der synes jeg, at vi mangler en masse. Altså i vores... Hvordan angriber man egentlig en med ADHD. Hvordan angriber man en, der er autist. Der skal vi da vide, hvordan er det lige er man tackler sådan en situation. Det har vi jo igen idé om” (bilag 5:32).

En måde at løse denne udfordring kunne være i form af, at have flere instanser repræsenteret ved bekymringsamtalen, da de formodentlig kan udfylde nogle af de

huller, som betjente nævner de mangler uddannelse i. En anden løsning vil som en selvfølge være, at samtlige forebyggelsesbetjente tilbydes uddannelse i at afholde bekymringssamtaler, og at dette tilmed gøres til et krav og ikke et tilvalg som på nuværende tidspunkt.

Sen indgriben

Som en hæmmende faktor for det kriminalitetsforebyggende sigte i bekymringssamtalen nævner nogle af betjentene, at responstiden er for lang fra, at hændelsen finder sted til, at de unge indkaldes til en samtale. Dette vurderes at hæmme det præventive udbytte, fordi de pågældende unge antageligt når at optræde flere gange på døgnrapporterne, før der foretages en bekymringssamtale. Samtalen mister derfor, efter betjentenes udsagn, sit perspektiv fordi den unge kan være for langt fremme i sin kriminelle karriere til, at denne udvikling kan stoppes ved en bekymringssamtale. En betjent fortæller:

"Igen synes jeg, at responstiden kommer ind her. Hvis vi bliver gjort opmærksom på en ung, som befinder [sig] eller lige er startet i et bekymrende netværk for eksempel [...]. Hvis en ung, som ellers ville kunne klare sig helt fornuftigt er for længe i sådan et netværk, så tillægger en ung dreng i 14-15 års alderen en adfærd og et renommé, som man skal leve op til, og som man ikke bare kan vende 180 grader fra den ene dag til den anden ved en bekymringssamtale. Altså hvis ikke vi kommer ind tidligt nok der, så er der en helt livsstil man skal bryde ned. [...] Så det er vigtigt, at man kommer ind tidligt i det der netværk". (bilag 5:34)

I forhold til responstiden er vi blevet opmærksomme på, at der i lovgivningen om netværkssamråd fremgår en tidsfrist, der siger, at kommunen skal indkalde til et netværkssamråd senest 7 dage efter, at de har modtaget dokumentation fra politiet om, at en ung er mistænkt for alvorlig kriminalitet (Fuglsang, 2016b:3). Det kunne være fordelagtigt, om en lignende tidsfrist indgik som et vigtigt element i processen fra, at en ung mistrives eller begår en kriminel handling, til vedkommende indkaldes

til en bekymringssamtale. Dette for at forhindre at der forekommer flere hændelser inden politiets indgriben og før det, efter deres udsagn, er for sent. En betjent siger:

”Altså en bekymringssamtale en måned efter en episode eller hvad det nu måtte være – det har bare ikke den samme tyngde som hvis man bliver kaldt ind umiddelbart efter det er sket. Det mister fuldstændig sin værdi i mine øjne.” (bilag 5:26)

I forhold til responstiden kan vi hente inspiration fra tidligere nævnte AGO-indsats, hvor der i evalueringen heraf bl.a. påpeges, at der i den ene kommune i gennemsnit går 11 dage fra, at SSP-medarbejderen får kendskab til den unge til, at der afholdes et AGO-møde, mens der i den anden kommune går 33 dage i gennemsnit (Fuglsang, 2016a:14). Der har endvidere været positive tilkendegivelser ved den hurtige reaktion (ibid.:28). Det vurderes fordelagtigt for det forebyggende udbytte af bekymringssamtalen, at der foretages en drøftelse om den generelle målsætning for responstiden for bekymringssamtalerne fra, at hændelsen har fundet sted til, at samtalen skal afvikles. I betænkningen om indsatsen mod ungdomskriminalitet lægges desuden vægt på, at kort responstid og konsekvens kan signalere til den unge, at der prompte reageres på uacceptabel adfærd (Betænkning nr. 1508, 2009:330,423).

Delkonklusion delanalyse II

De nævnte faktorer bidrager dels med en forståelse af, hvad betjentene oplever kan henholdsvis begrænse og muliggøre indsatsen. Dermed gives indsigt i, hvordan vi ud fra kriminologisk teori og forskning kan anskue noget som henholdsvis fremmende og hæmmende for det præventive udbytte af samtalerne.

I henhold til de fremmende faktorer gav analysen indblik i, at når samtalen kan afstedkomme et vendepunkt i den unges liv som følge af den forandringsproces, som samtalen kan foranledige, kan bekymringssamtalen anskues som et væsentligt tiltag i det forebyggende arbejde med kriminalitetstruede børn og unge. Betjentene vurderer, at erkendelse og den unges reaktion på samtalen er udtryk for succes. Dette er dog individuelt og differentieret i forhold til, hvorvidt den unge er villig til at

ændre sin adfærd til konform og lovlydig. Derudover blev det tydeliggjort, hvorledes stemplingen kan mindskes ved en bekymringsamtale, såfremt betjentene formår at opretholde den reintegrerende skam gennem en respektfuld og lydhør relation til den unge.

I de hæmmende faktorer har vi tydeliggjort, hvordan stemplingen kan blive en barriere i forhold til at sikre den præventive virkning i samtalerne. Dette ses særligt i de tilfælde, hvor den unge påtager sig stemplet, så afvigelsen bliver sekundær. Det kan også skyldes, at betjentenes tilgang til de unge peger i retning af, at skammen opleves disintegrerende, hvilket kan blive en hæmsko for et positivt præventivt udbytte. Derudover ser vi, at samarbejdet på tværs af myndighederne opleves at være en udfordring, hvilket kan opleves hæmmende, fordi det begrænser den nødvendige videndeling omkring de unge, som skal sikre en konstruktiv samtale. Betjentenes manglende uddannelse i afviklingen af bekymringsamtalerne kan ligeledes være en hæmmende faktor, fordi dette ikke kvalitetssikrer samtalen. Slutteligt kan responstiden og den sene indgriben fra hændelse til afholdelse af bekymringsamtale antages at være hæmmende for det præventive udbytte.

Diskussion

På baggrund af ovenstående to analysedele vil kommende afsnit indeholde en diskussion af hvilke faktorer, der bør være fremtrædende i forhold til at opnå det præventive udbytte af samtalerne. Dette skal særligt ses i relation til kriminalpræventive projekter og effektevalueringer, der er omtalt i udredningsrapporten til brug for Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet, hvori der opstilles nogle *forebyggelsesstrategier*, som bl.a. indeholder grundsætninger om god præventiv virksomhed (Betænkning nr. 1508, 2009:376, Clausen et al., 2009:135f). De respektive *forebyggelsesstrategier* nævnes i det følgende punkt for punkt og diskuteres i forhold til empirien, hvor de enkelte overskrifter dækker over disse strategier. Slutteligt diskuteres det, hvad det kræver for at være en god forebyggelsesbetjent, og hvordan bekymringssamtaler som kriminalpræventivt værktøj kan sammenlignes og sidestilles med lignende indsatser.

“Samarbejde på tværs af myndigheder”

Som ekspliciteret i analyseafsnittet er en forudsætning for det præventive udbytte af samtalerne, at samarbejdet på tværs af myndighederne fungerer, og at der finder en videndeling sted således, at den unges fremadrettede udvikling kan understøttes (Jørgensen et al., 2012:96). Der findes endnu ingen effektmålinger, der alene undersøger betydningen af samarbejdet, hvilket vanskeliggør muligheden for at udlede sikre konklusioner om effekten heraf. De nordiske ikke-effektevaluerede erfaringer peger dog i retning af positive samarbejdsprocesser, men påpeger også barrierer for samarbejdet. I empirien ses det, at samarbejdet mellem politiet og myndighederne, herunder også SSP-samarbejdet, på nogle lokalstationer fungerer godt, mens det på andre er vanskeliggjort af udfordringer i forhold til, at få myndighederne repræsenteret ved bekymringssamtalerne. Derudover ser nogle af betjentene en yderligere barriere, idet man i samarbejdet mangler at kunne videndele som et forarbejde til bekymringssamtalen for at sikre et konstruktivt udbytte, der tager afsæt i et udviklingspotentiale hos den unge.

Analysen gav indsigt i, hvorledes opfølgningen efter bekymringssamtalen er vanskeliggjort af myndighedernes manglende deltagelse. Det opfølgende arbejde må

antages at udgøre en væsentlig faktor for at sikre det præventive potentiale. Dette bakkes op af forskningen, der siger at der skal forekomme et *efterværn eller en struktureret opfølgning*, hvor det påpeges, at der skal være en fortsat overvågning af udviklingen, så der kan foretages interventioner ved forværring af situationen (Jørgensen et al., 2012:102). Denne strukturerede opfølgning kan sammenlignes med det, vi henviser til som et krydstjek i politiets systemer. Denne opfølgningsprocedures betydning for forebyggelsen står dog til diskussion, og det er da heller ikke alle betjente, der foretager denne som et led i arbejdet med bekymringssamtalerne. Betjentene stiller spørgsmålstejn ved, hvilken effekt det har, at de tjekker de pågældende unge i deres systemer og til stadighed må konstatere, at de optræder på politiets døgnrapporter. Ifølge Rigspolitiets samtalekoncept udgør *tiltag* et vigtigt punkt i samtalen, hvilket kan henvises til som et *efterværn* af samtalen. Tiltaget skal bidrage til en positiv fremtidig udvikling hos den unge, men dette tiltag er vanskeligt at iværksætte, fordi det er de sociale myndigheder og ikke politiet, der har mulighed for at etablere en indsats som følge af bekymringssamtalen (Rigspoliet, 2015:10). I netværkssamrådene er det myndighedspersonerne, der sørger for at udforme handleaftaler og -pligter, hvilket ligeledes kunne gøre sig gældende i bekymringssamtalerne. Betjentene udtrykker, at der er brug for, at de går mere systematisk til værks, når der skal laves en opfølgning og en aftale, men det kan dog diskuteres, hvor ensartede og systematiske opfølgningsprocedurer og aftaler, der i virkeligheden kan udarbejdes, når nu målgruppen for bekymringssamtalen er så bredt defineret. Dette må sandsynligvis differentiere alt efter, hvordan de pågældende er kategoriseret som henholdsvis rød, gul eller grøn, da deres behov formodentlig vil være forskellige i forhold til fremtidsudsigter og –muligheder. Dette bakkes op af forskningen, der siger, at tiltag må tilpasses den enkelte unge for at sikre en præventiv virkning (Betænkning nr. 1508, 2009:379f).

“Hurtig og tidlig indsats”

De udfordringer der er i samarbejdet mellem myndighederne vanskeliggør den hurtige og tidlige indsats. Grundet disse vanskeligheder kan det diskuteres, om ikke indsatsen kommer for sent i forhold til nogle af de unges udvikling af kriminel

adfærd. Som påpeget i de hæmmende faktorer, oplyser nogle af betjentene da også, at responstiden på nuværende tidspunkt er problematisk i forhold til at sikre en positiv fremadrettet udvikling hos de unge, da de som oftest vil optræde flere gange i politiets systemer, inden de griber ind med en samtale. Problematikken omkring responstiden skal dog ikke udelukkende finde sin forklaring i politiets oplevelse af det vanskelige samarbejde mellem myndighederne. Det kan også skyldes, at betjentene ikke i alle tilfælde tjekker døgnrapporterne grundet manglende tid og ressourcer hertil, hvorfor de i nogle tilfælde reagerer for sent overfor de unge. Jævnfør Rigspolitiets koncept kan politiet gribe ind i sager, der berører en generel mistrivselproblematik, hvilket formodentlig vil afspejle en tidlig indsats, inden der er begået en eventuel kriminel handling. I konceptets skelnen mellem generelle og specifikke bekymringer er det imidlertid vanskeligt at gennemskue, hvornår politiet skal gribe ind. På den ene side er politiet opmærksomme på, at den tidlige indsats er mest effektiv i det forebyggende arbejde, mens det på den anden side opleves vanskeligt at gribe ind i sager, der berører den generelle trivsel hos en ung, fordi det hurtigt bliver for upræcist. De fortæller i denne forbindelse, at det er en grænse de skal passe på med ikke at overtræde, da det kan sende nogle forkerte signaler.

“Fokus på personernes ressourcer frem for deres problemer”

Analyseafsnittet omkring visitationen af unge til bekymringssamtalerne understreger vigtigheden i, at betjentene holder fokus på de unges ressourcer frem for på deres risici, fordi dette skal sikre det udviklingsmæssige perspektiv og dermed forebyggelsen i samtalen. Dernæst vurderes det hensigtsmæssigt, at samtalen beror på *behovsprincippet*, hvorfor betjentene bør sætte sig på forhold, der er mulige at ændre – nemlig de dynamiske faktorer (Jørgensen et al., 2012:102). Dette fordi der som også indikeret gennem de idealtypiske betragtninger af de røde, gule og grønne børn, vil være forskellige kriminogene forhold, der har betydning for forekomsten af kriminalitet. I Rigspolitiets koncept anbefales det, at Socialstyrelsens risiko- og resourceskema bruges som en del af tværsektorielle samarbejde således, at der forekommer en videndeling omkring de enkelte unge (Rigspolitiet, 2015:7). Dette er på nuværende tidspunkt ikke synligt i alles praksis, og der kan derfor stilles spørgsmål ved, hvorvidt der hersker et helhedsorienteret blik i samtalen. Dette

fordi konceptet beskriver, at en udfyldelse af risiko- og resourceskemaet netop kan skabe et helhedsorienteret fokus på den unge. Betjentene oplever, at det er tidskrævende, hvis de skal ringe rundt og søge viden om de unges adfærd gennem kontakt til relevante aktører i de unges liv for at kunne udfylde dette skema, men anerkender samtidig, at det er et vigtigt og nødvendigt stykke arbejde for at kunne sikre en god og konstruktiv bekymrings samtale.

“Inddragelse af familie og nærmiljø”

Denne forebyggelsesstrategi kan siges at være nært beslægtet med ovenstående princip, idet familien og nærmiljøet kan udgøre ressourcer hos en ung, som findes væsentlige for et succesfuldt præventivt udbytte (Jørgensen et al., 2012:105). Dette italesættes direkte af en betjent, der påpeger at unge, der er i målgruppe for en bekymrings samtale og som kan forebygges, må være dem, der har en ressource i form af deres forældre eller deres omgivelser. Forældrene kan derved udgøre en væsentlig forudsætning for det præventive udbytte. Det er således nødvendigt, at forældrene inddrages og deltager i bekymrings samtalerne, hvilket også er en forudsætning for, at samtalen virker reintegrerende, hvis vi skal forfølge pointerne fra Braithwaite, da forældrene vil udgøre de unges gensidige afhængighedsforhold. En anden årsag til væsentligheden i at inddrage familien og nærmiljøet kan også skyldes en voksende erkendelse af, at unges problemer ofte er relateret til familie, skole og/eller venner. Derudover viser en kortlægning fra SFI, at indsatser til forebyggelse af ungdomskriminalitet har en god effekt, hvis der inddrages flere aspekter af den unges liv; herunder både den unge selv, familien og det omkringværende sociale miljø (Manuel & Jørgensen, 2013:208f, Fuglsang, 2016b:7).

“Sikre den unges kontakt med prosociale miljøer/kammeratskabsgrupper”

I politijournalerne fra 2015 er et gennemgående tema forebyggelsesbetjentenes italesættelse af den unges valg af omgangskreds. Dette fordi nærmiljøet eller det sociale netværk i særlig grad har betydning for de unges kriminalitet (Jørgensen et al., 2012:105, betænkning nr. 1508, 2009:378). Det er derfor væsentligt, at betjentene støtter de unge i at opbygge et nyt prosocialt netværk. Dette kræver imidlertid, at der etableres kontakt til prosociale miljøer, som styrker den unges

engagement og involvering heri, hvilket eksempelvis kunne være at myndighederne bevilger et fritidspas til den unge. I denne sammenhæng kan der igen stilles spørgsmålstejn ved hvilken faggruppe, der har ansvaret og ressourcerne herfor.

“Undgå overdrivelser og skræmmekampagner”

Som beskrevet tidligere fandt Justitsministeriets effektmåling af bekymringssamtalerne fra 2013 ingen effekt, hvilket dels kan skyldes den manglende matchende kontrolgruppe til eksperimentalgruppen. Det kan dog diskuteres, om den manglende effekt også kan skyldes, at betjentene tager afsæt i nogle grundtanker og ideologier, der i forskningen har vist sig ikke at have en effekt på recidiv. Dette særligt i forhold til den afskrækkende effekt, som også er benævnt i analyseafsnittet omkring politiets rolle. Ifølge kommissionsrapporten når man ikke langt i forebyggelsen med skræmmekampagner og overdrivelser, da forskningen entydigt peger i retning af, at afskrækkelsen kan øge risikoen for at fremme kriminalitet frem for at hæmme den (Betænkning nr. 1508, 2009:378).

Betjentenes intenderede effekt med de afskrækkende midler kan derfor diskuteres at have den modsatte effekt, end den antageligt er tiltænkt fra betjentenes side, når de både bærer uniform og eksempelvis præsenterer de unge for "Hotel Gitterly". Dog kan vi stille spørgsmålstejn ved, om det overhovedet er muligt helt at afskrive den afskrækkende rolle, som politiet for nogle vil have, fordi de jo skal agere som lovens lange arm.

“Varieret og individuelt baseret tilgang”

Eftersom målgruppen for bekymringssamtalen ikke er fast defineret, og dermed tager afsæt i unge med forskelligartede personlige og sociale problemer, vurderes det hensigtsmæssigt, at betjentene går forskelligt til værks under samtalerne med de unge for at sikre en individuelt tilrettelagt indsats (Betænkning nr. 1508, 2009:378). Dette kan dels opnås gennem en identificering af de unges risici og ressourcer, fordi dette danner grundlaget for en forskelligartet tilgang til de unge. Derudover kan der igen henvises til behovsprincippet, hvor behovene hos den enkelte vil være forskelligt alt afhængigt af, hvordan vedkommende er kategoriseret og hvilke tiltag, der kan iværksættes efterfølgende. En betjent illustrerer ved workshoppen, at de har med

mennesker at gøre, idet ingen samtale, ingen risiko og ressourcer hos en ung og ingen opfølgingsprocedure er ens, hvorfor ensartetheden formodentlig bliver vanskelig at imødekomme. Ensartetheden i forhold til deres registreringspraksis kan dog hævdes, at være en nødvendighed såfremt indsatsen skal gøres målbar, hvilket også efterstræbes jævnfør Rigspolitiets bekymringsamtalekoncept.

“Vedholdenhed/fastholdenhed/kontinuitet”

Dette punkt som en forebyggelsesstrategi kan diskuteres i henhold til dette præventive værktøj. Det kan diskuteres, om det er politiets opgave at vedholde, fastholde og sikre kontinuitet i den unges livsbane, når nu ”interventionen” i form af bekymringsamtalen er så kortvarig. Dette princip skinner derfor ikke decideret igennem i empirien, men der kan som en selvfølgelighed argumenteres for, at det vil højne det præventive aspekt i samtalerne, såfremt den unge fastholdes i konforme aktiviteter.

“Medtænk stemplingsrisiko”

Et princip der er synligt gennem hele analysen er stemplingen, hvad enten bekymringsamtalen kan anses for at mindske eller fremme denne. Som benævnt i analysedel II kan stemplingen undgås blandt dem, hvor bekymringsamtalen erstatter en sigtelse, mens samtalen i sig selv kan bevirke en stempling blandt dem, der dels negligerer bekymringsamtalen og dem, der ikke har begået en reel kriminel handling, men alligevel indkaldes til en bekymringsamtale. På trods af at bekymringsamtalerne kan indebære, at stemplingsrisikoen mindskes, kan der også argumenteres for, at den øges. Stemplingen er derfor i dette tilfælde tvetydig, men det er vigtigt at gøre opmærksom på, at alternativet kunne være endnu værre, når nu den formelle rettergang undgås.

Ifølge det stemplingsteoretiske perspektiv vil en ung dog aldrig undgå at påføres et stempel som følge af, at blive kaldt til en bekymringsamtale, fordi dette i sig selv vil afspejle en reaktion på den pågældende (kriminelle) handling. Dette vil dog formodentlig være forskelligt afhængigt af, om der er tale om røde, gule eller grønne børn. Når der som nævnt, uanset den kategorisering den pågældende unge har, i udgangspunktet kan være en stemplingsrisiko forbundet med at have dem til en

samtale, reflekterer betjentene også over, at årsagen til bekymring ikke er ligegyldig i forhold til, hvornår de griber ind. I betjentenes forståelse af på hvilken baggrund de skal indkalde til en bekymringssamtale – herunder deres skelnen mellem generel trivsel og egentlige sager, hvor der er begået kriminalitet – kan der i relation til det stempingsteoretiske perspektiv argumenteres for at lægge et fornuftigt rationale heri. Nogle betjente fortæller, at bekymringssamtalen som udgangspunkt bør tage afsæt i, at der er begået en konkret hændelse, hvor straffeloven overtrædes, fordi dette muliggør, at de har et konkret afsæt i samtalen. En generel mistrivselproblematik hos en ung vil formodentlig være vanskelig at italesætte og håndhæve på samme måde som en konkret ulovlig hændelse. Eftersom der ifølge forskningen er en stempingsrisiko forbundet med politiets indgriben kan det diskuteres at være hensigtsmæssigt, at de i nogle tilfælde ikke foretager bekymringssamtaler på baggrund af generelle mistrivselproblematikker. Dette fordi samtalen i sig selv kan påføre den unge et stempel på trods af, at der ikke er begået en egentlig afvigende/kriminel handling.

Den gode forebyggelsesbetjent

Det kommende afsnit er ikke sat i relation til en egentlig forebyggelsesstrategi, men er derimod et væsentligt element, der skinner igennem betjentenes beretninger om deres praksiserfaringer ved brugen af bekymringssamtalerne. Dette omfatter, at det ikke er alle og enhver, der kan udføre dem i praksis. Det kræver, at man er i stand til at danne relationer og til en vis grad sætte sig i de unges sted for at imødekomme dem med lydhørhed og respekt, fordi dette har betydning for oplevelsen af, at have deltaget i en bekymringssamtale og dermed de unges videre færd. I kommissionsrapporten skitseres nogle behandlingsprincipper over for unge lovovertrædere, hvor vi er klar over, at bekymringssamtalerne ikke indskrives sig heri, men som et element af de i alt 18 behandlingsprincipper ser vi *anvend menneskelige strategier* som et element vi ligeledes kan tilskrive som et princip for den gode præventive bekymringssamtale (Betænkning nr. 1508, 2009:312). Det nytter ikke noget at anvende strategier, der sigter mod hævn og afskrækkelse, da dette har dårlige forudsætninger for at lede til noget positivt. For at kunne foretage den gode, konstruktive samtale er det da også en forudsætning, at betjentene har

den fornødne tid, da dette forudsætter et tidskrævende forarbejde, hvorfor der skal sættes tid og ressourcer af hertil og tilmed være forståelse herfor fra ledelsen. Derudover er et vigtigt element, at betjentene får den nødvendige uddannelse således, at de kan tilegne sig de rette kvalifikationer.

Bekymringssamtaler og øvrige kommunale indsatser

Med vores nuværende indsigt i bekymringssamtaler og den viden vi har tilegnet os om lignende indsatser, der dog er forankret i det kommunale regi - herunder bl.a. kommunernes brug af netværkssamråd og pilotprojektet "aftale om god opførsel", kan det diskuteres om ikke politiet bør drage nytte af tiltag, der sigter mod samme præventive mål som bekymringssamtalerne. Vi undrer os over, at der arbejdes med forskellige værktøjer i forskellige instanser, som kan argumenteres for at kunne det samme, men hvor politi og socialforvaltning ikke i alle tilfælde taler sammen. I Justitsministeriets evaluering af kommunernes brug af netværkssamråd ser vi, at der i de 232 sager, hvor der i 2015 er afholdt netværkssamråd, i 218 tilfælde er oplysninger om, hvem har deltaget på samrådet. Politiet er udelukkende repræsenteret i 10-20 procent af netværkssamrådene (Fuglsang, 2016b:24). Sagsbehandlerne påpeger i denne henseende samme problematikker som betjentene ift. at få de respektive parter til at deltage i henholdsvis netværkssamrådene og bekymringssamtalerne, og påpeger endvidere en problematik i, at få betjentene til at dele ungelisterne. Det tyder altså på, at være en generel udfordring at få samarbejdet mellem myndighederne til at fungere hensigtsmæssigt, hvorfor dette i højere grad bør være noget, der prioriteres fra både politiets og myndighedernes side.

Der kan endvidere stilles spørgsmål ved at netværkssamrådene, der berører alvorlig førstegangskriminalitet, er forankret i socialforvaltningen mens bekymringssamtalerne, der berører ikke-alvorlig førstegangskriminalitet, er forankret hos politiet. Spørgsmålet bliver om forankringen af de to værktøjer ikke burde være omvendt således, at netværkssamrådene i højere grad berører den generelle trivsel og tidlige indgriben. Dette fordi skolen som institution hyppigt er repræsenteret ved disse samråd, og betjentene nævner, at det er en grænse de synes er uhensigtsmæssig at overtræde. Derudover kan det diskuteres, hvorvidt

alvorlig førstegangskriminalitet overhovedet er en del af det forebyggende arbejde, hvori bekymringssamtalerne jo er forankret som en væsentlig del heraf. Dernæst er det interessant, at Socialstyrelsen har udarbejdet en vejledning til AGO-indsatsen, som langt hen af vejen er identisk med de emner, som bekymringssamtalerne omfatter (Fuglsang, 2016a:3). Ligeledes ses det, at årsagerne til den bekymrende adfærd hos de unge, der vurderes AGO-egnet er stort set den samme som dem, der indkaldes til en bekymringssamtale, hvor de som oftest vurderes egnet på baggrund af tyveri, hvilket ligeledes gør sig gældende i bekymringssamtalerne (Fuglsang, 2016a:12). I evalueringen af AGO har der vist sig at være positive tilkendegivelser omkring de forskellige myndigheders tilstedeværelse heri, hvor de hver især kan argumenteres for at tage del i ejerskabet og processen omkring indsatsen. Under mødet koncentrerer SSP-medarbejderne sig om at opnå en god dialog med familien og udfylde samtalepapiret, mens betjentenes rolle primært er at gøre familien og den unge bevidst om handlingen og adfærdens konsekvenser for fremtiden, hvormed de supplerer hinanden med hver deres kompetencer (Fuglsang, 2016a:23). Dette kunne ligeledes gøre sig gældende under bekymringssamtalerne, hvor betjentene påpeger, at de mangler uddannelse og kompetencer. Eftersom dagsordenen på bekymringssamtalerne kan argumenteres for at være tilsvarende dagsordenen på AGO-møderne vil det givetvis være fordelagtigt, at samme rollefordeling gjorde sig gældende ved bekymringssamtalerne. Dette kan også muliggøre, at få relevante myndighedspersoner til at deltage, så de forskellige parter føler ejerskab over processen, og der kan iværksættes tiltag. Der er således elementer i disse forskellige indsatser, hvor der kan argumenteres for, at det ville være fordelagtigt for forebyggelsen, at man i højere grad søger inspiration i hinandens indsatser, når nu vi ser, at de i høj grad overlapper hinanden på visse områder.

Konklusion

Forebyggelsesbetjentenes praksiserfaringer er en forudsætning for, at vi er stand til at undersøge brugen af bekymringssamtalerne, da deres refleksioner over praksis giver indblik i, hvordan de anvendes, og hvad betjentene vurderer skal være opfyldt for at bekymringssamtalerne opnår det tilsigtede formål. Politiets nationale forebyggelsesstrategi beskriver, at det præventive arbejde skal ses som en helhedsorienteret indsats, hvorfor vi ikke kan anskue et af de diskuterede forebyggelsesstrategier som værende mere væsentlig end en anden (Rigspolitiet, 2014:2). En god og konstruktiv bekymringssamtale skal dog betragtes ud fra mange delelementer, som tilsammen kan vurderes at være effektive, hvis indsatsen skal opnå det præventive formål.

Politiets anvendelse af bekymringssamtalerne

I problemfeltet stilles spørgsmålsteget ved, om betjentene skaber deres eget koncept for afholdelse af bekymringssamtaler, hvilket i nogle tilfælde bekræftes gennem empirien. Dette kan bl.a. skyldes, at Rigspolitiets bekymringssamtalekoncept ikke er kommet til alle forebyggelsesbetjentes bekendtskab. Den udarbejdede kortlægning udgør et empirisk fund, der viser de to politikredses brug af bekymringssamtalerne, hvilket i nogle tilfælde afviger fra Rigspolitiets samtalekoncept.

Kortlægningen har givet indsigt i antallet af registrerede bekymringssamtaler i de to politikredse for at vise et billede af, hvor meget samtalerne i det hele taget bruges i det forebyggende arbejde. Her ses det, at politikredsene ligner hinanden med hensyn til antallet af registrerede samtaler i perioden 2013-2016, og ligeledes hvordan de unge er fordelt på køn og alder. Langt størstedelen af de unge, der har været indkaldt til bekymringssamtale i perioden, udgør drenge, mens der i forhold til alderen på de unge forekommer en lille overvægt af samtaler med unge over den kriminelle lavalder. Desuden viste kortlægningen, at kriminalitet som årsag til bekymring udgjorde den største procentandel af de samtaler, der er registreret. Ved gennemlæsning af politijournalerne fra 2015 identificerede vi typer af opfølgninger, hvilket viste sig at være forskelligartet fra politikreds til politikreds i forhold til, hvordan de har grebet opfølgningen an. Særligt opfølgningen og dennes betydning

for arbejdet med bekymringsamtalerne har givet anledning til megen refleksion hos forebyggelsesbetjentene. Gennem drøftelser og interviews med betjentene er de blevet bevidste om, at der er behov for at skærpe opmærksomheden på eventuelle ensartede opfølgingsprocedurer for, at bekymringssamtalen ikke kommer til at stå alene, uden at der iværksættes et tiltag, såfremt der vurderes at være behov herfor. Ydermere viser kortlægningen en oversigt over fokuspunkter i bekymringssamtalerne, hvor det ses, at betjentene italesætter de strafferetlige konsekvenser. Ved gennemlæsning af politijournalerne og betjentenes udsagn ved de to workshops er vi blevet opmærksomme på, at betjentene bruger deres rolle under bekymringssamtalerne til at håndhæve de formelt gældende regler i samfundet, hvor de sommetider bruger afskrækkelse som et middel til at få de unge til at adfærdsregulere. I den forbindelse kan der dog stilles spørgsmålstegn ved, om dette har den intenderede effekt, når effektmålinger af præventive indsatser viser, at afskrækkelse og skræmmekampanjer ikke viser en recidivhæmmende effekt (Betænkning nr. 1508, 2009:352).

De to workshops og betjentenes beretninger om deres praksiserfaringer og forståelse af bekymringssamtalerne gav endvidere indsigt i, at de i nogle tilfælde bruger bekymringssamtalerne som et tillidskabende værktøj for at skabe en god relation til de unge. Dette er en erfaring betjentene har fået ved at benytte bekymringssamtalerne, men i Rigspolitiets samtalekoncept er det ikke beskrevet som en del af samtalerens primære formål. Analysen har dog tilvejebragt, at bekymringssamtalerne bl.a. er afhængige af, at de udføres af de rette (forebyggelses)betjente, der formår at møde de unge med lydhørhed og respekt for at opretholde en tillidsfuld relation til den unge. Det er netop afgørende for det kriminalpræventive udbytte, at betjentene formår at opbygge den gode relation til de unge. Såfremt dette ikke formås af betjentene, kan det i første omgang betyde, at de unge ikke adfærdsregulerer som følge af samtalen, og dermed forbliver i den kriminelle løbebane, hvilket i værste tilfælde kan skubbe nogle af de unge yderligere i retning af kriminalitet.

Betydningsfulde faktorer for præventivt udbytte af bekymringssamtalerne

På baggrund af de resultater, som analysen tilvejebringer, kan udledes en række betydningsfulde faktorer, som kan bidrage til at sikre det præventive sigte i bekymringssamtalerne. Faktorerne er både udledt på baggrund af betjentenes erfaringer, men kan også ses i forhold til, hvilke faktorer forskningen antyder som værende væsentlige i forhold til god præventiv virksomhed.

I betjentenes beretninger om arbejdet med bekymringssamtalerne ses en tendens til, at målgruppen på nuværende tidspunkt synes at være upræcis. Det tyder på at være en svær vurderingssag, hvornår de unge skal og bør visiteres til en bekymringssamtale, hvilket formodentlig også kan finde sin forklaring i, at definitionen af ikke- alvorlig førstegangskriminalitet er uklar. Det synes fordelagtigt, at (forebyggelses)betjentene gøres bekendt med de fire "bekymringstypologier", der benævnes i Rigspolitiets bekymringssamtalekoncept, da dette bl.a. kan udgøre årsagen til, at en ung indkaldes til en samtale. Betjentene ytrer i denne forbindelse ønske om, at de bliver mere skarpe og konkrete i forhold til, hvem der er i målgruppe for en bekymringssamtale. Dette sikrer et fremtidsperspektiv i samtalerne således, at der ikke foretages bekymringssamtaler med unge, der er svære at rette ind med en sådan indsats. En betydningsfuld faktor for at bekymringssamtalerne opnår deres præventive sigte er således, ifølge betjente, en mere præcis målgruppe.

I forhold til forebyggelsesstrategien "fokus på ressourcer frem for problemer", vurderes unges risiko- og ressourceforhold ligeledes at være et væsentligt fokuspunkt i arbejdet med bekymringssamtalerne, da dette også kan skærpe opmærksomheden på hvilke unge, der kan være i målgruppe for en bekymringssamtale, hvor en overvægt af risici formodentlig vil vanskeliggøre indsatsen og det præventive sigte.

Dernæst vurderes "samarbejdet på tværs af myndigheder" ligeledes at være en betydningsfuld faktor for bekymringssamtalernes præventive virkning, hvilket også udgør en af forebyggelsesstrategierne. Eftersom ungdomskriminalitet i sig selv er et komplekst fænomen, kræver det sammensatte løsninger, hvorfor det forebyggende samarbejde bl.a. er en forudsætning for det kriminalpræventive sigte i

bekymringssamtalerne. Politiet kan næppe stå alene i forsøget på at mindske ungdomskriminalitet, og derfor bliver det tværsektorielle samarbejde en væsentlig faktor. Samarbejdet er lige nu vanskeliggjort af den videndeling, der bør finde sted mellem de forskellige instanser for, at disse bliver tilstrækkelig klædt på til bekymringssamtalen og besidder den fornødne viden om den unge og dennes (familiære) omgivelser. Dette fordi der hersker tvivl om, hvornår tavshedspligten brydes, og hvornår der i det hele taget må udveksles personlige oplysninger jævnfør retsplejelovens § 115. Derudover oplever betjentene vanskeligheder i at få relevante myndighedspersoner repræsenteret ved samtalerne, hvilket er en udfordring i forhold til at kunne iværksætte tiltag, der er tilpasset den enkelte unge og dennes behov. For at kunne sætte ind med mere indgribende tiltag, kan det være en nødvendighed at få disse relevante myndighedspersoner repræsenteret, da det rækker ud over politiets arbejdsmæssige opgaver at kunne opstarte indsatser/tiltag på baggrund af bekymringssamtalerne. Såfremt den tilsigtede virkning af bekymringssamtalerne skal opnås, bør der inddrages elementer, som kan argumenteres for at ligge uden for politiets arbejdsopgaver, hvorfor Rigspolitiets samtalekoncept kan forekomme ufuldstændigt på nuværende tidspunkt. Dette hænger ligeledes sammen med typen af opfølgning, som politiet er i stand til at foretage på baggrund af bekymringssamtalerne, som lige nu er et krydstjek i deres sagsstyringssystem for at se, om de pågældende unge optræder i politimæssige sammenhænge igen. Dette er også med til at understrege nødvendigheden i såvel videndelingen på tværs af myndighederne samt deltagelsen af relevante myndighedspersoner under bekymringssamtalerne, da krydstjekket som opfølgningsprocedure næppe kan stå alene, hvis det præventive sigte skal opnås. Det kan derfor vurderes at være betydningsfuldt for arbejdet med bekymringssamtalerne, at der tilvejebringes nogle standardiserede opfølgningsprocedurer, der kan tages afsæt i afhængigt af, hvordan den unge er kategoriseret i forhold til dennes kriminogene forhold. Dette kan sikre, at der iværksettes en indsats og at denne tilmed er forskelligartet blandt de forskellige grupper af unge, hvilket er fordelagtigt for det præventive sigte (Clausen, 2009:138). Derudover har analysen givet indblik i, at betjentene vurderer den unges erkendelse af problemet, tårerne og ressourcestærke forældre, der tager affære samt en

tillidsfuld relation som betydningsfulde faktorer, når samtalen skal have et præventivt udbytte.

Forebyggelsesstrategien om "hurtig indgriben" er ligeledes en betydningsfuld faktor i arbejdet med bekymringssamtalerne. Det kan være hensigtsmæssigt, at der fremgår en tidsfrist fra at den unge begår en afvigende (kriminell) handling til at vedkommende indkaldes til en bekymringssamtale, hvilket gør sig gældende i netværkssamrådene. Dette kan desuden signalere, at der hurtigt reageres på uacceptabel adfærd. Ydermere er det betydningsfuldt og fordelagtigt for det forebyggende perspektiv, at stemplingen af de unge mindskes, når politiet gennem den uformelle tilgang, som bekymringssamtalerne indebærer, undgår at trække dem gennem en retssag. Der kan derfor argumenteres for, at stemplingsrisikoen er medtænkt i indsatsen omkring bekymringssamtalerne, når dette forudsætter, at den unge ikke får en plet på straffeattesten, hvilket også udgør en af forebyggelsesstrategierne.

Dernæst påtales det af betjentene, at den gode bekymringssamtale kræver megen tid og ressourcer. I arbejdet med bekymringssamtalerne er det altså en fordel, at ledelsen formår at acceptere og anerkende de vilkår der, ifølge betjentene, forudsætter at de kan foretage et ordentligt stykke arbejde. Det vurderes desuden problematisk for arbejdet med bekymringssamtalerne, at samtlige forebyggelsesbetjente ikke tilbydes uddannelse heri. På nuværende tidspunkt synes de at gøre noget lidt tilfældigt alt efter, hvad der giver mening for den enkelte forebyggelsesbetjent på den enkelte lokalstation, hvor sidemandsoplæring lige nu er måden, hvorpå de arbejder med og afholder bekymringssamtaler.

På sigt kan bekymringssamtalerne og de tiltag, der kan iværksættes på baggrund heraf, og som udgør et væsentligt kriterium for at samtalerne opnår det kriminalpræventive sigte, være det skub, der skal til for at den unge kommer tilbage på rette spor. Der kan dog argumenteres for, at nogle af de nævnte forebyggelsesstrategier bør tænkes ind i konceptet for at samtalerne i højere grad bliver virkningsfulde. For at kunne gøre indsatsen målbar og vise en pålidelig effekt

af bekymringssamtalerne kræver det, at samtlige (forebyggelses)betjente, der foretager bekymringssamtaler, følger retningslinjerne til registreringspraksissen.

Anvendelse af specialets resultater i praksis

Specialets tilblivelse har kun været muligt gennem et samarbejde med Nordjyllands og Midt- og Vestjyllands Politi. Derfor er det også væsentligt at påpege, hvordan specialets resultater og vidensbidrag kan anvendes, og må læses i forhold til den praksis empirien er indsamlet i. Vi har undersøgt brugen af bekymringssamtaler i to politikredse, som hver især har påpeget muligheder og udfordringer i arbejdet hermed, men som også differentierer alt efter, hvilken politikreds de respektive betjentes praksiserfaringer er indlejret i. Vi har set, at der på trods af Rigspolitiets nationale bekymringssamtalekoncept og ønsket om en højere grad af ensartethed, foreligger forskelligartede praksisser i brugen af bekymringssamtalerne. Dette er dog karakteristika, der har gjort sig gældende i de kontekster som nærværende undersøgelse er indlejret i, hvormed der kan være andre muligheder og begrænsninger forbundet med brugen af bekymringssamtalerne i andre politikredse, såfremt undersøgelsen skulle gentages.

De udfordringer såvel som muligheder, som forebyggelsesbetjentene har italesat og som vi har identificeret gennem politijournalerne, har vi forsøgt at holde op imod forskning, der har målt tiltag over for unge (potentielle) lovbyggere. Dette for at udlede betydningsfulde faktorer for at bekymringssamtalerne opnår det tilsigtede præventive udbytte. De udfordringer og muligheder, vi har identificeret afspejler udelukkende de to kontekster, som undersøgelsen tager afsæt i. Dermed også sagt at der muligvis findes andre faktorer ved brugen af bekymringssamtalerne, som kunne være hæmmende og fremmende i andre kontekster. Ved anvendelsen af de omtalte forebyggelsesstrategier, der i udredningen til brug for Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet udgør god præventiv virksomhed, er de udledte faktorer sidestillet med, hvad effektmålinger og kriminalpræventive projekter har dokumenteret som værende virksomt i forhold til forebyggelse af ungdomskriminalitet i det hele taget. Dette muliggør at de faktorer som nærværende undersøgelse kan udlede, får et mere generelt sigte, der kan være

vejledende for et godt præventivt udbytte af bekymringsamtalerne i politiorganisationen generelt. På baggrund af politiets praksiserfaringer med bekymringsamtalerne fremstår disse som et vigtigt element i det forebyggende arbejde, men nærværende undersøgelse har bl.a. vist at sådanne indsatser næppe kan stå alene, og bør suppleres med tiltag, der kan understøtte de unges fremtidsperspektiv og –muligheder.

Litteraturliste

Antoft, Rasmus & Heidi Houlberg Salomonsen (2007): "Det kvalitative casestudium - introduktion til en forskningsstrategi", i Rasmus Antoft & Michael Hviid Jacobsen m.fl. (red.): *Håndværk og Horisonter – tradition og nytænkning i kvalitativ metode*. Odense: Syddansk.

Becker, Howard S. (2005): *Outsidere - studier i afvigelsessociologi*. 1. Udgave. Hans Reitzels Forlag: København K.

Betænkning nr. 1508 (2009): Betænkning om indsatsen mod ungdomskriminalitet - afgivet af Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet - Betænkning nr. 1508. København H: Justitsministeriets forskningskontor.

Braithwaite, John (2014 [1989]): "Crime, Shame, and Reintegration" side 267-275, i Cullen, F.T., Agnew, R. & Wilcox, P.: *Criminological Theory: Past to Present*, 5. Udgave. Oxford University Press: New York.

Bryman, Alan (2012): *Social Research Methods*. Fourth edition. Oxford University Press: New York

Boolsen, Merete Watt (2017): "Kvalitative analyser – At finde årsager og sammenhænge". © forfatterne og Hans Reitzels Forlag, 2017. 2. Udgave, 1. Oplag.

Clausen, Susanne et al. (2009): Udredning til brug for Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet. København K: Justitsministeriets forskningskontor.

Cullen, F. T, Agnew, R. & Wilcox, P. (2014a): "Developmental Theories: Crime and the Life Course" side 511 – 524, i Cullen, F. T., Agnew, R. & Wilcox, P.: *Criminological Theory: Past to Present*, 5. Udgave. Oxford University Press: New York

Cullen, F. T, Agnew, R. & Wilcox, P. (2014b): "Varieties of Control Theory" side 212 – 220, i Cullen, Francis T. et al. (2014): *Criminological Theory: Past to Present*. Oxford University Press: Oxford and New York

Cullen, F. T, Agnew, R. & Wilcox, P. (2014c): "Reviving Classical Theory: Deterrence and Rational Choice Theories" side 417 – 430, i Cullen, Francis T. et al. (2014): *Criminological Theory: Past to Present*. Oxford University Press: Oxford and New York

Cullen, F. T, Agnew, R. & Wilcox, P. (2014d): "Labeling, Interaction, and Crime: Societal Reaction and the Creation of Criminals" side 253-262, i Cullen, Francis T. et al. (2014): *Criminological Theory: Past to Present*. Oxford University Press: Oxford and New York

De Vaus, David (2001): Research Design in Social. SAGE publications: London

Farrington, David & Brandon C. Welsh (2007): Preventing Crime - What Works for Children, Offenders, Victims and Places. Department of Criminal Justice and Criminology: United Kingdom.

Flyvbjerg, Bent (2010): "Fem misforståelser om casestudiet", i Brinkmann, Svend & Tangaard, Lene (2010): *Kvalitative metoder – en grundbog*. 1. udgave, 2. oplæg. København: Hans Reitzels Forlag

Fuglsang, Tine (2016a): "Aftale om god opførsel - to kommuners erfaringer med et forsøgsprojekt vedrørende forebyggelse af ungdomskriminalitet". Justitsministeriets Forskningskontor: København K.

Fuglsang, Tine (2016b): "Netværkssamråd – Kommunernes anvendelse af og erfaringer med servicelovens § 57c" – Justitsministeriets forskningskontor: København K.

Halkier, Bente (2007): Fokusgrupper. 1. Udgave, 5. Oplag. Forlaget Samfundslitteratur og Roskilde Universitetsforlag: Frederiksberg C.

Hirschi, Travis & Michael Gottfredson (1990): "A General Theory of Crime". Stanford University Press: Stanford California.

Hirschi, Travis. (2002): *Causes of Delinquency*. Transaction Publishers: New Brunswick, New Jersey.

Jacobsen, Michael Hviid (2007): "Adaptiv teori – en tredje vej til viden – En stående invitation til syntesesociologi", i Rasmus Antoft & Michael Hviid Jacobsen m.fl. (red.): *Håndværk og Horisonter – tradition og nytænkning i kvalitativ metode*. Odense: Syddansk

Jørgensen, Tanja et al. (2012): Risikofaktorer, effektevalueringer og behandlingsprincipper - en forskningsoversigt. København K: Justitsministeriets forskningskontor.

Jørgensen, Tanja et al. (2015): Præventive effekter af straf og andre tiltag over for lovovertrædere - en forskningsoversigt. København K: Justitsministeriets forskningskontor.

Kyvsgaard, Britta (2017): Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2006-2016 med separate opgørelser over kommuner og politikredse. Justitsministeriets Forskningskontor: København K.

Kyvsgaard, Britta (2005): Evidensbaseret kriminalprævention. Omtal af nyere rapporter og erfaringer. Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab. 2005

Kvale, Steinar & Svend Brinkmann (2009): Interview - introduktion til et håndværk. 2 udgave, 3. oplag. Hans Reizels Forlag: København.

Laub, J. H & Robert J. Sampson (2014 [2003]): "A Theory of Persistent Offending and Desistance from Crime" side 545 – 515, i Cullen, F. T., Agnew, R. & Wilcox, P.: *Criminological Theory: Past to Present*, 5. Udgave. Oxford University Press: New York.

Lemert, Edwin M. (2014 [1952]): "Primary and Secondary Deviance" side 263-266, i Cullen, F.T., Agnew, R. & Wilcox, P.: *Criminological Theory: Past to Present*, 5. Udgave. Oxford University Press: New York.

Manuel, Celie & Anne-Marie Klient Jørgensen (2013): "Systematic Review of Youth Crime Prevention Interventions" published in 2008 - 2012. SFI - Det nationale Forskningscenter for velfærd, København 2013.

Nedergaard, Peter (2015): "At læse tekster med samfundsvidenskabelige briller – En introduktion til analyse af kilder, indhold, diskurser og argumenter med eksempler fra politiske tekster". Jurist- og Økonomforbundets Forlag. 1. Udgave, 1. Opgave.

Pedersen, Maria Libak (2013): Kortlægning og evaluering af politiets brug af bekymringssamtaler og -breve. Justitsministeriets Forskningskontor: København K.

Politidirektoratet (2011): "Veileder – for politiets bekymringssamtale. Dialog for ansvar og positiv erindring". Politidirektoratet, 2. oplag 2013. Oslo

Retsplejelov § 115: "Femte afsnit. Politiet. Kapitel 11"
<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=183537#id3679466c-7311-46e0-9cea-725e2ad381e8>

Rigspolitiet (2014): "National strategi for forebyggelse af kriminalitet 2014 - 2015", Rigspolitiet, 17. Februar 2014.

Rigspolitiet (2015): "Bekymringssamtale – et redskab i politiets kriminalitetsforebyggende arbejde". Rigspolitiet, 2015 – Internt brug.

Regeringen (2015a): En ungdom uden kriminalitet - tydelig konsekvens, flere i uddannelse og arbejde. April 2015.

Regeringen (2015b): Regeringens retspolitik. Hentet fra Regeringen.dk
<https://www.regeringen.dk/regeringens-politik-a-å/retspolitik>

Socialstyrelsen (2015): Systematisk risikovurdering af kriminalitetstruede børn og unge – en miniguide. Socialstyrelsen, Odense.

Stafford, Mark C. & Mark Warr (2014 [1993]): "Reconceptualizing Deterrence Theory" side 431-436, i Cullen, F. T., Agnew, R. & Wilcox, P.: *Criminological Theory: Past to Present*, 5. Udgave. Oxford University Press: New York.

BILAGSLISTE

Bilag 1 – Udvidet oversigt over årsager til bekymring	2
Bilag 2 – Udvidet risiko- og resourceskema	3
Bilag 3 – Udvidet oversigt over fokuspunkter	7
Bilag 4 – Spørgeguide til workshops	9
Bilag 5 – Transskribering af workshop i Midt- og Vestjyllands Politi	11
Bilag 6 – Transskribering af workshop i Nordjyllands Politi	46